

2022.

Grupa Luka Ploče
Izvještaj o održivosti

Sadržaj

Uvodna objašnjenja	3	3 TRŽIŠNA PITANJA		5 NAŠI ZAPOSLENICI	
Poruka predsjednika Uprave	4	Pregled poslovanja	27	Pristup upravljanju	45
Sažetak 2022.	5	Ekonomski učinak	28	Struktura zaposlenih	45
1 LUKA PLOČE IZBLIZA		Neizravni ekonomski utjecaji	29	Socijalni dijalog	46
Osobna iskaznica	7	Ulaganja u razvoj	30	Edukacije i osposobljavanja	47
Dionici Luke Ploče	12	4 OKOLIŠNI UTJECAJI		Zdravlje i sigurnost zaposlenih	48
Lanac vrijednosti	13	Pristup upravljanju	32	6 UPRAVLJANJE	
2 STRATEGIJA I PITANJA ODRŽIVOSTI		Zaštita zraka	33	Korporativno upravljanje	50
Naše vrijednosti	16	Upravljanje utjecajima povezanim s korištenjem i ispuštanjem vode	34	Upravljačka struktura	50
Naš pristup održivosti	17	Gospodarenje otpadom	36	Poslovna etika	53
Održivo plavo gospodarstvo i postizanje ciljeva Europskog zelenog plana	18	Buka	37	Odgovorna nabava	54
Identifikacija i upravljanje klimatskim rizicima	20	Ispitivanje sedimenta	37	Luka Ploče u zajednici	55
Materijalnost utjecaja	22	Potrošnja energije i goriva	38	7 ZAKLJUČNA OBJAŠNJENJA I PRILOZI	
Ciljevi održivog razvoja	25	Emisije stakleničkih plinova	40	Pristup izvještavanju	57
		Mapiranje gospodarskih aktivnosti Luke Ploče u skladu s Taksonomijom EU	42	Izjava o lučkim manipulacijama ugljenom	58
				8 KAZALO SADRŽAJA GRI	60

Uvodna objašnjenja

Ovo je prvi godišnji izvještaj o održivosti grupe Luka Ploče. Izvještaj sadrži podatke i informacije koji se odnose na financijsku godinu od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. i prema potrebi, radi boljeg razumijevanje konteksta, se može odnositi na događaje iz prethodnih godina.

Izvještaj je sastavljen u skladu sa standardom Globalne inicijative za izvještavanje s pogledom na nove Europske standarde izvještavanja o održivosti (*European Sustainability Reporting Standards*, ESRS) koje je 31. srpnja 2023. Europska komisija usvojila u obliku delegirane uredbe. U dijelu izvještaja za pripremu informacija korištena je i Uredba o taksonomiji.

Grupa Luka Ploče počinje biti obveznik objave izvještaja o održivosti, kako je definirano Direktivom o korporativnom izvještavanju o održivosti (*Corporate Sustainability Reporting Directive*, CSRD), 1. siječnja 2026. za financijsku 2025. godinu. Proces izrade izvještaja o održivosti započeo je na inicijativu Uprave Društva Luke Ploče koja je izvještaj i odobrila.

Obuhvat izvještaja: Izvještaj za 2022. godinu obuhvaća Grupu Luka Ploče koju čine Luka Ploče d.d. (u daljnjem tekstu: Luka Ploče ili Društvo) zajedno s ovisnim društvima koja su u 100%-tnom vlasništvu (u daljnjem tekstu: Grupa Luka Ploče). Obuhvat izvještaja usklađen je s konsolidiranim financijskim izvještajima koji se sastavljaju za Luku Ploče d.d. kao društvo matrica te ovisna društva Luka Šped d.o.o., Pločanska plovidba d.o.o. i Pomorski servis – Luka Ploče d.o.o. U izvještaju se spominje i luka Ploče koja se tiče šireg područja na kojem djeluje Grupa Luka Ploče. Šire područje se odnosi na lučko područje luke Ploče otvorene za javni promet kojim upravlja Lučka uprava Ploče.

Informacije o klimi: Emisije stakleničkih plinova Obuhvat 1, 2 i 3 dio su *Studije analize ugljikova otiska i prijedloga mjera za smanjenje emisija stakleničkih plinova* koju je na zahtjev Luke Ploče izradio Energetski institut Hrvoje Požar za 2022. godinu. Ostale podatke na temelju GRI standarda prikupljala su društva, svaka za sebe, u sastavu Grupe Luka Ploča.

Kontakt za sva pitanja: info@luka-ploce.hr

Poruka predsjednika Uprave

Dragi čitatelji,

pred Vama je prvi Izvještaj o održivosti Luke Ploče d.d. i tvrtki u njenom vlasništvu: Luke Šped d.o.o., Pločanske plovidbe d.o.o. i Pomorskog servisa d.o.o., kojim želimo približiti naš pristup upravljanju utjecajima poslovanja na društvo, okoliš i prirodne resurse, zajednicu u kojoj djelujemo te naše radnike.

Za Luku Ploče 2022. godina je u dosta segmenata poslovanja izuzetna i osobita. Oboreni su rekordi prema ukupnom teretu, ostvarenoj dobiti, potpisan je novi kolektivni ugovor, završena su dva velika projekta digitalizacije. Započete su i aktivnosti na postavljanju fotonaponskih elektrana u cilju povećanja udjela obnovljivih izvora energije u lučkim aktivnostima.

Svjesni smo da se promišljanje o dugoročnoj poslovnoj održivosti ne temelji isključivo na poslovnom rezultatu, već je važno upravljati utjecajima koje naše poslovanje ima na svijet oko nas. Upravo iz tog razloga odlučili smo već ove godine pristupiti izradi Izvještaja o održivosti, iako za Luku obveza izvještavanja o održivosti započinje tek 1. siječnja 2026. za financijsku 2025. godinu.

U izradi ovog izvještaja utvrdili smo glavne procese vezane uz upravljanje održivošću poslovanja te smo prepoznali potencijale za njihov daljnji razvoj i unapređivanje. Na tom putu izradili smo i *Studiju analize ugljičnog otiska*, usvojili prijedlog mjera za smanjenje emisija stakleničkih plinova i postavili apsolutni cilj smanjenja emisija od 15 do 25% do 2030. i 65 do 95% do 2050. godine.

U svojih 77 godina kontinuiranog rada, Luka je ulagala i nastaviti će ulagati u svoje poslovanje, ali i u povećavanje pozitivnih utjecaja u cijelom našem vrijednosnom lancu. Upravo je strateško planiranje ulaganja omogućilo odličnu operativnu reakciju na trenutnu globalnu krizu.

U 2022. ostvaren je rekordan promet od 5.567.686 tona svih vrsta tereta, odnosno 42% više u odnosu na 2021., što je potvrdilo našu spremnost za veće izazove uz podršku naših djelatnika.

Izrazito smo ponosni što su ulaganja realizirana proteklih nekoliko godina, osobito ona koja se odnose na zaštitu okoliša, dovela do bolje sinergije s gradom Ploče te se obvezujemo raditi na tom odnosu i u budućnosti. U ovom segmentu našeg djelovanja sigurno ima prostora s obzirom na rezultate analize materijalnosti naših utjecaja koja je pokazala da imamo prostora za daljnji napredak u pogledu daljnjih mjera za sprečavanje zagađenja tla, vode i zraka.

Na putu prema održivoj luci Ploče

Luka Ploče i tvrtke u njenom stopostotnom vlasništvu odlučile su transparentno izvještavati o održivosti, čime će se olakšati izrada cjelovite strategije održivosti, koja će obuhvatiti sve ESG utjecaje. Konačan cilj je transformacija luke Ploče u održivu luku, koja se proaktivno razvija, istovremeno štiteći i održavajući ljudske i prirodne resurse uz primjenu visokih načela odgovornog upravljanja utjecajima naših aktivnosti na društvo, gospodarstvo i okoliš.

Ulaganja u nove moderne mobilne dizalice, ulaganja u novu mehanizaciju i ekologiju, kao i izrada studije i mjera za smanjivanje CO₂ su naši prvi koraci na putu prema održivoj luci Ploče. Razvoj nastavljamo postavljanjem fotonaponskih elektrana u luci, modernizacijom terminala i dodatnim ulaganjima u mehanizaciju i zaštitu okoliša.

O ovome i o mnogo drugih tema možete pročitati na stranicama koje slijede. Zahvaljujem svima koji svakodnevno doprinose rastu i razvoju našeg poslovanja na načelima održivosti jer jedino zajedno možemo biti promjena za bolje sutra.

*Hrvoje Livaja,
predsjednik Uprave Luke Ploče d.d.*

**Fotografija predsjednika Uprave vlasništvo je poslovnog tjednika Lider Media.*

Sažetak 2022.

■ **732,4**

milijuna kuna
poslovnih prihoda

22,1

milijuna kuna
kapitalnih ulaganja

401

brod uplovio u luku

■ **118,9**

milijuna kuna EBITDA

5,6

milijuna tona ukupan
promet svih tereta

■ **606,8**

milijuna kuna distribuirana
ekonomska vrijednost

■ **52,6**

milijuna kuna neto dobit

111,2 tone

otpada preuzeto s brodova

3.548,6 t CO2e

ukupne emisije iz sva tri opsega

724.184 litara

utrošeno motornih goriva

14,6 litara

potrošnja goriva lake i teške
mehanizacije po radnom satu stroja

4.280.036 kWh

utrošeno električne energije

2,3 kW

potrošnja električne energije
po toni prekracanog tereta

471

zaposlenih

21%

žena u ukupnom
broju zaposlenih

50%

žena u
Upravi Društva

38%

žena u višem
menadžmentu

Novi kolektivni ugovor

→ veća materijalna prava

→ odnosi se na sve zaposlene

20.559

sati edukacija

43 sata

prosječno po zaposlenom

LUKA PLOČE

1

Luka Ploče izbliza

Osobna iskaznica

Luka Ploče je luka univerzalne namjene preko koje se obavlja transport gotovo svih vrsta tereta koji se pojavljuju u međunarodnom pomorskom prometu. Nalazi se na južnom dijelu jadranske obale Republike Hrvatske, između Splita i Dubrovnika. Zbog svoje geostrateške pozicije i novih ulaganja, jedna je od glavnih strateških hrvatskih luka te je uvrštena na svjetsku kartu luka koje mogu prihvatiti *capsize* brodove (veličine do 180.000 suhe težine sirovina u tonama, eng. *Dry Weight in Tons - DWT*). Također je u procesu uvrštenja kao *core* luka na Transeuropskoj mreži prometnica.

Izvršna prometna povezanost te povoljna geostrateška pozicija čine je nezaobilaznom spojnicom Jadrana, Mediterana i srednje Europe. Dokaz da se luka nalazi na sjecištu svih važnih prometnih pravaca, dobila je potvrdu 1997. godine u Helsinkiju kada je proglašena početno/završnom točkom Koridora Vc.

Iako je riječ o luci u Republici Hrvatskoj, od iznimne je važnosti za gospodarstvo susjedne Bosne i Hercegovine, a dovršetkom Koridora Vc Luka Ploče će zajedno s cijelom dolinom Neretve dodatno proširiti svoje poslovanje i na ostale zemlje zapadne i srednje Europe.

Pozicija luke Ploče omogućava kvalitetnu pomorsku vezu kako s gradovima na jadranskoj obali Hrvatske i Italije tako i s lukama čitavog svijeta.

Luka Ploče d.d. prvenstveni je koncesionar na lučkom području za ukrcaj, iskrcaj, prekrcaj i skladištenje robe. Osnovana je 1945. kao državna tvrtka, a od 2003. godine posluje kao dioničko društvo.

Društvo je 100-postotni vlasnik tri ovisna društva: Luka Šped d.o.o., Pomorski servis – Luka Ploče d.o.o. (u daljnjem tekstu: Pomorski servis) i Pločanska plovidbe d.o.o. s kojima čini Grupnu Luka Ploče.

Struktura gospodarstva u gravitacijskom području luke Ploče utječe na strukturu tereta koji se prekrcava preko Luke Ploče u kojoj dominiraju suhi i rasuti tereti, a glavni prometa čini prekrcaj ugljena, željezne rude, sirovog i starog željeza, koksa, boksita te kvarca. S obzirom da Društvo primarno ostvaruje prihode od usluga ukrcaja, iskrcaja, prekrcaja i skladištenja fosilnih goriva, u cilju razumijevanje učinka Luke Ploče na pitanja održivosti u sklopu ovog izvještaja daje se izjava o izloženosti Luke Ploče aktivnostima povezanim s ugljenom (*Izjavu možete pročitati na str. 58*).

Luka Ploče članica je Savjeta za Luku Ploče i Udruženja luka Hrvatske.

77 godina kontinuiranog rada

Grupa Luka Ploče:

- Luka Ploče d.d. – matično društvo
- Luka Šped d.o.o.
- Pločanska plovidba d.o.o.
- Pomorski servis – Luka Ploče d.o.o.

476 zaposlenih

- 395 Luka Ploče d.d.
- 34 Pločanska plovidba d.o.o.
- 34 Pomorski servis d.o.o.
- 13 Luka Šped d.o.o.

Aktivnosti na lučkom području

Kopneni i morski dio lučkog bazena Ploče i Metković prostire se na 255,97 hektara površine. Područjem upravlja Lučka uprava Ploče u čijoj je nadležnosti gradnja i održavanje osnovne lučke infrastrukture, uključujući jaružanje morskog dna te zajedničkih objekata koji se koristi za obavljanje lučkih djelatnosti.

Sukladno ugovoru o koncesiji, u zoni odgovornosti Luke Ploče d.d. je održavanje operativne infrastrukture (zaobalne površine, pristupnih cesta i željezničke veze na osnovnu infrastrukturu, radne površine, vodovodne, elektro i IT mreže na koncesioniranim površinama), lučke suprastrukture (skladišta, silosi, radionice, energetske objekti) i prekrcajne opreme (uređaji, strojevi, instalacije, postrojenja, dizalice i sl.).

- Područje upravljanja Luke Ploče d.d. obuhvaća terminal za brodske kontejnere, terminal rasutih tereta i terminale za generalne i sipke terete te usluge iskrcaja, prekrcaja i skladištenja robe.
- Terminali tekućih tereta, prvenstveno naftnih derivata, pod koncesijom su dva trgovačka društva.
- Na označenim područjima se nalaze višenamjenska skladišta, tvornica betona i betonskih elemenata, servisni prostori te postrojenje za održavanje i izgradnju u niskogradnji kojima upravljaju drugi koncesionari.
- Trajektna luka

Na lučkom području još posluju koncesionari koji osiguravaju usluge tegljenja i potiskivanja, željezničkog manevriranja, priveza i odveza, opskrbe brodova vodom i gorivom, prihvata otpada (komunalnog i tekućeg), sanitarne zaštite, pranja i prijevoza rublja s brodova te kontrole količina i kakvoće robe.

Grafički prikaz glavnih koncesionara na području luke Ploče.

Luka Ploče d.d.

Na lučkom području, Luka Ploče pruža usluge ukrajca, iskrajca i prekrajca robe s brodova i u brodove, skladištenja robe te održava operativnu infrastrukturu, lučku suprastrukturu i prekrajnu opremu. Primarne djelatnosti obavljaju se na 230 hektara lučkog područja, gdje je smješteno sedam terminala specijaliziranih prema vrstama tereta, osam specijaliziranih obala te gotovo 60.000 četvornih metara zatvorenih i otvorenih skladišta. Ukupni godišnji prekrajni kapacitet Luke Ploče procjenjuje se na više od 8 milijuna tona rasutih i generalnih tereta te 60.000 TEU kontejnera godišnje. Sedam od osam operativnih obala ima dubinu do 14 metara,

Terminal za sve vrste rasutih terete

- prekrcaj i skladištenje raznih vrsta rasutih tereta i granulacija
- ukupna dužina dvije obale 920 metara
- kapacitet vanjskog skladišta više od 200.000 t
- moguća dnevna norma veća od 15.000 tona
- izravna manipulacija iz broda u brod, u kamione i vagon
- unutarnje skladištenje gotovo svih vrsta rasutih tereta, kao i odvajanje tereta po sekcijama na vanjskim uskladištenjima.

što omogućuje prihvat plovila do veličine Panamax brodova, a jedna obala ima dubinu gaza od 18 metara te može prihvatiti *capesize* brodove (do 180.000 DWT). Željeznički kolosijeci protežu se uzduž operativnih vezova. Sva pristaništa imaju priručne skladišne objekte.

Luka Ploče također održava i popravlja lučku mehanizaciju i infrastrukturu u vlastitim specijaliziranim radionicama.

Terminal rasutih tereta (TRT) →

- specijaliziran za sve vrste ugljena
- površina terminala 240.000 m²
- gaz do 18 metara
- dužina obale: 365 metara
- godišnji kapacitet: 3,6 milijuna tona
- Iskrcaj specijaliziranim mostom i mobilnom dizalicom
- visoki ekološki standardi
- mogućnost priveza *capesize* brodova

Kontejnerski terminal →

- specijaliziran za prekrcaje i skladištenje brodskih kontejnera svih vrsta
- površina terminala: 40.000 m²
- dužina obale 280 metara
- kapacitet 60.000 TEU godišnje
- Infrastruktura za kontejner hladnjače
- Ro-Ro rampa širine 24 metara

← Terminal za sipke terete

- specijaliziran za prekrcaj cementa, uljarica, žitarica, šećera, petrolkoxa
- dužina obale: 23 metra, 2 veza
- gaz: 9,70 metara
- mogućnost ukrcanja u brodove, vagone i kamione s izravnim vaganjem
- pretovarni most
- 3 zatvorena skladišta
- kapacitet jednokratnog uskladištenja: 35.000 t žitarica/šećera

← Terminal za glinicu i petrolkoks

- sastoji se od dva odvojena objekta
- silos za glinicu čelični je spremnik s pripadajućim transportnim sistemom koji omogućuje manipulacije iskrcaja glinice iz vagona-cisterni, punjenje spremnika i pražnjenje spremnika u brod; kapacitet za jednokratno uskladištenje do 20.000 t
- skladište za petrolkoks opremljeno je transportnim sustavom na principu transportnih traka te presipnih kolica za kontinuirano punjenje željezničkih vagona
- površina zatvorenog skladišta: 2.700 m²; mogućnost jednokratnog uskladištenja do 10 000 t

Terminal generalnih tereta →

- razne vrste tereta: soda, aluminij, željezo, kamen, konstrukcije, hrana, vozila itd.
- moguća prilagodba gotovo svim vrstama generalnih tereta
- obale dužine 1.260 metara
- 13 zatvorenih skladišta na gotovo 50.000 m²
- vanjska skladišta u blizini manipulacijskih mjesta

Terminal za sve vrste drva →

- na ukupnoj površini od 46.464 m²
- 2.000 m² zatvorenih skladišta, 8 000 m² nadstrešnica, više od 20.000 m² otvorenih skladišta
- doradna radionica/pilana kapaciteta 100 m³/dan
- usluge sušenja, sortiranja, rezanja i pakiranja prije otpreme na međunarodno odredište

Luka Šped d.o.o.

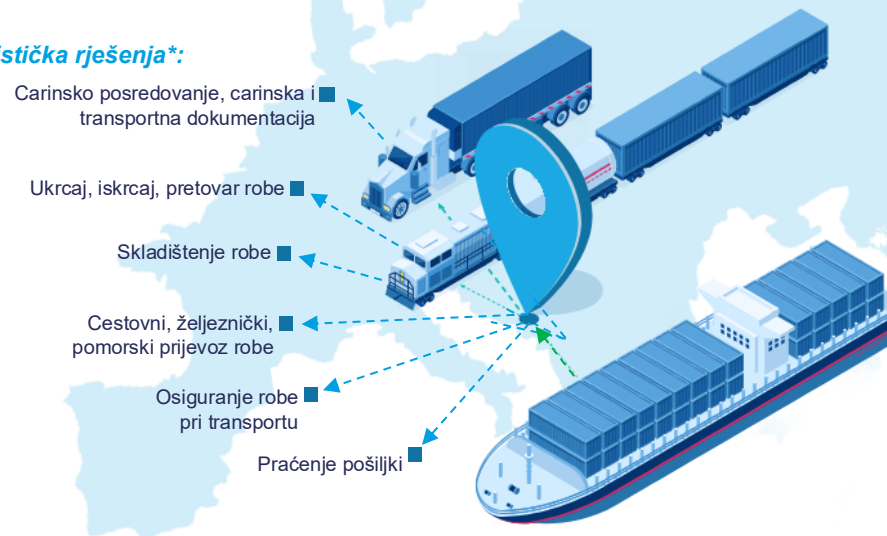
Temeljna djelatnost tvrtke, osnovane 1998. godine, je međunarodno otpremništvo koje obuhvaća široki spektar logističkih usluga pri dopremi i otpremi roba preko luke Ploče. Pruža također usluge pomorske agencije, što podrazumijeva usluge prihvata i otpreme roba koje prolaze kroz luku Ploče te agencijske usluge za brodove koji pristaju u luci Ploče.

Navedeno podrazumijeva kontrolu i/ili izradu transportne dokumentacije, provjeru usklađenosti s komercijalnim dokumentima, praćenje kretanja tereta, izvještavanje

partnera i koordinaciju s Lukom Ploče, nadzornim tvrtkama te inspekcijskim službama, organizaciju prijevoza te carinsko posredovanje. Pruža i usluge posredovanja pri popravku i remontu, iskrcaju, ukrcaju, prekrcaju tereta, opskrbi gorivom i zalihama, zamjeni posade, poslovima u svezi s generalnom havarijom, ispostavljanje prijevozne i ostalih potrebnih isprava, posredovanja prilikom ishođenja viza i dozvola za kretanje u graničnom pojasu i slično.

Logistička rješenja*:

Pomorski servis – Luka Ploče d.o.o.

Osnovan je 1998. godine te obavlja djelatnost priveza i odveza brodova, prijevoza pilota, posade i putnika, opskrbu brodova vodom i prihvata otpada s brodova. Također obavlja djelatnosti za deratizaciju, dezinfekciju i dezinfekciju.

Svoje rad temelji na trajnom nadziranju radnih procesa, ispunjenju zahtjeva i očekivanja klijenata, trajnom poboljšavanju poslovnih usluga te motiviranju zaposlenika. Član je HUDD-a, Hrvatske udruge za dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju.

Pločanska plovidba d.o.o.

Nositelji je podkoncesije putničke obale u luci Ploče. Djeluje u dva sektora: Sektoru za nautiku i Sektoru za ugostiteljstvo. Sektor za nautiku obuhvaća charter bazu, turističku agenciju i Odjel obale. Pruža usluge smještaja na plovni objekt, agencijske usluge, privez i odvez brodova, usmjeravanje vozila na putničkoj obali, servisiranje plovila i školu jedrenja. Također organizira hitnu pomoć na moru.

Sektor za ugostiteljstvo pruža usluge posluživanja hrane i pića u ugostiteljskom

objektu te opskrbe za teretne brodove u luci Ploče. U sklopu Charter baze nalazi se flota koju čini šest plovila, od čega pet jedrilica dužine od 10 do 16 metara i jedan katamaran dužine 14 metara.

Škola jedrenja poseban je projekt Luke Ploče pokrenut 2019. godine s ciljem popularizacije jedrenja na području Grada Ploča i to u svim dobnim skupinama, te podizanja kvalitete ponude sportova i rekreacije, a time i kvaliteta življenja u Gradu. (Više o ovom projektu možete pročitati na stranici 55).

Dionici Luke Ploče

Poslovne aktivnosti Luke Ploče i ovisnih društava utječu na brojne dionike, kao što i dionici utječu na Luku Ploče - od pomorskih prijevoznika, Lučke uprave, lokalne i regionalne samouprave do zaposlenika, vlasnika tereta, dobavljača i lokalne zajednice.

Stjecanje i zadržavanje povjerenja poslovnih partnera i korisnika usluga te ostalih dionika glavni je prioritet Luka Ploče.

Više informacija o dionicima te oblicima suradnje nalazi se u tablici u nastavku.

Dionici	Opis	Vrste suradnje
Vlasnici	<ul style="list-style-type: none"> Vlasnici dionica – veliki i mali dioničari, obvezni i dobrovoljni mirovinski fondovi, financijske institucije. 	<ul style="list-style-type: none"> Pravo na informacije, pravo na odlučivanje na Glavnoj skupštini dioničara razmjerno broju dionica koje posjeduju.
Lučka uprava	<ul style="list-style-type: none"> Državna ustanova koja je davatelj koncesije i brine se o održavanju reda u luci Ploče. 	<ul style="list-style-type: none"> Rješavanje problema održavanja lučke infrastrukture i suprastrukture.
Lokalna i regionalna samouprava	<ul style="list-style-type: none"> Gradonačelnik i zamjenik gradonačelnika Grada Ploča te župan i dožupan Dubrovačko-neretvanske županije. 	<ul style="list-style-type: none"> Rješavanja problema i otklanjanja prijedora kroz suradnju, otvorenu komunikaciju i razmjenu ideja.
Radnici	<ul style="list-style-type: none"> Održavaju luku i opskrbni lanac operativnim. 	<ul style="list-style-type: none"> Surađujemo sa sindikatima i radničkim vijećem koji predstavljaju radnike po pitanjima od zajedničkog interesa.
Predstavnici državnih službi	<ul style="list-style-type: none"> Carina, granična policija, lučka kapetanija te ostale službe koje sudjeluju u poslovnim procesima 	<ul style="list-style-type: none"> Rješavanje zakonskih zahtjeva i procedura.
Operatori terminala tekućih tereta	<ul style="list-style-type: none"> Upravljaju svakodnevnim operacijama na dva terminala tekućih tereta u luci (ATT i NTF). 	<ul style="list-style-type: none"> Razvijanje trgovinskih mogućnosti, kontinuirano poboljšanje zaštite okoliša i smanjivanje utjecaja na zajednicu kroz redovite kontakte, radne skupine i konzultacijske aktivnosti.
Ostali koncesionari	<ul style="list-style-type: none"> Koncesionari za razne djelatnosti upravljaju različitim komercijalnim interesima na lučkom području. 	<ul style="list-style-type: none"> Rješavanje problema opskrbe strujom i vodom.
Pomorski prijevoznici (brodari i pomorske agencije)	<ul style="list-style-type: none"> Upravljaju brodovima koji prevoze teret do luke Ploče i iz luke. 	<ul style="list-style-type: none"> Optimiziranje dolazaka brodova i korištenja sidrišta te primjena propisa kako bi luka bila sigurna, pouzdana i učinkovita. Ponuda usluge opskrbe brodova brodarima te izravno brodovima na vezu u luci Ploče.
Vlasnici tereta	<ul style="list-style-type: none"> Uvoznici i izvoznici koji otpremaju robu kroz luku. 	<ul style="list-style-type: none"> Suradnja s uvoznicima i izvoznicima kao dijelovima lanca opskrbe.
Pružatelji usluga	<ul style="list-style-type: none"> Pružaju široku lepezu usluga koje olakšavaju rukovanje robom, uključujući pretovar, željeznicu, kamionski prijevoz, skladištenje, distribuciju i pomorske usluge. 	<ul style="list-style-type: none"> Razvoj kratkoročnih i dugoročnih strategija za omogućavanje fluidnog kretanja tereta, promicanje učinkovite i pouzdane usluge i rješavanje izazova u lancu opskrbe.
Lokalna zajednica	<ul style="list-style-type: none"> Uključuje širu javnost i društvene organizacije u Gradu Ploče te gradove u okruženju. 	<ul style="list-style-type: none"> Suradnja s lokalnom zajednicom s ciljem boljeg razumijevanje njihovih stavova i interesa. Doprinos lokalnim manifestacijama i aktivnostima od lokalnog značaja. Kroz zajedničku suradnju obogaćuje se sveukupna ponuda turističkih i športskih usluga.
Obrazovne ustanove i akademska zajednica	<ul style="list-style-type: none"> Školske i visokoškolske ustanove, članovi akademske zajednice. 	<ul style="list-style-type: none"> Razmjena znanja i suradnja na pitanjima od zajedničkog interesa.

Suradnja s obrazovnim institucijama

U sklopu nastavnih programa, Luku Ploče tijekom godine obilaze učenici i studenti s kojima zaposlenici rado dijele vrijeme i znanje.

U ožujku 2022., Srednja škola Metković bila je domaćin treće aktivnosti učenja, poučavanja i osposobljavanja u sklopu Erasmus+ projekta „*People Organizing Redevelopment Technology and Sustainability – PORTS*“.

U sklopu projektnih aktivnosti u Luci Ploče organizirano je predavanje o aktivnostima luke s naglaskom na održivost i zelenu tranziciju te stručni obilazak luke Ploče, gdje je 35 učenika i nastavnika iz Estonije, Portugala, Italije, Cipra i Hrvatske prvi dan mobilnosti sudjelovalo na radionicama te su osmišljavali ideje za finalni rezultat projekta „*Smart Green Port*“.

Česti gosti u luci su učenici i studenti iz susjedne Bosne i Hercegovine. Luku su u svibnju obišli učenici Srednje prometne škola Mostar koji su bili u stručnom posjetu. U lipnju je organiziran posjet studenata Fakulteta za saobraćaj i komunikacije Univerziteta u Sarajevu. U listopadu Luku su posjetili učenici III. i IV. razreda Saobraćajne stručne i Saobraćajno tehničke škole Mješovite srednje škole Vitez, u sklopu dopune teorijskog dijela nastave. Domaćin svim gostima u pravilu je direktor sektora Razvoja i investicija koji zajedno sa suradnicima predstavlja poslovanje Luke Ploče nakon čega se organizira obilazak lučkog područja.

Prezentacija PCM sustava za pružatelje usluga na lučkom području

U rujnu je za predstavnicima agencija, špeditera, carine i Lučke uprave održana prezentacija prve faze operativnog dijela novog PCM sustava (engl. *Port Community Management*). Radi se o aplikativnom rješenju za manipulaciju kontejnerima, rasutim i generalnim teretima, koji je u cijelosti razvila Luka Ploče.

Sustav je namijenjen automatizaciji poslovnih procesa Luke Ploče, uz prioritet povezivanja svih sektora tvrtke, vanjskih aplikacija i korisnika koji sudjeluju u poslovanju.

Lanac vrijednosti Luke Ploče

Kao jedna od strateških morskih luka za Republiku Hrvatsku te najvažnija izvozno-uvozna luka za Bosnu i Hercegovinu, luka Ploče predstavlja važno logističko čvorište u europskim lancima vrijednosti. Funkcionalnost luke utječe na gospodarske aktivnosti brojnih sudionika u lancu. Stoga su investicijske aktivnosti Luke Ploče od strateške važnosti jer se njima povećavaju kapaciteti, efikasnost i kvaliteta pružanja lučkih usluga, što izravno utječe na brzinu protočnosti i manipulaciju teretom.

Dio logističkih usluga Luka Ploče obavlja u suradnji s ENNA Logic, koja osigurava širok raspon multimodalnih korisničkih rješenja – od konvencionalne željeznice do intermodalnog prijevoza tereta.

Glavni korisnici usluga Luke Ploče su tvrtke iz Bosne i Hercegovine i Italije. Prema trenutnim robnim tokovima, prevladavaju kompanije iz sektora energetike (elektrane na ugljen), sakupljanja i reciklaže otpada, proizvodnje aluminija, čelika, cementa i koksa te agrobiznisa. Pretežito se radi o velikim tvrtkama s razgranatom globalnom mrežom korisnika i kupaca.

Najznačajniji korisnici usluga Luke Ploče iz susjedne Bosne i Hercegovine u 2022. godini bili su tvornica kreča Carmeuse Dobož, Modernizacija d.o.o. Gradačac za zbrinjavanje metalnog

otpada, Tvornica Sode Sisecam iz Tuzle, Tvornica cementa Kakanj, C.I.B.O.S d.o.o. - najveća kompanija u području reciklaže metalnog otpada u BiH. Zatim, Gikil Lukavac - vodeći proizvođač metalurškog koksa u regiji, ArcelorMittal Zenica te Aluminij Industries d.o.o. Agrana-Studen Grupa & Studen Holding sa sjedištem u Austriji koja ima međunarodni portfelj u području agrobiznisa te obuhvaća preradu, trgovinu i distribuciju poljoprivrednih proizvoda, kao što su šećer, jestiva ulja, uljarice i žitarice. Posluje u više od 10 zemalja širom jugoistočne Europe, uključujući i BiH te na Bliskom istoku.

ENEL je multinacionalna energetska kompanija sa sjedištem u Italiji. Jedna je od najvećih energetskih operatera u Americi te je široko prisutan na europskom tržištu. Električnu energiju proizvodi i u Maroku te u Južnoj Africi. Nastavak razvoja planiraju u drugim afričkim zemljama i u Aziji, gdje su već prisutni u Indiji i Indoneziji. Prema trenutnoj zakonskoj regulativi, u Italiji je planiran prestanak rada elektrana na ugljen do 2025. te se ulaže u tehnologiju vodika, no realizacija ovisi i o trenutnoj geopolitičkoj situaciji.

Najveći korisnik Luke Ploče s područja Hrvatske je C.I.O.S grupa koja je regionalni tržišni lider u skupljanju i obradi različitih otpadnih materijala.

Studija slučaja: Od rudnika do tvornice

S ciljem detaljnijeg opisa lanca vrijednosti izabrana je željezara ArcelorMittal u Zenici pomoću koje je moguće ilustrirati jednu od najčešćih manipulacija u luci: iskrcaj broda na lager te ponovno punjenje tereta u vagone.

ArcelorMittal Zenica je najveći proizvođač dugih čeličnih proizvoda na Balkanu s proizvodnim kapacitetom od gotovo milijun tona godišnje. Jedan je od ključnih pokretača ekonomije u Bosni i Hercegovini, s oko 2.350 izravno zaposlenih radnika, dok još 12.000 njih neizravno ovisi od poslovanja kompanije. Osnovni asortiman proizvoda obuhvaća rebrasti betonski čelik, valjane žice i proizvode od žice kao, primjerice, armaturne žice, rešetkaste nosače i klasični betonski čelik.

ArcelorMittal Zenica kroz luku Ploče uvozi metalurški koks, željeznu rudu, staro željezo i ugljen uz logističku potporu ENNA Logic., a izvozi željezne grede.

Manipulacija se ponekad može odvijati izravno iz brodova u vagone, zbog čega se smanjuju troškovi i skraćuje vrijeme rada potrebno za prijevoz ugljena do cilja.

Navedeno ne ovisi samo o Luci nego i o vlasniku ugljena i njegovoj odluci kada želi isporuku ugljena.

Sve brodske i lagerske manipulacije obavljaju radnici Luke Ploče prema važećim tehnološkim listama, odnosno propisima kojima se definira proces manipulacije i radnih obaveza svakog djelatnika u tom procesu. Tehnološke liste izrađuju tehnolozi, prosljeđuju ih na uvid Službi zaštite na radu, a vanjska atestna kuća na temelju navedenih listi izrađuje uputu za rad na siguran način. Voditelji pretovara nadgledaju da se manipulacija odvija prema tehnološkoj listi.

U slučaju manipulacije izravno s broda u vagone, sam proces istovara je sporiji u odnosu na to kada se ugljen istovaruje na lager, ali se postiže ušteda na ukupnom vremenu prijenosa tereta do vlasnika.

Grafički prikaz lanca vrijednosti dan je infografici na sljedećoj stranici.

RUDNIK U SJEVERNOJ AMERICI

- Za ArcelorMittal Zenica ugljen se vadi u rudnicima Sjeverne Amerike.
- Ugljen se vadi i transportira u skladu s propisima država u kojima se nalaze rudnici.

TRANSPORT DO UKRCAJNE LUKA

- Transport ugljena iz rudnika u USA je transport vagonima koji putuju do luke ili terminala za ukrcaj u brodove.
- Najčešća startna luka u kojoj se ugljen ukrcava u brod je Norfolk.

PREKRCAJNA LUKA

- Najčešći terminal za ukrcaj ugljena je Lamberts Point, koji se nalazi na istočnoj obali rijeke Elizabeth u blizini središta neovisnog grada Norfolk u regiji South Hampton Roads u istočnoj Virginiji, USA.

TRANSPORT BRODOM DO LUKA PLOČE

- Brod putuje u prosjeku oko 18 dana, što ovisi o veličini i jačini broda te vremenskim uvjetima.
- U 2022. godini bilo je ukupno 10 brodova ArcelorMittal.
- Brodovi su bili nosivosti u rasponu od 20.000 do 90.000 tona, od toga 6 brodova ispod 50.000 tona, a 4 broda preko 50.000 tona nosivosti.

LUKA PLOČE

- Prije dolaska broda obavljaju se pripremne radnje u luci kao što su servisi dizalica i mehanizacije, provjere i prilagodbe lagera te plan za djelatnike.
- Nakon dolaska broda obavljaju se zakonski i administrativni poslovi nakon čega kreće iskrcaj prema planu iskrcaja.

SKLADIŠTENJE I EKOLOŠKO TRETIRANJE

- Ugljen se skladišti na otvorenim skladištima Luke Ploče, sukladno tehnološkoj listi.
- Na TRT-u to obavlja specijalizirana dizalica (brodoiskrcivač), dok u staroj luci to obavljaju mobilne dizalice.
- U prosjeku, za navedenog subjekta, ugljen u luci ostaje oko 45 dana.
- Tijekom manipulacije ugljen se prska vodom na lageru da se izbjegne dizanje prašine. Nakon istovara ugljen se prska specijaliziranom otopinom koja stvara koru na ugljenu. Prometnice i obala čiste se specijaliziranom četkom na utovarivaču.

ISKRCAJ

- Iskrcaj se obavlja prema planu iskrcaja sukladno važećim tehnološkim listama i zakonskoj regulativi.
- Manipulacija se može obavljati na novom i na starom terminalu rasutih tereta u kombinaciji dizalica i mehanizacije.

UKRCAJ

- Ugljen se ukrcava u vagonu specijaliziranom opremom i sustavom traka, dizalicama ili s utovarivačima na lageru
- Teret koji ostaje na području obavljanja manipulacije ponovno se polijeva specijaliziranom otopinom za koru.

TRANSPORT PREMA CILJU

- Nakon punjenja vagoni se spajaju na lokomotivu.
- Nakon obavljenih agencijskih/špediterskih i zakonskih radnji vlak kreće prema svom cilju.

ŽELJEZARA U ZENICI, BIH

- Željezara ArcelorMittal Zenica iskrcava ugljen prema zakonima BiH i internim pravilnicima. Ugljen se koristi u proizvodnim procesima.
- Osnovni asortiman proizvoda željezare obuhvaća rebrasti betonski čelik, valjane žice i proizvode od žice.

LUKA PLOČE

2

Strategija i pitanja održivosti

Naše vrijednosti

Svoje poslovanje temeljimo na ulaganjima u digitalizaciju i održivi razvoj nabavom strojeva i mehanizacije s boljom energetsom učinkovitošću i većom efikasnošću. Posebne napore ulažemo u unaprjeđenje standarda sigurnosti i zaštite na radu te zaštitu okoliša.

Njeguemo dvosmjernu komunikaciju sa zajednicom u kojoj poslujemo te uz transparentno korporativno upravljanje osiguravamo kontinuirani napredak u svim sferama našeg djelovanja.

Naša misija

Misija Luke Ploče temelji se na obrazovanju zaposlenika, razvijanju i ulaganju u moderne tehnologije i opremu kako bi se postigla visoka kvaliteta rada te održao razvoj i rast na tržištu.

Kontinuiranom reorganizacijom kompanije, ulaganjem u obnovu opreme i ljudske potencijale postavljeni su snažni temelji budućeg rasta i razvoja.

Naša vizija

Luka Ploče kao tvrtka koja ima tradiciju poslovanja duđu od 70 godina svoju viziju temelji na politici jačanja i sigurnosti svog položaja na tržištu.

Vizija Luke Ploče obuhvaća načela pružanja kvalitetne usluge, proširivanjem na nova tržišta i sklapanjem novih poslova.

Osnovne organizacijske vrijednosti

Pobjednički duh - Ambiciozni smo, motivirani i vjerujemo u uspjeh. U svom svakodnevnom radu nastojimo postići iznadprosječne rezultate, izvrsnost i zavidnu razinu učinka kako bi osigurali visoku konkurentnost te dugoročan i stabilan razvoj Luke Ploče.

Znanje i inovativnost - Znanje, vještine i sposobnosti radnika najveća su vrijednost Luke Ploče. Uspjeh temeljimo na marljivom radu, stručnosti i motiviranosti naših radnika. Posebno cijenimo, prepoznajemo i nagrađujemo kreativnost i otvorenost za nova znanja, prijedloge i iskustva. Učenjem i inovativnošću stvaramo nove vrijednosti.

Poštovanje, uvažavanje i suradnja - Poštujemo integritet i osobnost pojedinca. Uvažavamo i promičemo raznolikost kao izvor talenta, kreativnosti i iskustva. Ne toleriramo diskriminaciju. Osiguravamo pozitivnu radnu okolinu koja omogućava timski rad te potičemo organizacijsku klimu međusobne podrške, suradnje i otvoren protok informacija.

Povjerenje, profesionalnost i odgovornost - Svoj uspjeh gradimo na povjerenju i zadovoljstvu naših suradnika i poslovnih partnera. Profesionalnost, etičnost i vrhunska usluga odgovornost je svih zaposlenika Luke Ploče. Kao odgovornom članu društvene zajednice, naš cilj je poslovanje u skladu s politikom održivog razvoja.

Odanost zaposlenih - Odanost svom poslu, organizaciji, ciljevima Luke Ploče temelj su našeg uspjeha i preduvjet naše budućnosti. Odanost potičemo sustavnim pristupom razvoju ljudskih potencijala, stvarajući radno okruženje i uvjete u kojima svaki radnik ima mogućnost za osobni i profesionalni razvoj.

Naš pristup održivosti

Luka Ploče teži poslovnoj strategiji koju karakteriziraju kriteriji održivosti u svim segmentima poslovanja, uključujući odgovornost za društvo i okoliš. Sustav upravljanja uvažava sve zakonske odredbe koji se odnose na opseg djelovanja organizacije, ugovorne obveze prema klijentima te interna pravila postupanja u obavljanju tih poslova. Uprava Društva osigurava trajno i uspješno poslovanje u okviru vrlo složenog sustava odnosa koji se uspostavljaju između ostvarivanja interesa društva, s jedne strane i okruženja društva s druge strane.

Temeljni principi

- Zadovoljstvo korisnika
- Ulaganje u zaposlenike
- Razvoj i ulaganje u najmodernije tehnologije
- Poštivanje propisa i pravila struke
- Briga o okolišu

Agilno i održivo poslovanje

Stručno i odgovorno obavljanje brojnih lučkih poslova temelji se na radnim uvjetima koju omogućuju zadovoljstvo zaposlenika i učinkovitost u ostvarivanju zacrtanih ciljeva. Ulaganje u digitalizaciju i tehnologiju omogućuje veću efikasnost i zadovoljstvo poslovnih subjekata korisnika usluga Luke Ploče. Otvorena suradnja s Gradom Ploče i Lučkom upravom omogućuje zajedničko djelovanje.

Pristup upravljanju

Okvir upravljanja pitanjima održivosti definiran je internim politikama te kroz postupke upravljanja i ublažavanja pojedinačnih rizika. Standardi upravljanja usklađeni su sa zahtjevima norme **ISO 9001:2015** te su ugrađeni u sve upravljačke procese. Time se osigurava djelotvoran i učinkovit sustav upravljanja koji počiva na jasnim ciljevima, odgovarajućim resursima, mjerljivim rezultatima te na kontinuiranom poboljšanju procesa. Uz povećano zadovoljstvo korisnika, sustav upravljanja pomaže nam osigurati usklađenost sa zakonskim i regulatornim zahtjevima, čime se minimiziraju povezani rizici.

Energetska učinkovitost važna je poslovna odrednica te smo u travnju 2017. uveli sustav upravljanja energetske učinkovitošću prema normi ISO 50001. U 2020. proveli smo usklađivanje s novom verzijom norme **ISO 50001:2018**, uključujući edukaciju i certifikate za interne audite. U skladu s politikom energetske učinkovitosti, u nabavi novih pretovarnih strojeva i postrojenja razmatraju se i energetske performanse te se prednost daje nabavi strojeva i postrojenja s većom energetske učinkovitosti.

Luka Ploče planira ova dva sustava nadopuniti uvođenjem sustava upravljanja okolišem prema normi ISO 14001:2015.

Tijekom pripreme prvog izvještaja o održivosti, Luka Ploče naručila je analizu ugljikovog otiska za Opseg 1, 2 i 3. s ciljem utvrđivanja početnog stanja i definiranja mjera za smanjene emisije do 2050., u odnosu na razinu iz bazne godine. Postavljen je apsolutni cilj smanjenja emisija od 15 do 25% do 2030. godine te 65 do 95% do 2050. godine.

Održivo plavo gospodarstvo i postizanje ciljeva Europskog zelenog plana

Morske luke su izuzetno važna logistička čvorišta u globalnim lancima opskrbe. Povezivanjem raznih grana industrije osiguravaju razmjenu resursa važnih za proizvodnju te promet gotovih proizvoda i poluproizvoda. Uz utovar i istovar tereta pružaju usluge dodane vrijednosti poput pohrane, skladištenja, pakiranja i organiziranja kopnenog prijevoza. Za dobru povezanost luka s glavnim industrijskim i potrošačkim centrima ključna je razvijena prometna infrastruktura, prvenstveno cestovna i željeznička, koja olakšava neometanu povezanost različitih vrsta prijevoza.

Lučke aktivnosti značajno pridonose razvoju pomorskog prometa, regionalnom gospodarskom rastu te izravnom i neizravnom zapošljavanju. Prema pokazateljima *The United Nations Conference on Trade and Development* (UNCTAD), više od 80% obujma svjetske trgovine odvija se morima i oceanima, od luke do luke. Istodobno, zbog njihovih položaja duž otvorenih obala ili u niskim ušćima i deltama, luke su posebno izložene raznim utjecajima kao što su porast razine mora, olujni udari, valovi i vjetrovi, riječne i pluvijalne poplave, kao i tektonski događaji (npr. tsunamiji),¹ koji mogu ugroziti lučke operacije privremenim obustavljanjem operacija i izazvati naknadne gospodarske gubitke.

Na europskoj razini, održivo plavo gospodarstvo² ključno je za postizanje ciljeva Europskog zelenog plana, što znači da će sve djelatnosti i sektori, uključujući i luke, morati smanjiti svoj utjecaj na okoliš i klimu. Prema podacima Europske komisije³ tradicionalni sektori plavoga gospodarstva izravno osiguravaju 4,5 milijuna radnih mjesta i ostvaruju više od 650 milijardi eura prometa, pri čemu je 2021. udio pomorskog prometa roba kojima se trguje u i iz EU-a iznosio 74%.

Istodobno, pomorski promet odgovoran je za 13% emisija u ukupnim emisijama stakleničkih plinova EU-a. Komparativno, pomorski je promet, u odnosu na druge oblike prijevoza, najučinkovitiji način prijevoza po emisiji

ugljika, s najnižim CO₂ emisijama po udaljenosti i prevezeno težini. Za svaku prevezenu tonu po kilometru u odnosu na zračni ili cestovni promet proizvodi manje emisija ispušnih plinova, uključujući dušikove okside, ugljikovodike, ugljikov monoksid i sumporov dioksid.⁴

Zbog svoje učinkovitosti, udio pomorskog prometa u odnosu na druge oblike prometa i dalje raste, kao i ukupni prevezeni obujam. Međutim, rastom potražnje za transportom u svjetskoj trgovini, sektor pomorskog prometa ne smanjuje svoje emisije željenom brzinom te se predviđa njihov daljnji rast. EU stoga naglašava da je, s obzirom na važnost i izgleda za povećanje pomorskog prometa, neophodno da industrija poveća napore za smanjenje svog utjecaja na okoliš.

Smanjenje emisija iz sektora pomorskog prometa

Za suočavanje s klimatskom krizom i gubitkom bioraznolikosti potrebna su zdrava mora i korištenje njihovih resursa na održiv način, uz stvaranje alternativa fosilnim gorivima i tradicionalnoj proizvodnji hrane.

U skladu s ciljevima Europskog zelenog plana, svi sektori plavoga gospodarstva, uključujući ribarstvo, akvakulturu, obalni turizam, pomorski promet, lučke djelatnosti i brodogradnju, morat će smanjiti svoj utjecaj na okoliš i klimu.

Pomorski promet morat će do 2050. godine smanjiti emisije stakleničkih plinova za 90%.

U Komunikaciji EU-a od 17. svibnja 2021.⁵, digitalizacija i ulaganje u inovativne tehnologije navedeni su kao jedni od ključnih preduvjeta za prelazak na održivo plavo gospodarstvo i uspješno smanjenje emisija iz sektora pomorskog prometa.

prehrambeni proizvodi, proizvodnja energije) ili su vezani za kopno (luke, brodogradilišta, obalna infrastruktura)

³ Izvješće o plavom gospodarstvu 2020. Plavi sektori pridonose oporavku i utiru put zelenom sporazumu EU-a (europa.eu)

⁴ https://blue-economy-observatory.ec.europa.eu/energy-transition_en

Ciljevi Europske unije za održivo plavo gospodarstvo

U programu EU-a za održivo plavo gospodarstvo definirani su sljedeći ciljevi koji se odnose na luke:

- Postizanje ciljeva klimatske neutralnosti i nulte stope onečišćenja – ponajprije razvojem obnovljivih izvora energije na moru, dekarbonizacijom pomorskog prometa i ozelenjivanjem luka. Dobro izbalansirana (održiva) kombinacija izvora energije oceana, uključujući energiju iz plutajućih vjetroelektrana, termalnu energiju, energiju valova te plime i oseke, mogla bi 2050. proizvoditi četvrtinu električne energije u EU-u. Luke su ključne za povezanost i gospodarstvo EU regija i zemalja te bi se mogle koristiti kao energetska čvorišta.
- Prelazak na kružno gospodarstvo i sprječavanje nastanka otpada.
- Očuvanje bioraznolikosti i ulaganje u prirodu.
- Podržavanje prilagodbe klimatskim promjenama i otpornosti obala – aktivnosti prilagodbe kao što su razvoj zelene infrastrukture u obalnim područjima i zaštita obala od erozije i poplava pridonijet će očuvanju bioraznolikosti i krajolika, a ujedno koristiti turizmu i obalnom gospodarstvu.
- Poboljšano upravljanje morskim prostorom – uspostava „plavog foruma” namijenjenog korisnicima mora za koordinaciju dijaloga između svih uključenih dionika, operatora u odobalnim djelatnostima i znanstvenika u području ribarstva, akvakulture, pomorskog prometa, turizma, obnovljive energije i drugih područja, kojim će se poticati njihova suradnja u održivom korištenju morskog okoliša.

¹ Climate change impacts on seaports: A growing threat to sustainable trade and development | UNCTAD

² Plavo gospodarstvo Europske unije obuhvaća sve djelatnosti i sektore povezane s oceanima, morima i obalama, neovisno o tome jesu li izravno uvjetovani morskim okolišem (kao što su pomorski promet, morski

Izvještaj o održivosti 2022.

⁵ https://croatia.representation.ec.europa.eu/news/europski-zeleni-plan-razvoj-odrzivoga-plavoga-gospodarstva-u-europskoj-uniji-2021-05-17_hr

Okolišni prioriteti europskih luka

Prema godišnjem izvještaju *European Sea Ports Organisation* (ESPO) za 2022.⁶, u čijem su oblikovanju sudjelovale 92 europske luke iz 20 zemalja uključenih u *EcoPorts* mrežu, **klimatske promjene su prepoznate kao glavni ekološki prioritet luka, a slijede kvaliteta zraka i energetska učinkovitost**. Velika važnost koja se pridaje klimatskim promjenama ogleda se u sve većem udjelu luka koji prate svoj ugljični otisak i energetska učinkovitost, kao i ulaganjima u postojeću lučku infrastrukturu otpornu na klimu.

Također raste broj luka koje pružaju dodatne usluge brodarstvu. U porastu je broj luka koje nude barem jedan vez za opskrbu električnom energijom na kopnu (OPS) ili planira implementaciju OPS-a u sljedeće dvije godine. Otprilike trećina luka nudi LNG bunkering, a dodatnih 24% planira razviti LNG bunkering objekte tijekom sljedeće dvije godine. Otprilike 60% luka odredilo je diferencirane pristojbe za brodove koji nadmašuju regulatorne standarde.

Prema izvještaju ESPO-a o trendovima u upravljanju u lukama EU-a, indeks upravljanja okolišem⁷ u 2022. je iznosio 7,98 što je blizu postizanju cilja definiranog u Zelenom vodiču ESPO-a 2021. od indeksa 8 do 2025. Prema rezultatima ankete, 90% ispitanih luka ima uspostavljen program praćenja okoliša, pri čemu su kvaliteta vode (82%), lučki otpad (79%) i energetska učinkovitost (76%) pokazatelji koji se najviše prate.

ESPO-ov izvještaj o okolišu pokazuje da europske luke u naporima usmjerenima na smanjivanje negativnih utjecaja na okoliš najčešće stavljaju veći naglasak na unutarnju politiku zaštite okoliša i upravljanje – uključujući certifikaciju treće strane, ulaganje u proaktivna okolišna rješenja i pojačan angažman dionika. To pokazuje da postoji značajan raskorak i prostor za napredak između procjene važnosti okolišnih prioriteta i uvođenja mjera za smanjivanje utjecaja. U sklopu izvještaja o okolišu, svake se godine objavljuje i

lista ekoloških prioriteta koji ujedno predstavljaju ključne probleme lučkog sektora.

Deset okolišnih prioriteta europskih luka u 2022.

1. Klimatske promjene
2. Kvaliteta zraka
3. Energetska učinkovitost
4. Buka
5. Kvaliteta vode
6. Odnos s lokalnom zajednicom
7. Brodski otpad
8. Smeće / lučki otpad
9. Razvoj luka (u vezi sa zemljištem)
10. Radovi jaružanja

Ovaj poredak odražava opći trend, budući da je pitanje ubrzanja klimatskih promjena sve veći razlog za zabrinutost i razmatranje nužnosti prilagodbe poslovnih modela i strategija europskih luka. Pokazuje to i najnoviji Europski izvještaj o stanju klime za 2022.⁸ prema kojem se posljednjih desetljeća Europa brže zagrijava nego i jedan kontinent s dvostruko većim temperaturama od globalnog prosjeka. Dodatno, prema *United Nations Environment Programme / Mediterranean Action Plan* mediteranska regija se zagrijava 20% brže u odnosu na globalni prosjek.⁹

Sve vidljiviji učinci klimatskih promjena, kao i uključivanje pomorskog prometa u klimatsku politiku EU-a u okviru paketa „Fit for 55“, ovom pitanju daju na važnosti i zbog pritiska nove regulative. Ovi pritisci proizlaze i iz širenja kruga obveznika izvještavanja o korporativnoj održivosti na temelju nove Direktive o izvještavanju o korporativnoj održivosti (CSRD) i proširenih zahtjeva izvještavanja vezanih za klimu.

s ciljem transparentnosti i odgovornosti europskog lučkog sektora te dodatno unapređuje odnos između luka i lokalnih zajednice.

⁷ Indeks upravljanja okolišem daje ocjenu u rasponu od 0 do 10, pri čemu je 10 izvrsno.

Okolišni prioriteti Luke Ploče

Strateško određenje prema održivom rastu i razvoju definirano je temeljnim organizacijski vrijednostima Luke Ploče i implementirano je u organizacijsku strukturu. Luka Ploče nije članica ESPO mreže, no naponi koje ulaže za smanjivanje negativnih utjecaja na okoliš u skladu su s aktivnostima ostalih europskih luka.

Luka Ploče u kontinuitetu provodi sljedeće mjere u području zaštite okoliša:

1. Zaštita kvalitete zraka
2. Energetska učinkovitost
3. Zaštita voda i mora
4. Gospodarenje otpadom

Jedno od izrazito važnih područja poslovanja je razvoj dijaloga s Gradom Ploče.

Pri usporedbi okolišnih prioriteta Luke Ploče s deset okolišnih prioriteta europskih luka, važno je uzeti u obzir kontekst dosadašnjeg razvoja luke Ploče. Naime, kao jedna od glavnih strateških hrvatskih luka za prekrcaj gotovo svih vrsta roba u međunarodnom pomorskom prometu te kao vrata Koridora 5c, razvoj luke Ploče obuhvaćen je i strateškim planovima razvoja Republike Hrvatske.

U okviru Projekta integracije trgovine i transporta (2006.-2016.) financiranog od Vlade Republike Hrvatske, Svjetske banke i Europske banke za obnovu i razvoj, u luku Ploče uloženo je 108,8 milijuna eura s ciljem povećanja kapaciteta, učinkovitosti i kvalitete usluga uz južni dio koridora Vc s naglaskom na luku Ploče. Projekt je obuhvatio više komponenti: kontejnerski terminal, terminal rasutih tereta, ulazni termina, lučki infomacijski sustav (PCS) te još brojne infrastrukturne radove. Ulaganja u infrastrukturu nove luke, a osobito izgradnja terminala rasutih tereta (TRT), udaljila su od grada aktivnosti koje uzrokuju najveće smetnje (poglavito promet ugljena te buka). U tom smjeru planiran je i daljnji razvoj luke Ploče koja za te potrebe ima na raspolaganju 50 hektara zemljišta.

⁶ ESP-2959 (Sustainability Report 2022)_V8.pdf (espo.be)

Organizacija europskih morskih luka (engl. *The European Sea Ports Organisation* – ESPO) godišnje izvješće o okolišu objavljuje od 2016. godine

⁸ <https://climate.copernicus.eu/>

⁹ <https://www.unep.org/unepmap/resources/factsheets/climate-change>

Identifikacija i upravljanje klimatskim rizicima

Luka Ploče uz financijske i tržišne rizike, aktivno upravlja tehnološkim rizicima koji se vežu uz zamjenu postojeće lučke tehnologije i mehanizacije s energetske učinkovitijom i okolišno prihvatljivijom te rizikom ljudskih potencijala pri čemu je naglasak na brizi o primjerenim radnim uvjetima, zdravlju i sigurnosti na radu, stručnoj edukaciji te poštivanju ostalih prava koja proizlaze iz kolektivnog ugovora.

S obzirom na to da rasuti tereti čine primarni dio lučkog poslovanja, Luka Ploče prepoznala je rizik okoliša kao jedan od bitnih čimbenika dugoročne održivosti poslovanja. Ovim rizikom se upravlja ulaganjem u unaprjeđenje infrastrukture kako bi se smanjili potencijalni negativni utjecaji na okolinu koji proizlaze iz manipulacije rasutih tereta.

Izgradnjom nove obale za rasute terete koja je puštena u rad tijekom 2020. godine te ulaganjima u sredstva za polijevanje, smanjeni su negativni utjecaji prašine i buke na grad Ploče. Planovima razvoja predviđene su daljnje investicije u opremu i zelene površine u vidu poboljšanja energetske učinkovitosti kroz postojeću i novu infrastrukturu s fokusom na obnovljivu energiju. Luka Ploče provodi primjerene politike i postupke upravljanja pojedinačnim rizicima te je način upravljanja i ovladavanja rizicima posebno propisan i dokumentiran.

Rizici povezani s klimom

Luka Ploče je u okviru izrade ovog izvještaja prvi put provela procjenu najznačajnijih rizika povezanih s klimom na poslovanje. Pri tome su uzeti u obzir zahtjevi Direktive o korporativnom izvještavanju o održivosti (CSRD) i Euroskog standarda za izvještavanje o održivosti, Uredbe o taksonomiji te preporuke Radne skupine za financijske objave povezane s klimom (engl. *Task Force on Climate-Related Financial Disclosure*, TCFD), Smjernice za pripremu infrastrukture klimatskim promjenama.¹⁰ Rizici povezani s klimom odnose se na potencijalno negativne utjecaje klimatskih promjena na infrastrukturu Luke Ploče i s njima povezane lučke operacije te na prijelazne rizike (rizici tranzicije koji se odnose na regulatorne i pravne mjere,

tehnološke promjene, tržišne odgovore, pitanja ugleda i sl.), koji proizlaze iz procesa usklađivanja prema niskougljičnom i okolišno održivijem gospodarstvu i mogu se odraziti na financijsku održivost. Također je razmatrana vjerojatnost pojave rizika u srednjem i dugom roku.

Proces identifikacije rizika povezanih s klimom te ozbiljnosti utjecaja poslovanja Luka Ploče na klimu i okoliš, društvena i upravljačka pitanja, započeo je serijom radionica u koje su bili uključeni voditelji ključnih poslovnih procesa u Luci Ploče i ovisnim društvima. Nakon radionica je provedena anketa, mapiranje i prioritizacija rizika.

Fizički rizici

Fizički rizici proizlaze iz akutnih i kroničnih fizičkih učinaka klimatskih promjena na infrastrukturu, sigurnost radnika i produktivnost. U procjeni vjerojatnosti u obzir su uzeta trenutna saznanja o projekciji klimatskih promjena, kako je navedeno u Strategiji prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu.

Prema ocjeni radne skupine, fizički rizici nemaju značajan utjecaj na infrastrukturu te se kreću u rasponu od mali do srednje ozbiljan za gotovo sve rizike, izuzev požara i povećanja razine mora. Ti rizici su ocijenjeni kao utjecaji od velike važnosti s visokom osjetljivošću infrastrukture. Međutim, prema procjeni radne skupine pojava ovih rizika malo je vjerojatna u kratkom, srednjem i dugom roku. S obzirom na vjerojatnost pojave, utjecaj jakih oborina na infrastrukturu raste u dugoročnom razdoblju, odnosno u vremenskom okviru od pet i više godina. Međutim, infrastruktura je ocijenjena kao srednje osjetljiva te je stoga i ovaj utjecaj ocijenjen kao srednje značajan.

Pojava toplinskih valova u srednjem i dugom roku također je prepoznata kao vrlo vjerojatna, no bez značajnog utjecaja na infrastrukturu i poslovanje.

Upravljanje fizičkim rizicima

Uz prethodno opisane mjere upravljanja rizicima, Luka Ploče aktivno upravlja i utjecajem toplinskih valova na poslovanje ulaganjem u tehnološki napredniju mehanizaciju kojom se osigurava visoka razina radnih uvjeta i sigurnosti na radu. Dodatno, tijekom razdoblja s izrazito visokim temperaturama

zraka, zaposlenima se osigurava pitka voda u bocama na mjestu rada.

Luka Ploče također primjenjuje sve zakonske obveze u pogledu mjera zaštite od požara. Društvo je sudionik u sustavu civilne zaštite na području Grada Ploče, kao pravna osoba od interesa za zaštitu i spašavanje koja raspolaže kapacitetima (materijalno-tehničkim sredstvima i ljudstvom) u slučaju katastrofa i velikih nesreća.

Rizici tranzicije

U procjeni ozbiljnosti prijelaznih rizika na Luka Ploče, tržišni rizici prepoznati su kao srednje ozbiljni. Ovi rizici primarno se odnose na povećane troškove, zbog promjenjivih ulaznih cijena (npr. energije, vode) i izlaznih zahtjeva (npr. obrada otpada). Povećanje udjela obnovljivih izvora energije kao posljedica prelaska na niskougljično gospodarstvo ocijenjeno je kao pozitivan utjecaj od velikog značaja čija vjerojatnost raste u dugoročnom razdoblju. Ozbiljnost ostalih utjecaja procijenjena je u rasponu od beznačajna do srednja uz malu vjerojatnost pojave u srednjem i dugom roku.

Prilike povezane s klimom

Pri procjeni prilika povezanih s klimom za Luka Ploče, uzete su u obzir tri glavne „zelene usluge“ u brodarstvu, prema izboru *EcoPorts* mreže, koje potiču brodove na održive prakse u gospodarenju otpadom i energijom:

- pružanje opskrbe električnom energijom s kopna,
- postrojenja za skladištenje ukapljenog prirodnog plina (LNG),
- pružanje diferenciranih lučkih pristojbi/naknada za „zelene“ brodove koje nadilaze regulatorne standarde (održivo gospodarenje otpadom, smanjene emisije stakleničkih plinova, smanjenje buke, popusti za brodove koji smanjuju onečišćenje zraka i slično).

Članovi radne skupine procijenili su vrlo vjerojatnom uvođenje usluge opskrbe brodova električnom energijom s kopna.

Ostale prilike i rizici bit će dodatno razmotreni u okviru izrade strategije održivosti.

¹⁰ Smjernice

Materijalni utjecaji i ciljevi održivog razvoja

Grupa Luka Ploče prvi je put provela procjenu svojih utjecaja koji se tiču okoliša, s posebnim naglaskom na klimu te društvo i upravljanje, uz procjenu njihove značajnosti. U procjeni materijalnih utjecaja uzeti su u obzir Standardi za pripremu izvještaja o održivosti (engl. *European Sustainability Reporting Standards*, ESRS) prema kojem će poduzeća morati izvještavati u budućim razdobljima.

Zahtjevi za primjenu Standarda uključuju popis pitanja održivosti obuhvaćenih tematskim ESRS-om, kategoriziranih po temama, pod-temama i pod-pod-temama, za podršku procjeni materijalnosti. U tu svrhu, pitanje održivosti je "materijalno" za poduzeće kada ispunjava kriterije definirane za značaj utjecaja ili financijsku materijalnost ili oboje.

Ova procjena identificira najvažnija okolišna, društvena i upravljačka pitanja (engl. *Environment, Social, Governance* ESG) i dionike. Kroz analizu materijalnih utjecaja Luke Ploče identificirani su relevantni aspekti održivog poslovnog modela te njihova veza sa 14 od 17 ciljeva održivog razvoja iz UN-ove Agende 2030.

Opis procesa identifikacije materijalnih tema

Proces analize materijalnih utjecaja također je započeo internom radionicom u kojoj je sudjelovao izvještajni tim Luke Ploče.

Na radionici su analizirana sva pitanja održivosti obuhvaćena ESRS-om te pitanja koja su tijekom analize upravljačkog okvira na razini EU-a prepoznata kao specifična za lučku djelatnost, a nisu obuhvaćena ESRS-om. Također je dogovoreno da se u analizu uključe i eksterni dionici kako bi se dobila eksterna dimenzija razumijevanja materijalnih utjecaja Luke Ploče.

Analiza materijalnosti obuhvatila je:

- Interne dionike – visoki, viši i srednji menadžment te zaposlene u operativi i administraciji Luke Ploče
- Eksterne dionike – Lučka uprava i Grad Ploče s povezanim društvima i ustanovom u vlasništvu.

Ispitanici su ispunjavali online upitnik putem kojeg su procjenjivali ozbiljnost utjecaja, upravljanje utjecajem i financijski učinak. Upitnikom je obuhvaćeno 57 pitanja održivosti obuhvaćenih tematskim ESRS-om koji su obavezni za sve kompanije te još 8 utjecaja specifičnih za lučku djelatnost.

Interni upitnik ispunilo je 7% zaposlenika Grupe, dok je eksterni upitnik ispunilo 6 ispitanika (2 iz Lučke Uprave, 1 iz Grada Ploče, 2 iz trgovačkog društva u vlasništvu Grada Ploče te 1 iz ustanove u vlasništvu Grada Ploče).

Struktura ispitanika s obzirom na vrstu poslova

S obzirom na upravljačku strukturu Grupe, upitnik je ispunilo najviše članova visokog i višeg menadžmenta, odnosno 5 ili 38% od ukupnog broja zaposlenih na tim upravljačkim pozicijama. Zatim nižeg menadžmenta, njih 14, što je 32% od ukupnog broja zaposlenih u Grupi Luka Ploče na ovoj upravljačkoj razini.

U odnosu na broj zaposlenih, najmanji je odaziv operativnih radnika (ukupno 3) te zaposlenih na administrativnim poslovima (ukupno 9).

S obzirom na upravljačku razinu eksternih dionika koji su ispunili upitnik, njih 17% su članovi visokog i višeg menadžmenta, isto toliko iz nižeg menadžmenta, dok 67% ispitanika radi na administrativnim poslovima.

Unatoč relativno malom broju eksternih ispitanika, dobiveni rezultati mogu poslužiti kao orijentir Luci Ploče za oblikovanje jasnije komunikacije svojih utjecaja na lokalnu zajednicu, osobito aktivnosti koje poduzima u izgradnji održivije luke.

Također daje podlogu za dubinsku analizu cjelokupnog lanca vrijednosti Luke Ploče, sukladno zahtjevima Direktive o korporativnom izvještavanju o održivosti te identifikaciju utjecaja u lancu vrijednosti koji su povezani s lučkim operacijama.

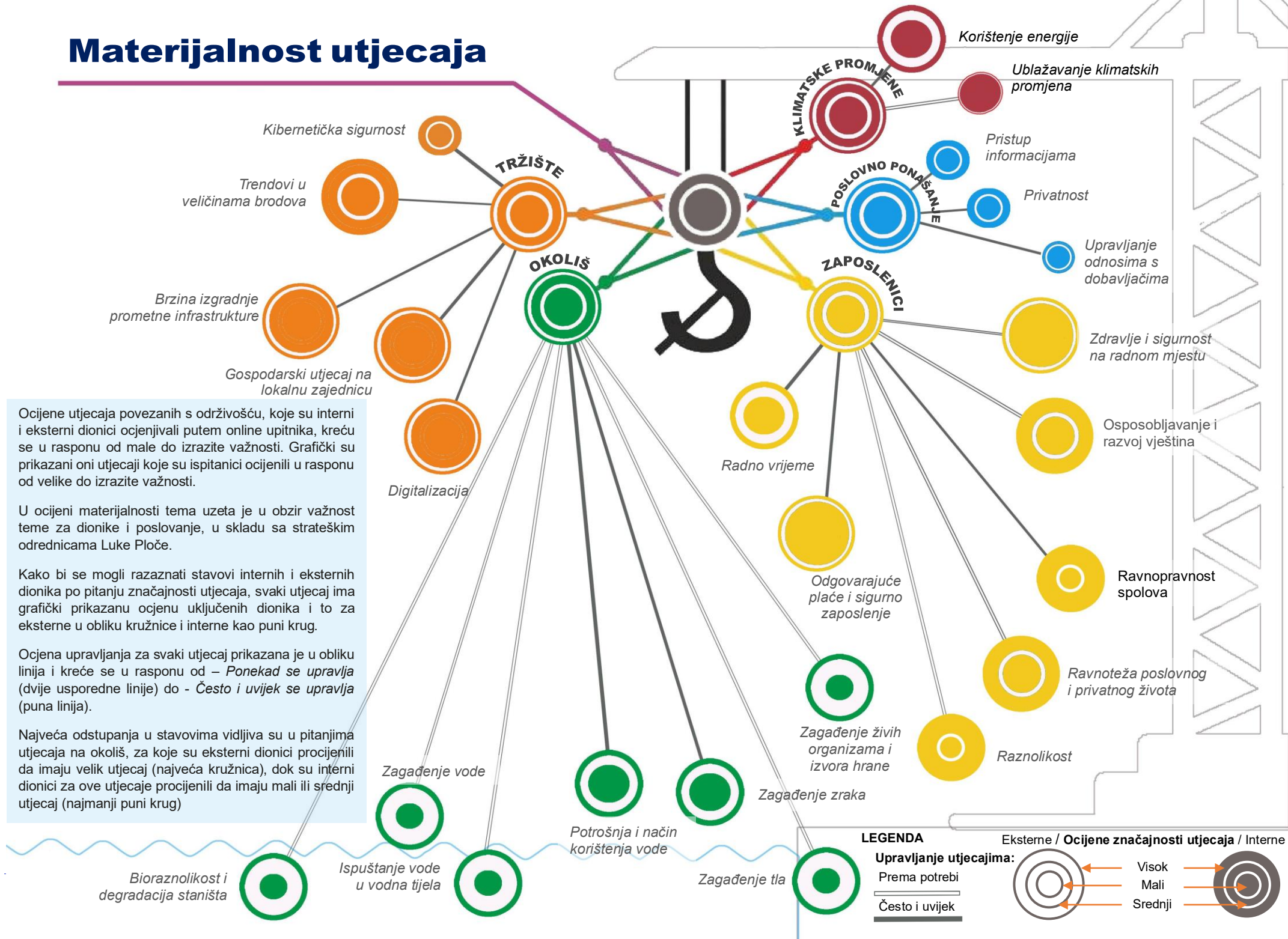
Dubinska analiza utjecaja, rizika i prilika u cijelom lancu vrijednosti provest će se u sljedećem izvještajnom razdoblju.

Politike i propisi

Tijekom procesa mapiranja rizika i prilika te identificiranja utjecaja koji imaju ili bi mogli imati utjecaj na poslovanje Luke Ploče u kratkom, srednjem i dugom roku, uzeti su u obzir sljedeći dokumenti:

- Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti (*Corporate Sustainability Reporting Directive – CSRD*)
- Europski standardi za pripremu izvještaja o održivosti engl. *European Sustainability Reporting Standards*, ESRS)
- Ciljevi održivog razvoja (engl. *Sustainable Development Goals*)
- Europski zeleni plan (engl. *European Green Deal*)
- Uredba o taksonomiji (engl. *Taxonomy Regulation*)
- Paket „Spremni za 55%“ (engl. *Fit for 55*)
- Preporuke Radne skupine za financijske objave povezane s klimom (engl. *Task Force on Climate-Related Financial Disclosures*, TCFD)
- ESPO godišnje izvješće o okolišu za 2022. godinu
- Program održivosti svjetskih luka (engl. *World Ports Sustainability Program*, WPSP)
- Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske (2017. - 2030.).
- Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu

Materijalnost utjecaja

Ocijene utjecaja povezanih s održivošću, koje su interni i eksterni dionici ocjenjivali putem online upitnika, kreću se u rasponu od male do izrazite važnosti. Grafički su prikazani oni utjecaji koje su ispitanici ocijenili u rasponu od velike do izrazite važnosti.

U ocjeni materijalnosti tema uzeta je u obzir važnost teme za dionike i poslovanje, u skladu sa strateškim odrednicama Luke Ploče.

Kako bi se mogli razaznati stavovi internih i eksternih dionika po pitanju značajnosti utjecaja, svaki utjecaj ima grafički prikazanu ocjenu uključenih dionika i to za eksterne u obliku kružnice i interne kao puni krug.

Ocjena upravljanja za svaki utjecaj prikazana je u obliku linija i kreće se u rasponu od – *Ponekad se upravlja* (dvije usporedne linije) do - *Često i uvijek se upravlja* (puna linija).

Najveća odstupanja u stavovima vidljiva su u pitanjima utjecaja na okoliš, za koje su eksterni dionici procijenili da imaju velik utjecaj (najveća kružnica), dok su interni dionici za ove utjecaje procijenili da imaju mali ili srednji utjecaj (najmanji puni krug)

Okolišni utjecaji, bioraznost i klimatske promjene

Najveća zabrinutost eksternih dionika odnosi se na zagađenje tla, vode i zraka. U sklopu upitnika istaknuli su da prevelika količina prašine od ugljena bitno umanjuje kvalitetu života u gradu Ploče te ocjenjuju da ulaganja u zaštitu okoliša i zraka kao i način skladištenja ugljena nisu dovoljni za normalan život građana Ploča.

Eksterni dionici također izuzetno bitnim ocjenjuju odnos prema vodi i morskim resursima kao i zagađenju živih organizama i izvora hrane te utjecaj luke na bioraznost, odnosno na pojavu invazivnih stranih vrsta. Interni dionici procijenili su da ta pitanja imaju srednje važan utjecaj.

Potrošnju energije obje skupine dionika prepoznale su kao utjecaj od velike važnosti, kojim Luka Ploče aktivno upravlja. Klimatske promjene prepoznate su kao srednje važan utjecaj. Međutim, Luka Ploče strateški se odredila ka razvoju prema održivoj luci, te je pitanje klimatskih promjena s tog aspekta materijalno.

Sudionici su procjenjivali i financijski učinak ovih utjecaja na dugoročno poslovanje. Ocijene se kreću u rasponu od beznačajan do velik. Budući da se radi o početnoj procjeni, u sljedećim izvještajnim razdobljima financijski učinak će se morati dubinski analizirati s obzirom na vremenske horizonte i pojedine zadane elemente kao što su razvoj, financijski položaj i rezultati, novčani tokovi, pristup kapitalu i troškovi kapitala.

Društveni utjecaji

Obje skupine anketiranih dionika slažu se da su radni uvjeti koji se tiču zdravlja i sigurnosti, odgovarajuće plaće i sigurnost zaposlenja pitanja od velikog značaja kojima Luka Ploče aktivno upravlja. Osposobljavanje i razvoj vještina te ravnoteža između poslovnog i privatnog života visoko su na ljestvici prioriteta internih dionika, dok eksterni dionici ove utjecaje smatraju srednje važnim

Najveće razlike u ocjeni važnosti odnose se na ravnopravnost spolova i jednaku plaću za rad jednake vrijednosti. Ovo pitanje interni dionici ocjenjuju značajnim, dok eksterni smatraju da ovaj utjecaj ima mali značaj. Socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje obje skupine dionika ocijenile su kao srednje važan utjecaj kojim se uvijek upravlja. Zbog ovog aspekta aktivnog upravljanja ovo pitanje je manje relevantno u odnosu na druga pitanja kojima se ponekad ili po potrebi upravlja

Poslovno ponašanje

Kod razmatranja utjecaja poslovanja Luke Ploče na ekonomska, društvena i kulturna prava zajednica, niži jedno pitanje nije ocijenjeno kao značajno.

Interni dionici ocijenili su da pitanja privatnosti, dostupnosti i kvalitete informacija kao i upravljanje odnosima s dobavljačima imaju veliki značaj, dok eksterni dionici te utjecaje procjenjuju kao manje važne.

	Značajnost utjecaja		Ocjena upravljanja	
	Materijalna	Financijska	Interni	Eksterni
OKOLIŠNI UTJECAJI I KLIMATSKE PROMJENE				
Klimatske promjene	Da	Ne		
Energija	Da	Da		
Zagađenje zraka	Da	Ne		
Zagađenje vode	Da	Ne		
Zagađenje tla	Da	Ne		
Zagađenje živih organizama i izvora hrane	Da	Ne		
Potrošnja i način korištenja vode	Da	Ne		
Ispuštanje vode u vodna tijela	Da	Ne		
Degradacija staništa i intenzitet pritiska na morske resurse	Da	Ne		
Pokretači utjecaja na gubitak bioraznosti: Invazivne strane vrste	Da	Ne		
DRUŠTVENI UTJECAJI				
Sigurno zaposlenje i odgovarajuće plaće	Da	Ne		
Radno vrijeme	Da	Ne		
Odgovarajuće plaće	Da	Da		
Socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje	Da	Ne		
Ravnoteža između privatnog i poslovnog života	Da	Ne		
Zdravlje i sigurnost na radnom mjestu	Da	Ne		
Ravnopravnost spolova i jednaka plaća za rad jednake vrijednosti	Da	Ne		
Osposobljavanje i razvoj vještina	Da	Ne		
Raznost	Da	Ne		
POSLOVNO PONAŠANJE				
Privatnost	Da	Ne		
Dostupnost i kvaliteta informacija	Da	Ne		
Upravljanje odnosima s dobavljačima uključujući praksu plaćanja	Da	Ne		

RAZINA UTJECAJA: Visoki utjecaj Srednji utjecaj Mali utjecaj

Tržišni utjecaji

Objekti skupine dionika gotovo identično ocjenjuju ostale tržišne utjecaje Luke Ploče gdje nema većih razlika u stavovima. Kao izrazito značajan ocijenjen je utjecaj na gospodarstvo lokalne zajednice kojim se, prema ocjeni internih dionika uvijek upravlja, dok su eksterni dionici mišljenja da se utjecajem upravlja prema potrebi. Dugoročni financijski učinak ovog utjecaja procijenjen je kao velik.

Digitalizacija je drugi utjecaj po važnosti, nakon kojeg slijedi brzina izgradnje cestovne infrastrukture koja je bitna za povezanost luke s ostalim sudionicima na tržištu. Kibernetičku sigurnost i pitanje trendova u veličini brodova interni su dionici procijenili značajnim pitanjem kojim se često upravlja, dok eksterni dionici procjenjuju ovaj utjecaj kao srednje važan kojim se upravlja prema potrebi. Financijski učinak ovih utjecaja procijenjen je kao srednje značajan u dugoročnom razdoblju.

Eksterni ispitanici su u sklopu ankete predložili da se uzme u obzir utjecaj brzine kretanja roba unutar luke s ciljem brže i efikasnije otpreme te pravodobne razmjene informacija kao preduvjeta efikasnije otpreme roba u lučkom poslovanju. Kao bitan element jačanja održivosti i konkurentnosti naglašena je potreba razvoja akcijskih planova i dugoročne strategije, povećanje koordinacije i suradnje između luke i lučkih dionika.

ŠTO JE ZAISTA VAŽNO?

Tržišni utjecaji

- Ulaganje u digitalizaciju i automatizaciju poslovanja
- Kibernetička sigurnost
- Prilagodba infrastrukture trendovima u veličinama brodova
- Utjecaj na gospodarstvo lokalne zajednice

Okolišni utjecaji

- Sprječavanje onečišćenja zraka, vode i tla
- Način korištenja i ispuštanja vode u vodna tijela
- Upravljanje utjecajima lučkih aktivnosti na žive organizme i izvore hrane
- Očuvanje bioraznolikosti i veličine populacije
- Gospodarenje otpadom

	Značajnost utjecaja		Ocjena upravljanja	
	Materijalna	Financijska	Interni	Eksterni
TRŽIŠNI UTJECAJI				
Brzina izgradnje prometne infrastrukture – željeznička	Da	Ne	■	■
Brzina izgradnje prometne infrastrukture – cestovna	Da	Da	■	■
Kibernetička sigurnost	Da	Ne	■	■
Digitalizacija	Da	Ne	■	■
Trendovi u veličinama brodova	Da	Da	■	■
Nedostatak kvalificiranih radnika	Da	Ne	■	■
Utjecaj Luke Ploče na gospodarstvo lokalne zajednice	Da	Da	■	■

Klimatske promjene

- Smanjenje potrošnje energije iz svih izvora
- Poduzimanje mjera za ublažavanje klimatskih promjena

Poslovno ponašanje

- Privatnost
- Dostupnost i kvaliteta informacija
- Antikorupcijske politike
- Upravljanje utjecajima duž lanca vrijednosti

Društveni utjecaji

- Radni uvjeti, zdravlje i sigurnost na radnom mjestu
- Odgovarajuće plaće i sigurno zaposlenje
- Osposobljavanje i razvoj vještina
- Ravnoteža između privatnog i poslovnog života
- Ravnopravnost spolova i jednaka plaća za rad jednake vrijednosti
- Socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje
- Suradnja s lokalnom zajednicom

Ciljevi održivog razvoja

Svjetski program za održivost luka (*World Port Sustainability Program*) inicijativa je Međunarodnog udruženja luka (*International Association of Ports and Harbors*) pokrenuta 2017. godine. Program osnažuje i koordinira napore luka širom svijeta u postizanju održivosti rukovodeći se sa 17 ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda te potiče međunarodnu suradnju s parterima u lancu nabave. Ciljeve održivog razvoja primjenjuje u okviru šest tematskih područja koji su relevantni i za djelovanje Luke Ploče:

1. Digitalizacija
2. Infrastruktura
3. Zaštita zdravlja i sigurnost
4. Briga za okoliš
5. Izgradnja zajednica
6. Klima i energija

Prema izvještaju *World Port Sustainability Report 2020.*, prilagođena primjena 17 ciljeva održivog razvoja u lukama obuhvaća 96 aktivnosti luka. U kontekstu poslovanja Luke Ploče, prepoznato je 14 ciljeva održivog razvoja relevantnih za Luku Ploče. U nastavku su prikazani ciljevi UN-a i aktivnosti putem kojih Luka Ploče najviše doprinosi njihovom ostvarenju.

Cilj 1 Svijet bez siromaštva:

- Postavljanje dobre minimalne plaće za lučke zaposlenike.

Cilj 3 Zdravlje i blagostanje:

- Pобољшanje svijesti zaposlenika i lokalne zajednice o zdravlju i sigurnosti kroz obuku i transparentnu komunikaciju o zdravstvenim i sigurnosnim rizicima • Minimiziranje vanjskih utjecaja lučkih operacija na okoliš (onečišćenje zraka, onečišćenje vode, buka) i ozelenjivanje luke • Pобољшanje sigurnosti i zaštite u luci i minimiziranje rizika.

Cilj 5 Rodna ravnopravnost:

- Rodno neutralne politike zapošljavanja i nagrađivanja.

Cilj 6 Čista voda i sanitarni uvjeti:

- Pružanje pitke vode i čistih sanitarnih objekata za lučke zaposlenike i posjetitelje • Skupljanje oborinskih voda za korištenje u luci • Optimiziranje potrošnje vode u lučkom području.

Cilj 7 Pristupačna energija iz čistih izvora:

- Ulaganje u energetske učinkovite lučke opremu (stacionarna i mobilna oprema za rukovanje teretima, rasvjeta i tehnologija) • Optimiziranje lučkih operacija i procesa.

Cilj 8 Dostojanstven rad i ekonomski rast:

- Postizanje gospodarskog rasta kroz diverzifikaciju, inovacije i tehnološku modernizaciju • Generiranje gospodarskog rasta na ekološki održiv način • Osiguravanje da gospodarski rast pozitivno utječe na lokalnu zajednicu ekonomski i društveno • Težnja ka zdravom i sigurnom radnom okruženju za sve.

Cilj 9 Industrija, inovacije i infrastruktura:

- Digitalno optimiziranje infrastrukture i lučkih operacija / procesa / usluga • Prilagodba lučke infrastrukture i procesa kako bi se zadovoljili zahtjevi tržišta (kao što je povećanje veličine broda) • Projekti održivog razvoja luka.

Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice:

- Minimiziranje ekstermalija lučkih operacija na okoliš (zagađenje zraka, zagađenje vode, buka).

Cilj 12 Održiva potrošnja i proizvodnja:

- Provedba odgovorne nabave i održivih ulaganja u upravljanje i razvoj lučkog područja • Optimiziranje lučkih operacija / procesa / usluga.

Cilj 13: Zaštita klime:

- Pобољшanje energetske učinkovitosti lučkih operacija, procesa i usluga • Prilagodba klimatskim promjenama lučke infrastrukture i operacija povezanih s lukom.

Doprinos Luke Ploče Ciljevima održivog razvoja

Cilj 14: Očuvanje vodenog svijeta:

Poduzimanje mjera za sprječavanje da otpad završi u oceanima (lučki prihvatni objekti) • Smanjenje emisije CO₂, SO₂, NO_x, NH₃ iz aktivnosti povezanih s lukama kako bi se izbjeglo zakiseljavanje oceana • Minimiziranje onečišćenja vode putem odgovarajućih postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda.

CILJ 15 Očuvanje života na zemlji:

- Razvoj lučkog područja u ravnoteži s ekosustavima • Minimiziranje vanjskih utjecaja lučkih operacija na okoliš.

CILJ 16 Mir, pravda i snažne institucije:

- Konstruktivan dijalog između poslodavca i zaposlenika • Rješavanje sigurnosti: mjere kibernetičke sigurnosti, komercijalna i operativna zaštita podataka, poboljšanje pažljivog korištenja i zaštite osobnih podataka • Otvoreni dijalog i suradnja sa svim dionicima • Transparentna interna i eksterna komunikacija.

CILJ 17: Partnerstvom do ciljeva:

Partnerstva s lokalnim zajednicama za inicijative vezane uz luku i grad.

LUKA PLOČE

3

Tržišna pitanja

Pregled poslovanja

Luka Ploče primarno ostvaruje prihode od lučkih usluga manipulacije teretom na koje utječu globalni trendovi u pomorskom prijevozu, osobito kretanje cijene burzovnih roba koje Luka Ploče prekrcava za svoje kupce. Na Društvo također utječu trendovi kretanja gospodarstva Bosne i Hercegovine, osobito u segmentu prometa rasutih i generalnih tereta. Nakon pandemije koronavirusa COVID-19, koja je u 2020. značajno utjecala na pad potražnje za sirovinama i fizičkog prometa u pomorskom prijevozu, te oporavka gospodarstva koje je uslijedilo od sredine 2021. godine, svjetsko gospodarstvo se početkom 2022. godine suočilo s novom krizom uslijed rata u Ukrajini.

Uz porast cijena energije i goriva te sirovina i materijala, ruska invazija na Ukrajinu te uvođenje sankcija Rusiji potaknulo je novi val inflacije te prouzročilo poremećaje globalnih logističkih tokova, što se u konačnici pozitivno odrazilo na poslovanje Društva. Naime, sjeverne luke su postale zagušene, dok je blizina Crnog mora ratnom području uzrokovala poskupljenje osiguranja za brodove, što je poskupilo logistiku na tom transportnom pravcu. Posljedično, povećao se udio prometa srednje Europe i Italije. Sve navedeno usmjerilo je dodatne terete prema luci Ploče, što se odrazilo i na financijski rezultat Grupe.

Usporedo s rastom prihoda rasli su i operativni troškovi, od čega najviše troškovi električne energije (115%), goriva (108%) i sirovine i materijala (48%), kao posljedica utjecaja rusko-ukrajinskog sukoba na volatilitnost globalnog tržišta. Uslijed porasta cijena i logističkih izazova, povećani su zahtjevi dobavljača za avansnim plaćanjem te je isporuka dobara vremenski prolongirana. Efekt istog je proaktivno i detaljno planiranje financijskih sredstava za tekuće potrebe i nepredviđene okolnosti, budući da avansno plaćanje otvara potrebu za dodatnim financiranjem, zbog potencijalnog utjecaja na likvidnost.

Rezultat poslovne godine

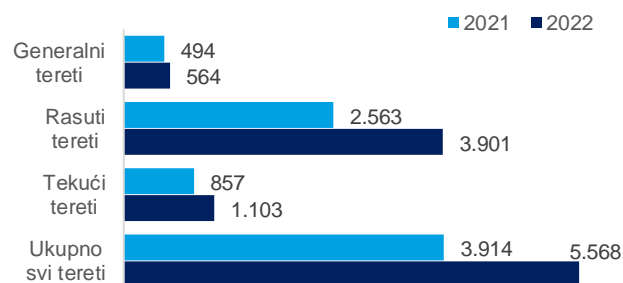
Poslovna 2022. godina bila je najuspješnija u povijesti Luke Ploče. Nakon odbitka poreza na dobit i dodatnog poreza na dobit ostvarena je i rekordna neto dobit u iznosu od 52,6 milijuna kuna, čime je nadmašena do tada najbolja poslovna godina 2021., kada je neto dobit iznosila 30,6 milijuna kuna. Prihodi od prodaje iznosili su 728,2 milijuna kuna i veći su za 349 milijuna kuna ili 91,7% u odnosu na 2021.

Nastavak je to trenda dobrih poslovnih rezultata koji su odraz odgovorne upravljačke politike u pogledu ekonomske održivosti, ali i značajnog porasta prometa uslijed prethodno navedenog utjecaja rusko-ukrajinske krize.

U 2022. ostvaren je rekordan promet od 5,6 milijuna tona svih vrsta tereta, što je za 42% više u odnosu na 2021. godinu te je drugi najbolje ostvareni promet u morskim lukama u Republici Hrvatskoj. Ovom rekordu pridonio je i iskrcaj broda Gisela Oledorff u prosincu 2022., što je ujedno i novi rekord Luke Ploče te za 426 tisuća tona premašuje rekord ostvaren u 2008. godini.

Na razini države, ukupan promet robe u morskim lukama u 2022. porastao je za 9,1% u odnosu na 2021. te je iznosio 23,6 milijuna tona. Zahvaljujući rekordnim brojkama, udio Luke Ploče u ukupnom prometu robe u morskim lukama RH porastao je sa 18,1% u 2021. na 23,6% u 2022. godini.

Promet u Luci Ploče po vrstama tereta u 2022.
(u tisućama tona)

Luka Ploče kontinuirano unaprjeđuje kapacitete, efikasnost i kvalitetu pružanja lučkih usluga s ciljem zadovoljenja zahtjeva postojećih, ali i potencijalnih korisnika.

Što je važno?

- Ulaganje u digitalizaciju i automatizaciju poslovanja
- Kibernetička sigurnost
- Prilagodba infrastrukture trendovima u veličinama brodova
- Utjecaj na gospodarstvo lokalne zajednice

Ciljevi:

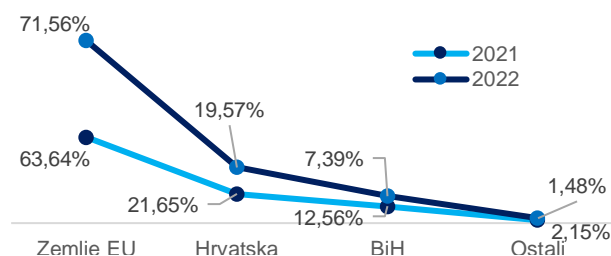
- Postizanje gospodarskog rasta kroz diverzifikaciju, inovacije i tehnološku modernizaciju
- Osiguravanje da gospodarski rast pozitivno utječe na lokalnu zajednicu ekonomski i društveno
- Digitalno optimiziranje infrastrukture i lučkih operacija / procesa / usluga
- Povećanje i unapređenje kapaciteta na kontejnerskom terminalu u okviru razvoja Luke Ploče kao pametne zelene luke (engl. *Smart Green Port*) i u kontekstu mogućnosti primanja najvećih brodova kontejnerskih matrica koji dolaze u Jadran
- Partnerstva s lokalnim zajednicama za inicijative vezane uz luku i grad

Lokacije ključnih kupaca

S obzirom na sjedište poslovanja glavnih kupaca, prihodi od prodaje raspoređuju se na tri glavna zemljopisna područja: Hrvatska, zemlje Europske unije i Bosna i Hercegovina te ostali.

Grupa je ostvarila 19,57% (2021.: 21,65%) prihoda od prodaje domaćim kupcima, a 80,43% (2021.: 78,3%) od stranih kupaca. Od toga su kupci iz EU generirali 71,56% prihoda (2021. 63,64%), iz BiH 7,39% (2021.: 12,56%) te kupci iz ostalih zemalja 1,48% prihoda.

Udio prihoda s obzirom na sjedište kupaca

Ekonomski učinak

Izravno stvorena i distribuirana ekonomska vrijednost je pokazatelj ekonomskog učinka kojim se vrednuju pozitivni učinci poslovanja Luke Ploče na zajednicu u kojoj posluje. Izravno stvorenu ekonomsku vrijednost čine ukupni poslovni prihodi. Distribuiranu ekonomsku vrijednost čine operativni troškovi (troškovi prodane robe, utrošenih sirovina i materijala, električne energije, rezervnih dijelova i uredskog materijala), plaće svih zaposlenih s doprinosima iz i na bruto plaće uvećane za ukupno obračunate naknade zaposlenih, sukladno važećem Kolektivnom ugovoru. Također sadrži plaćanje davateljima kapitala (kamate na neotplaćeni iznos glavnice po realiziranim kreditima), plaćanje državi (uplate s naslova poreza na dobit u 2022. za 2021. poslovnu godinu) te ulaganja u zajednicu (donacije).

Grupa je u 2022. godini ostvarila pravo na subvenciju doprinosa za zdravstveno osiguranje zaposlenika mlađih od 30 godina u iznosu od 735.630 kuna. Temeljem Uredbe Vlade RH o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije, Grupa je kroz subvencioniranu cijenu energenata ostvarila i 1.177.879 kuna olakšica.

Rezultati po poslovnim segmentima

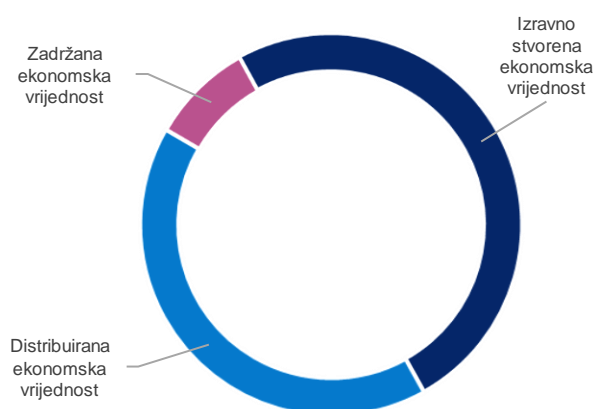
Zasebno se prate i iskazuju poslovni prihodi, dobit iz poslovanja, kapitalna ulaganja, ukupna imovina i ukupne obveze iz poslovnih segmenata: lučke usluge (čini manipulacija teretom i predstavlja matično Društvo), pomorske usluge (usluge špedicije i pomorskog servisa korisnicima lučkih usluga), trgovanje robom (trgovanje materijalima i robom iz slobodne zone Luke Ploče). Ostale poslovne segmente čine sporedne djelatnosti Grupe (održavanje, ugostiteljstvo i slični poslovi te ulaganja u financijsku imovinu (depozite)).

Financijski pokazatelji poslovanja pokazuju rast u svim poslovnim segmentima. Prihodi od prodaje lučkih usluga, špedicije, pomorskih usluga i brodarskih usluga iznosili su 283 milijuna kuna, što je porast od 63% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, dok je prihod od prodaje roba iznosio 445,3 milijuna kuna te je za 116% veći u odnosu na 2021. kada je iznosio 206 milijuna kuna.

Rezultati po poslovnim segmentima u 2022.

Poslovni segmenti	Lučke usluge	Pomorske usluge	Trgovanje robom	Ostali segmenti	Ukupno Grupa
<i>(u tisućama kuna)</i>					
Prihod od prodaje	255.210	17.102	445.246	10.685	728.243
Dobit iz poslovanja prije amortizacije	108.197	3.511	5.965	995	118.668
Amortizacija i otpis osnovnih sredstava	- 16.064	- 239	-	- 945	- 17.248
Dobit iz redovnog poslovanja	92.133	3.272	5.965	50	101.420
Kapitalna ulaganja	17.320	74		4.730	22.124

Ekonomski učinak Luke Ploče u 2022.

Izravno stvorena ekonomska vrijednost	732.409.915
■ Prihodi od prodaje	728.551.791
■ Ostali poslovni prihodi	3.858.124
Distribuirana ekonomska vrijednost	606.810.625
■ Troškovi poslovanja	520.641.905
■ Plaće i beneficije zaposlenika	74.326.272
■ Plaćanje davateljima kapitala	4.598.541
■ Plaćanje državi	6.988.407
■ Ulaganja u zajednicu	255.500
Zadržana ekonomska vrijednost	125.599.290

Tržišna prisutnost

Plaće i naknade plaća te materijalna prava radnika utvrđuju se kolektivnim ugovorom prema kojem se na najnižu ugovorenu bruto plaću primjenjuju pravni propisi RH. Politika plaća zaposlenika temelji se isključivo na vrsti i složenosti posla te isključuje svaki oblik diskriminacije.

U 2022. godini, minimalna početna bruto plaća radnika u efektivni jednaka je minimalnoj bruto plaći u Hrvatskoj. Prosječna isplaćena bruto plaća po zaposlenom u Grupi u 2022. iznosila je 11.360 kuna i veća je za 9,2% u odnosu na prosječnu bruto plaću isplaćenu u Hrvatskoj, koja je u 2022. iznosila 10.400 kuna.

Udio visokog i višeg menadžmenta iz lokalne zajednice u ukupnom višem menadžmentu na kraju izvještajnog razdoblja iznosio je 77%. Pod visokim i višim menadžmentom smatra se Uprava Društva te direktori sektora u Luci Ploče i direktori ovisnih društava. Značajno mjesto poslovanja je sjedište Društva koje se nalazi u Pločama, gdje Društvo obavlja svoju djelatnost, dok lokalno područje obuhvaća grad Ploče s okolicom.

U 2022. nije bilo pravnih postupaka pokrenutih zbog ponašanja u suprotnosti s načelom slobode tržišnog natjecanja, antitrustovske i monopolističke prakse.

Pristup porezima

Grupa ostvaruje prihod na domaćem tržištu te se sve obveze za poreze i doprinose izvršavaju sukladno popisima Republike Hrvatske. Grupa nema posebnu poreznu strategiju. Luka Ploče, kao matično Društvo, putem Sektora financija, računovodstva i kontrolinga nadzire poslovanje ovisnih društava te pravodobno izvršavanje obveza za poreze i doprinose. U određivanju iznosa tekućeg i odgođenog poreza, Grupa uzima u obzir utjecaj neizvjesnih poreznih pozicija te mogućnost postojanja dodatnih poreza i kamata.

Grupa je obveznik obračuna poreza na dodanu vrijednost (PDV) po stopi od 25%, te je pri isporukama usluga u 2022. ukupno obračunala 1.592 tisuće kuna PDV-a. U skladu sa Zakonom, glavnina velikih isporuka Grupe je oslobođena PDV-a (oslobođenja u vezi s međunarodnim prijevozom, čl. 47. st. 3. te vezana za slobodnu zonu i carinsko skladište, čl. 51. st. 1. i st. 3.).

Zaštita privatnosti kupaca/korisnika

Pitanja vezana uz zaštitu privatnosti uređena su u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka i Zakonom o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka.

Dodatno, Kodeksom poslovnog ponašanja Luke Ploče za sve radnike propisana je obveza čuvanja kao profesionalne tajne svih osobnih podataka koje imaju o drugim radnicima, poslovnim suradnicima i drugim osobama s kojima dolaze u kontakt pri izvršavanju svojih radnih dužnosti.

U 2022. nije bilo opravdanih pritužbi u vezi s povredama privatnosti.

Neizravni ekonomski utjecaji

Lučka djelatnost ima značajan utjecaj na konkurentnost šireg gospodarskog prostora, doprinosi stvaranju poslova, usluga i dobara u regionalnoj i nacionalnoj ekonomiji.

Izravni učinci Luke Ploče na hrvatsko gospodarstvo očituju se u stvorenoj dodanoj vrijednosti u lučkoj djelatnosti i pratećim lučkim aktivnostima.

Neizravni učinci se uglavnom očituju u dodanoj vrijednosti špedicija, transportnih i građevinskih tvrtki, bankarskog sektora, osiguravajućih društava i javne uprave.

Utjecaj na gospodarstvo lokalne zajednice

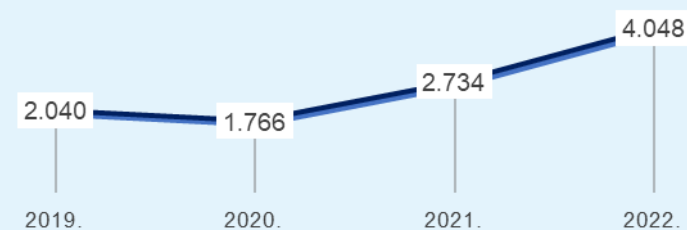
Odgovorna upravljačka politika u pogledu ekonomske održivosti te rast produktivnosti Luke Ploče pozitivno utječe i na gospodarstvo lokalne zajednice. Ekonomski kroz otvaranje novih radnih mjesta i isplate plaća te plaćanja svih davanja koje se odnose na lokalnu zajednicu, društveno kroz podršku projektima i događanjima od važnosti za građane ali i gospodarstvo.

U 2022. je uplaćeno 172.807 kuna prireza iz plaća te 2.591.531 kuna komunalnih naknada koje se koriste za održavanje i građenje komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave. Od toga, 42.581 kuna uplaćeno je gradu Metković, a 2.548.950 kuna gradu Ploče, što čini udio od 28,7% u ukupnim komunalnim naknadama Grada Ploče.

Luka Ploče potiče širu društvenu okolinu u vidu sponzorstava, donacija te plaćanjem koncesijskih naknada Lučkoj upravi Ploče. Dodatno potiče razvoj turizma kroz Sektor nautike Pločanske plovidbe te putem škole jedrenja kojom se obogaćuje ponuda sportsko-rekreativnih aktivnosti u gradu. (Više o ovom projektu na stranici 55).

Aktivnosti Pločanske plovidbe ali i škole jedrenja utječu i na razvoj nautičkog turizma, što se odražava i na broj ostvarenih noćenja. Prema podacima Turističke zajednice grada Ploča, broj noćenja ostvarenih kroz nautiku kontinuirano raste. U 2022. ostvareno je 4.048 noćenja kroz nautiku, što je za 2.008 noćenja ili 48,1% više u odnosu na prethodnu godinu te gotovo dvostruko više u odnosu na predpandemijsku 2019. godinu kada je ostvareno 2.040 noćenja kroz nautiku

Pregled broja noćenja kroz nautiku od 2019. do 2022.

Grupa pridaje iznimnu važnost komunikaciji s predstavničkim tijelima lokalne zajednice, osobito oko pitanja vezanih uz zaštitu okoliša, koja su također bitna Gradu Ploče. Zahvaljujući kvaliteti komunikacije i otvorenosti za suradnju predstavnika obiju strana, sva pitanja od zajedničkog interesa rješavaju se u najkraćem mogućem roku.

Ulaganja u razvoj

Grupa kontinuirano unaprjeđuje kapacitete, efikasnost i kvalitetu pružanja lučkih usluga s ciljem zadovoljenja zahtjeva postojećih, ali i potencijalnih korisnika.

U 2022. godini ukupno je investirano 22,1 milijuna kuna u modernizaciju luke, povećanje konkurentnosti, povećanje trenutnih tereta, povećanje učinkovitosti u obliku pretovarnih normi, ušteda na održavanju i korištenju starih sredstava, smanjivanje ozljeda i povećanje ekoloških standarda.

Među ostalim, provedena je nova elektrifikacija obale na novom Terminalu rasutih tereta te obalama 1, 2, 3 i 5, što je olakšalo obavljanje manipulacija te podiglo razinu sigurnosti. Digitalizirana je kolska i željeznička vaga, što je rezultiralo ubrzanim procesom vaganja i smanjenjem potrošnje. Također su započeti pojedini strateški projekti.

Najvažniji od pokrenutih strateških projekata je povećanje i unapređenje kapaciteta na kontejnerskom terminalu u okviru razvoja Luke Ploče kao pametne zelene luke (engl. *Smart Green Port*) i u kontekstu mogućnosti primanja najvećih brodova – kontejnerskih matica koji dolaze u Jadran. Trenutno je Društvo u mogućnosti primati *feeder* brodove, odnosno manje brodove. Iz tog razloga teret s većih brodova na putu do Luke Ploče najprije mora ići maticom do Malte, gdje se prebacuje na *feeder* brod. To je razlog zbog kojeg je Luka Ploče za jedan prekraj skuplja od drugih većih jadranskih teretnih luka.

U 2022. godini Društvo je ugovorilo nabavu nove mobilne lučke dizalice vrijednosti 30,1 milijuna kuna. Isporuka je predviđena u trećem kvartalu 2023. Pored navedenog, tijekom 2022. ugovorena je nabava lučkih transportnih sredstava ukupne vrijednosti 20,3 milijuna kuna na razini Grupe.

Sva sredstva imaju modernije motore od dosadašnjih, čime podižu ekološki standard luke. Dodatno, tehnološka rješenja dijela sredstava bitno su naprednija te ih je iz tehničkog aspekta gotovo nemoguće usporediti s performansama starih sredstava (video asistencija, računala za analiziranje rada stroja, izrade profila za pojedine korisnike strojeva, hidraulika najnovije vrste,

sigurnosne mjere prema najnovijim standardima i slično). Također je pokrenut projekt izgradnje solarne elektrane na terminalu rasutih tereta te fotonaponske elektrane snage 803 kW na krovu poslovne zgrade koju koristi Luka Ploče.

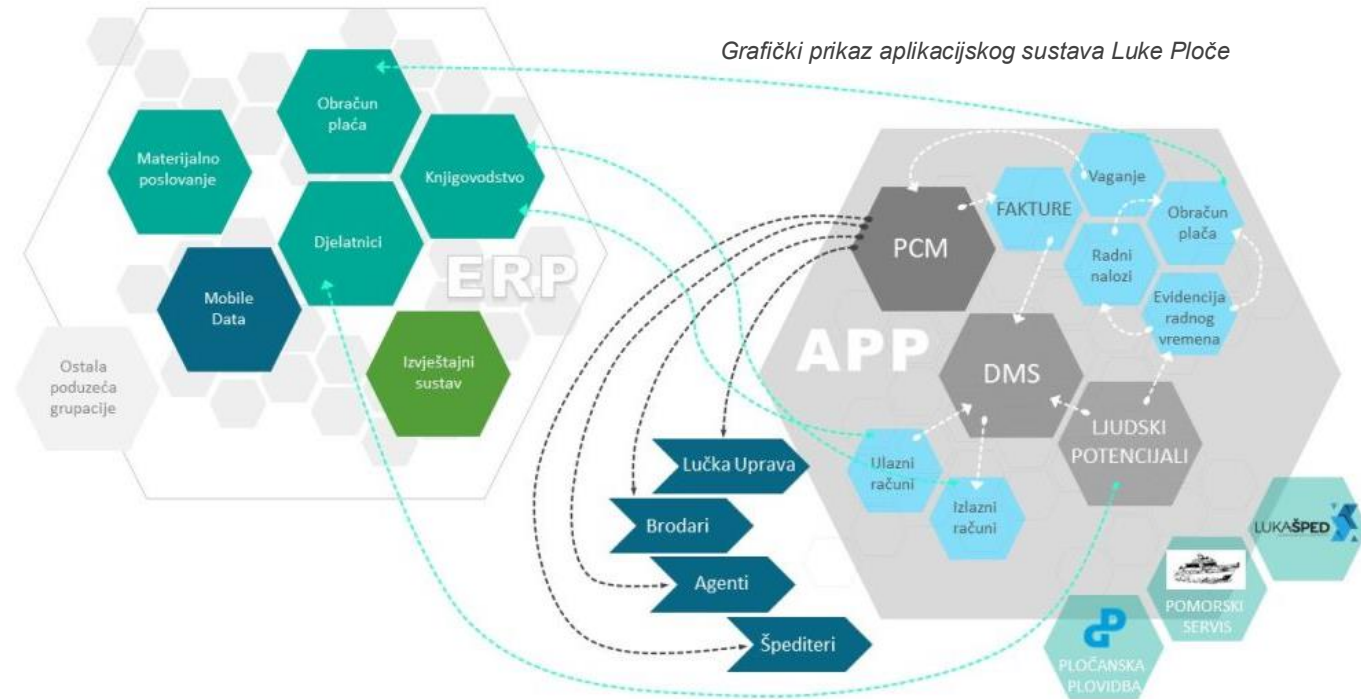
Implementacija aplikacijskih sustava

Društvo ulaže u razvoj informatičke opreme u okruženju koje je fokusirano na prilagođena rješenja i modernu tehnologiju. Tijekom protekle dvije godine velikim dijelom interno je razvijen aplikacijski sustav, koji se sastoji od skupa aplikacija (modula) za obavljanje specifičnih poslovnih procesa unutar Grupe (npr. obrada ulaznih/izlaznih računa, evidencija radnog vremena, evidencija radnih naloga, modul za ljudske resurse, modul održavanja itd.).

Tijekom 2022. odvijale su se intenzivne pripreme za implementaciju dva velika sustava - PCM (engl. *Port Community Management*) i ERP (engl. *Enterprise Resource Planning*), koji su pušteni u rad 1. siječnja 2023.

PCM je interno razvijeno rješenje za manipulaciju kontejnerima, rasutim i generalnim teretima. Sustav je namijenjen automatizaciji poslovnih procesa Luke Ploče, uz prioritete povezivanja svih sektora Društva, vanjskih aplikacija i korisnika koji sudjeluju u poslovanju. Razvoj PCM-a trajao je šest mjeseci, uključujući razvoj sljedećih podsustava: 1. Obrada dokumenata za kontejnerski terminal te rasute i generalne terete; 2. Razvoj integracija prema brodarima; 3. Razvoj integracija prema Lučkoj upravi; 4. Implementacija prava i dozvola za različite skupine korisnika; 5. Razvoj modula fakturiranja svih usluga; i 6. Integracija PCM sustava i modula fakturiranja.

ERP sustav obuhvaća module financija, knjigovodstva, obračuna plaća, materijalno knjigovodstvo osnovnih sredstva. Završetak integracije ERP-a s internim sustavom planiran je sredinom 2023. godine, dok su modul ljudskih potencijala, evidencija partnera, ulazni računi, mjesta troška i obračun plaće već integrirani.

LUKA PLOČE

LUKA PLOČE d.d.

TEREX

NMF

4

Okolišni utjecaji

Pristup upravljanju

Luka Ploče smještena je na južnom dijelu jadranske obale, u Pločama i Metkoviću. Zauzima više od 230 hektara zemljišta koje se nalazi uz granicu ekološke mreže Natura 2000 – područja od važnosti za očuvanje ugroženih vrsta i stanišnih tipova Europske unije. U blizini su i staništa područja ekološke mreže Delta Neretve. Zbog blizine grada Ploče, lučke aktivnosti imaju potencijalno velik utjecaj na kvalitetu života u samom gradu, a osobito na kvalitetu zraka.

U segmentu upravljanja okolišnim utjecajima, Luka Ploče ima u fokusu sljedeća područja: kvalitetu zraka, energetske učinkovitost, zaštitu voda i mora te gospodarenje otpadom.

Analiza materijalnosti okolišnih pitanja održivosti potvrdila je ispravnost ove usmjerenosti jer je zagađenje vode i zraka prepoznato kao materijalno pitanje od velikog značaja za poslovanje Luke Ploče.

Odjel zaštite okoliša koji je organizacijska jedinica Operativno-tehničkog sektora, odgovoran je za provedbu mjera i aktivnosti u navedenim područjima i za svoj rad odgovara direktoru sektora koji izravno odgovara Upravi Društva. Luka Ploče namjerava unaprijediti upravljanje okolišnim utjecajima uvođenjem sustava upravljanja okolišem prema normi ISO 14001.

Društvo aktivno upravlja utjecajima povezanima s potrošnjom energije koja je jedan od ključnih resursa za provođenje lučkih aktivnosti. U travnju 2017. uveden je sustav upravljanja ISO 50001. Usklađenje s novom verzijom norme ISO 50001:2018. provedeno je u 2020.

Luka Ploče ima integriran i sustav upravljanja kvalitetom prema zahtjevima norme ISO 9001:2015. Sustavima upravljanja energijom i kvalitetom upravlja se u sklopu Sektora pravnih i općih poslova, u organizacijskoj jedinici Upravljanja sustavom kvalitete i energije. Jednako kao i Odjel zaštite okoliša,

organizacijska jedinica Upravljanje sustavom kvalitete i energije odgovorna je za provedbu mjera i aktivnosti u navedenim područjima i za svoj rad izravno odgovara direktoru Sektora, odnosno Upravi Društva.

Dugoročni cilj Luke Ploče i tvrtki u njenom vlasništvu je postizanje ugljične neutralnosti do 2050. godine, a da bi ga mogli ostvariti, određen je apsolutni cilj smanjenja emisija od 15 do 25% do 2030. godine te 65 do 95 % do 2050.

Određene mjere za postizanje ovog dugoročnog cilja već se provode. Među ostalim, kod nabave novih pretovarnih strojeva i postrojenja prednost se daje energetske učinkovitosti, što se očituje kroz manju potrošnju energenata i smanjenog utjecaja na okoliš.

U 2023. godini započet će se s provođenjem mjera za smanjivanje emisija CO₂, sukladno preporukama iz *Studije analize ugljikovog otiska i prijedloga mjera za smanjenje emisija stakleničkih plinova*.

Provedba mjera u kratkom roku – do godine dana

- Unaprijediti sustav prikupljanja podataka
- Trening EKO vožnje
- Korištenje guma energetske viših razreda
- Regulacija tlaka u gumama
- Zamjena rasvjete
- Instalacija fotonaponske elektrane

Provedba mjera u srednjem i dugom roku – realizacija u razdoblju od jedne do pet i više godina

- Zahvati u sustavu grijanja
- Optimiranje sustava grijanja
- Vozila na električni pogon
- Rashladni sustavi s radnom tvari koja ima manji utjecaj na klimu
- Automatski sustav kontrole rasvjete

Upravljanje utjecajima na okoliš, prirodne resurse i bioraznolikost ključno je za postizanje cilja – transformacija u zelenu i održivu luku.

Što je važno?

- Sprječavanje onečišćenja zraka, vode i tla
- Način korištenja i ispuštanja vode u vodna tijela
- Upravljanje utjecajima lučkih aktivnosti na žive organizme i izvore hrane
- Očuvanje bioraznolikosti i veličine populacije
- Poduzimanje mjera za ublažavanje klimatskih promjena
- Smanjenje potrošnje energije iz svih izvora
- Gospodarenje otpadom

Nadzor:

- Utjecaj lučkih operacija na okoliš nadzire Lučka uprava koja, u suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo, provodi godišnja ispitivanja kakvoće mora, kvalitete zraka i kvalitete otpadnih voda kao i stanje sedimenta morskog dna.

Sustavi upravljanja: ISO 50001 i ISO 9001

Ciljevi:

- Do 2030. smanjiti emisije od 15 do 25%
- Do 2030. smanjiti emisije od 65 do 95%
- Implementirati sustav upravljanja okolišem prema normi ISO 14001
- Optimiziranje potrošnje vode u lučkom području

Zaštita zraka

Ugljena prašina koja se pod utjecajem vjetra širi na okolna područja potencijalno ima najznačajniji negativan utjecaj na kvalitetu zraka lučkog područja, a osobito na grad Ploče.

Stavljanjem u funkciju novog terminala za rasute terete (TRT) u kolovozu 2020. godine, utjecaj prašenja bitno je smanjen. Novi terminal nalazi se na nasutom terenu uz obalu kanala Vlaška, najudaljenijem od naseljenog područja, što gotovo u potpunosti eliminira mogućnost utjecaja prašenja na stanovnike Ploča pri ekstremno jakim i nepovoljnim vjetrovima.

Na terminalu je postavljen tračni prekrcajni sustav zatvorenog tipa, unutar kojeg se automatski aktivira ugrađeni sustav za prskanje kako bi se spriječilo otpuštanje spornih čestica iz tereta, a osigurano je i prikladnije skladištenje ugljena koji se raspoređuje na višestruko većim površinama.

Time se ispunjavaju najviši ekološki standardi u rukovanju i skladištenju rasutih tereta. Infrastruktura novog terminala u potpunosti osigurava maksimalnu učinkovitost suvremene polimerske zaštite od prašenja rasutih tereta koja se trenutačno koristi, odnosno s kojom se polijeva uskladišteni ugljen.

U svrhu prevencije onečišćenja zraka, Luka Ploče investira u nabavku strojeva i preparata za sprječavanje prašenja. Svakodnevno se koristi četka za čišćenje prometnica, uključujući utovarivač na koji je ugrađena te cisterna s traktorom za polijevanje uskladištenog ugljena s polimerskom emulzijom, koja stvara koru na ugljenu i prevenira prašenje.

Godišnje se utroši oko 5.000 litara koncentrata emulzije za sprječavanje prašenja.

Na terminalu rasutih tereta ugrađen je sustav za prskanje koji se automatski aktivira, kako bi se spriječilo otpuštanje ugljene prašine.

Svakodnevno se koristi četka za čišćenje prometnica te cisterna s traktorom za polijevanje uskladištenog ugljena s polimerskom emulzijom.

Praćenje kvalitete zraka

Lučka Uprava kao davatelj koncesije prati sve utjecaje na okoliš povezane s lučkim aktivnostima. Na području grada i luke postavljeno je devet mjernih postaja za ispitivanje kvalitete zraka. Godišnje ispitivanje kvalitete zraka obavlja Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko – dalmatinske županije.

Rezultati mjerenja za razdoblje 1. siječnja 2022. do 31. prosinca 2022., dostupni u godišnjem izvještaju o ispitivanju kvalitete zraka na širem području luke i grada Ploče,¹¹ pokazali su da je na pet mjernih postaja kvaliteta zraka s obzirom na ispitane parametre: količina ukupne taložne tvari (UTT) i sadržaja metala (Pb, Cd i Ti) u UTT-**I. kategorije kvalitete**, odnosno neznatno onečišćen zrak. Ispitani parametri su na pet mjernih postaja bili niži od graničnih vrijednosti (GV), koje propisuje Uredba o razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 77/20) (Tablica 20.).

Na mjernejoj postaji „Terminal uz pistu“ zrak je, s obzirom na srednju godišnju vrijednost ukupne taložne tvari, **II. kategorije kvalitete**, odnosno onečišćen zrak, jer je srednja godišnja vrijednost (UTT 379 mg/m² d) viša od propisane granične vrijednosti (GV 350 mg/m² d).

Radi se o području na kojem djeluje više koncesionara te se sva rješenja vezana uz onečišćenje zraka provode u sinergiji.

Plan daljnjih mjera zaštite

Kako bi se umanjio negativni utjecaj ugljene prašine, Luka Ploče planira nabaviti dodatne četke i pumpe koje će se nadograditi na postojeće strojeve za potrebe pranja cestovnih površina. Također je u planu nabava komunalnog vozila za čišćenje ulica te fino čišćenje površina. Luka Ploče kontinuirano ulaže i u održavanje postojećih zelenih površina, uključujući i zeleni pojas duž cijele obale TRT-a.

¹¹ <https://www.ppa.hr/hr/wp-content/uploads/2016/04/Godi%C5%A1nji-izvje%C5%A1taj-o-ispitivanju-kvalitete-zraka-na-%C5%A1irem-podru%C4%8Dju-Luke-i-grada-Plo%C4%8De-za-2022.godinu.pdf>
Izvještaj o održivosti 2022.

Upravljanje utjecajima povezanim s korištenjem i ispuštanjem vode

Luke Ploče za svoje poslovne aktivnosti primarno koristi vodu iz javnog vodovoda te u manjem dijelu tehnološku vodu.

U 2022. Luka Ploče ukupno je utrošila 67.478 m³ vode. Od toga, 61.778 m³ vode ili 92% iz sustava javne vodoopskrbe te oko 5.700 m³ ili 8% tehnološke vode. Za polijevanje ugljena s ciljem sprječavanja prašenja korištena je tehnološka voda te više od 80% vode iz sustava javne vodoopskrbe. Intenzitet potrošnje vode za polijevanje ugljena ovisi o mjesečnom prometu ugljena, vremenskim uvjetima, vjetru i dinamici otpreme ugljena. U 2022. najveći intenzitet potrošnje vode bio je tijekom ljetnih mjeseci, odnosno od lipnja do kolovoza.

Ovisno društvo Pomorski Servis dodatno osigurava opskrbu brodova pitkom vodom putem priključka na gradsku hidrantsku mrežu.

Sustav oborinskih voda na TRT-u

Sustav odvodnje površinskih voda na terminalu rasutih tereta (TRT) podijeljen je na:

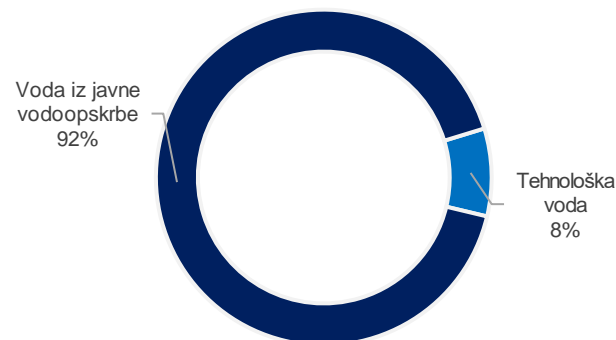
- odvodnju s kopnenih prometnih površina i površina na kojima se skladišti rasuti teret, te
- odvodnju s pristana.

U sustavu odvodnje s kopnenih prometnih površina i površina na kojima se skladišti rasuti teret, oborinska voda skuplja se sustavom cestovnih slivnika i kanala pokrivenih linijskim rešetkama te se zacijevljenom kanalizacijom odvodi u rezervoar požarne i tehnološke vode.

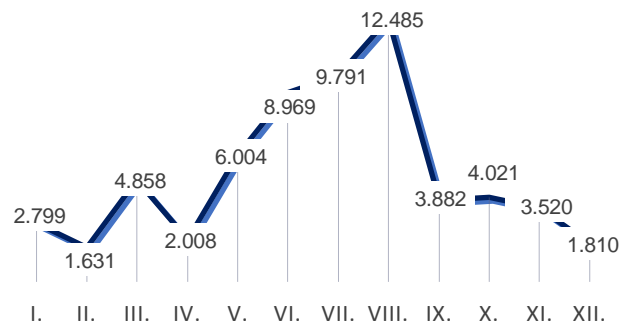
Glavnina vode u oborinski sustav dolazi uslijed kiše, ali i prskanja rasutog tereta. **Voda se na odgovarajući način taloži i akumulira u retencijskom bazenu što omogućuje njeno korištenje za tehnološke potrebe.**

Za crpljenje vode pristigle iz sustava oborinske odvodnje prema rezervoaru požarne i tehnološke vode postavljena je crpna stanica CS-2. u koju su ugrađene dvije vertikalne centrifugalne crpke dimenzionirane za otpadne vode većih

Udio potrošnje vode u Luci Ploče prema izvoru

Intenzitet potrošnje vode iz javnog vodovoda u Luci Ploče u 2022. po mjesecima u m³

kapaciteta. Ova crpna stanica također se koristi za prebacivanje vode iz sustava oborinske odvodnje niže razine u retencijski bazen.

Za potrebe korištenja vode iz retencijskog bazena u tehnološke svrhe izgrađena je crpna stanica CS-1, u kojoj su smještene četiri četverostupanjnske crpke za dostavu tehnološke vode iz bazena u prstenasti sustav prskalica.

Ugrađena su tri separatora ulja za pročišćavanje oborinske vode s površina na kojima se očekuje mogućnost znatnijeg

zagađivanja vode naftnim derivatima ili uljem iz vozila koja će se kretati unutar luke:

- manji separator (S-1) za pročišćavanje vode s parkirališta za vozila uz radionicu i upravnu zgradu
- veći separator (S-2) za pročišćavanje viška vode koja je pristigla u otvoreni rezervoar požarne i tehnološke vode pri prelijevanju u kanal Vlaška
- treći separator (S-3) kapaciteta 3 l/s za pročišćavanje vode koja doprije u sustav odvodnje iz uljne jame ispod trafostanice.

Preljevna građevina je predviđena za odvodnju prekomjerne količine oborinske vode u slučaju maksimalne ispunjenosti rezervoara tehnološke i protupožarne vode.

Zbog značajne količine maksimalne količine vode, u njoj su predviđene betonske kaskade za smanjenje visine slobodnog pada preljevne vode.

Uz prethodno navedene separatore i taložnike oborinski kanali i retencijski kanal konstantno se čiste i održavaju.

Odvodnja na pristanu predviđena je nagibom na jednu stranu pristana, dok su na kraju kanali za prikupljanje oborinske vode. Cijevni kanali s pristana povezani su s oborinskim sustavom odvodnje. Kanali se također konstantno čiste i održavaju.

Sustav oborinskih voda Stara luka

Gotovo kompletan sustav odvodnje oborinskih voda na području Stare luke riješen je mrežom kolektora. Obale imaju svoje kanale i ispuste kojima uglavnom prethode separatori masti i ulja. Putnička obala ima kanal odvodnje koji se nakon separatora spaja na ispušt smješten između Putničke i Kružne obale.

Kanali na Kružnoj obali spajaju se na dva ispusta smještena upravo na toj obali. Obala 3 ima dvije linije kanala i dva direktna ispusta na obali 4. Tako i obala 5 ima dvije linije kanala od kojih jedna završava sa ispuštom na

obali 4 dok druga linija ima dva kanala za odvod na samo obali 5.

Tijekom obnavljanja lučke ceste izrađeni su novi kanali za odvodnju s prometnice i okolnih površina s ispuštima na kružnoj obali i obali 5 kojim obavezno prethode separatori masti i ulja. Održavanje preko separatora ulja i masti spojeno je na kolektor 13 s ispustom u kanal Vlaška (također prije ispusta ima separator). Terminal za drvo ima dvije linije kanala sa svake strane s ispuštima na obali 6. Kontejnerski terminal ima liniju kanala sa separatorom i ispustom na obali 7, a spojen je i s linijom odvodnje terminala za drvo.

Rezultati ispitivanja kakvoće mora

Lučka uprava Ploče u sklopu programa praćenja stanja okoliša organizira i ispitivanje kakvoće mora koju je u 2022.¹² proveo Zavod za javno zdravstvo Zadar, Služba za zdravstvenu ekologiju i zaštitu okoliša

Ispitivanjem su obuhvaćeni fizikalno-kemijski pokazatelji, termohalina svojstva, otopljeni kisik i zasićenje kisikom, pH vrijednost, hranjive tvari, mikrobiološki pokazatelji, mineralna ulja, teški metali te policiklički aromatski ugljikovodici.

Analizom kakvoće mora dobiveni su sljedeći rezultati:

- izmjerene vrijednosti zasićenja kisikom na površini i na dubini od 10 m na postajama Luke Ploče – Terminal rasutih tereta odgovarale su **vrlo dobrom ekološkom stanju**;
- prema kriterijima definiranim Uredbom o standardu kakvoće mora za kupanje, more pripada u **more izvrsne kakvoće**;
- koncentracije mineralnih ulja u listopadu 2022. bile su vrlo niske te se stanje područja Luke Ploče može opisati kao **neopterećeno** s obzirom na ispitani pokazatelj
- na mjernim postajama Luka Ploče tijekom uzorkovanja u 2022. zabilježena je količina metala **ispod maksimalno dozvoljenih koncentracija**.

Utvrđivanje kakvoće mora na morskim plažama

Uz prethodno navedena ispitivanja kakvoće mora na lučkom području, Zavod za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije provodi redovna ispitivanja kakvoće mora na morskim plažama cijele županije, pa tako i grada Ploče, prema Programu utvrđivanja kakvoće mora na morskim plažama koji se utvrđuje za svaku kupališnu sezonu. Ispitivanje se provodi u skladu s Uredbom o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08). Navedena ispitivanja se, među ostalim, odnose na mikrobiološke pokazatelje koji su najznačajniji indikatori onečišćenja mora fekalnim otpadnim vodama, a koji nisu dio ispitivanja koje se provodi na zahtjev Lučke uprave Ploče.

Prema Izvješću o kakvoći mora na morskim plažama Dubrovačko-neretvanske županije u 2022. godini¹³, ispitivanje u gradu Ploče obavljeno je na tri točke: Ušće Ploče, Portina i Tehnička radiona. Prema godišnjoj ocjeni koja se određuje po završetku sezone kupanja na temelju skupa podataka o kakvoći mora za kupanje, more na Ušću Ploče i Portini ocjenjeno je kao more dobre kvalitete za

kupanje, dok je na točki ispitivanja Tehnička radiona ocjenjeno kao zadovoljavajuće.

Ispitivanje kakvoće mora za kupanje provodi se i na Gradskoj plaži u Pločama, koja nije u Programu ispitivanja, zbog dugogodišnje nezadovoljavajuće kakvoće i zabrane kupanja. Kako se navodi u Izvješću, izradom profila plaže utvrđeno je da se u blizini nalazi pet ispusta komunalnih otpadnih voda bez pročištača. S obzirom da se plaža nalazi u zatvorenoj uvali neposredno do Luke Ploče, ne očekuje se poboljšanje kakvoće mora dok se otpadne vode ispuštaju izravno u more bez pročišćavanja.

U tijeku je realizacija Projekta vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Ploče, čiji je nositelj trgovačko društvo Izvor Ploče za vodoopskrbu i odvodnju i kojim će se riješiti problem ispuštanja otpadnih voda. Više o projektu na <https://izvor.ploce.hr/sustav-odvodnje/>.

S obzirom na izvješća Zavoda za javno zdravstvo Zadar i Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko-neretvanske županije, lučke aktivnosti nemaju negativan utjecaj na kakvoću mora i bioraznolikost na području grada Ploče.

¹² MM-Luka Ploče (ppa.hr)

Izvještaj o održivosti 2022.

¹³ https://www.zzjzdnz.hr/downloadf/izvjescje_za_more_2022.pdf

Gospodarenje otpadom

Pitanje otpada u Luci Ploče obuhvaća otpad koji nastaje iz lučkih aktivnosti i otpad s brodova kojeg su svi brodovi u pomorskom prometu dužni ostavljati u luci priveza. Prihvat otpada s brodova reguliran je Direktivom o lučkim prihvatnim objektima (PRF), koja zahtijeva da svi brodovi plaćaju fiksnu naknadu lukama, bez obzira na otpad koji stvaraju u sustavu.

Otpad s brodova

Za preuzimanje komunalnog otpada s brodova u Luci Ploče ovlašten je Pomorski servis d.o.o. U 2021. s brodova je prikupljan samo miješani komunalni otpad, dok se od 2022. godine otpad odvaja te se prikuplja po frakcijama (miješani, plastika, papir, staklo i metal). Prikupljeni otpad se dokumentira na međunarodnim MARPOL obrascima koji se predaju Lučkoj kapetaniji.

Količine otpada preuzetog s brodova u tonama

Vrsta otpada	2021.	2022.
Miješani komunalni otpad	86,4	102,705
Papir	-	3,060
Plastika	-	0,455
Staklo	-	0,9
Ukupno	86,4	111,215

Tijekom 2022. ukupno je s brodova preuzeto i predano dalje ovlaštenim tvrtkama 111,215 tona otpada. Od toga, 102,705 tona miješanog komunalnog otpada, 3,060 tona papirnog otpada, 0,900 tona otpadnog stakla te 0,455 tone plastičnog otpada, odnosno ukupno 224 kontejnera od 1,1 m³ i 202 kontejnera od 3 m³.

Proizvodni otpad

Postupanje s otpadom iz lučkih operacija propisano je Zakonom o gospodarenju otpadom i pripadajućim pravilnicima. Luka Ploče generira isključivo proizvodni otpad koji se privremeno skladišti i predaje na zbrinjavanje ovlaštenim tvrtkama. Luka Ploče također zbrinjava otpadna

ulja proizašla iz redovitog održavanja pogonskih strojeva Pločanske plovidbe.

Luka Ploče obveznik je unosa podataka o nastanku otpada u Registar onečišćenja okoliša te se u nastavku daju podaci iz Registra.

Količine proizvedenog otpada u Luci Ploče u tonama

Vrsta otpada	2021.	2022.	Indeks 2022/2021
Neopasan otpad	32,72	29,34	0,897
Opasan otpad	11,50	27,70	2,409
Ukupno otpada	44,22	57,04	1,290

Vrsta otpada	2021.	2022.
--------------	-------	-------

Otpad namijenjen za postupak uporabe

Neopasan otpad	32,24	28,30
Opasan otpad	9,16	24,30
Ukupno	41,40	52,60

Otpad preusmjeren na zbrinjavanje

Neopasan otpad	0,48	1,04
Opasan otpad (t)	2,34	3,40
Ukupno	2,82	4,44

U 2022. proizvedeno je ukupno 57,04 tone otpada ili 29% više u odnosu na 2021. godinu. Većinom se radi o otpadu koji nastaje zamjenom dotrajalih dijelova, filtera, baterija, guma, akumulatori i slično, otpadnim uljima te neopasnom ambalažnom otpadu i otpadnom drvu. Od toga je 52,60 tona otpada namijenjeno za postupak uporabe, dok je 4,44 tone otpada preusmjereno na zbrinjavanje.

Luka Šped je iz poslovnih aktivnosti u 2022. generirala 1,25 tona otpadnog papira, koji je predan ovlaštenoj tvrtki na daljnju obradu.

Zbrinjavanje otpada od deratizacije, dezinfekcije, dezinfekcije i dezodoracije

Otpad od usluga deratizacije, dezinfekcije, dezinfekcije i dezodoracije, koje pruža Pomorski servis, pretežito se odnosi na onečišćenu plastičnu ambalažu, otpad životinjskog podrijetla i otpad od hrane s brodova.

Količine životinjskog i opasnog otpada u kilogramima

Vrsta otpada	2021.	2022.
Životinjskog porijekla	1.098	1.772
Opasna plastična ambalaža	48	52
Ukupno otpada	1.146	1.824

U 2022 godini prikupljeno je i predano na spaljivanje 1.772 kilograma otpada životinjskog podrijetla, što je za 61% više u odnosu na prethodnu godinu kada je predano na spaljivanje 1.098 kilograma ove vrste otpada. Na zbrinjavanje je predano 52 kilograma opasne plastične ambalaže od pesticida ili 8,3 % više u odnosu na 2021.

Redovnu proceduru skupljanja i zbrinjavanja opasnog otpada nadgleda sanitarna inspekcija.

Otpad iz ugostiteljstva

Svoje poslovne aktivnosti Pločanska plovidba realizira kroz Sektor za nautiku i Sektor za ugostiteljstvo. Sektor za ugostiteljstvo obuhvaća dva odjela, Odjel ugostiteljstva te Odjel opskrbe brodova koji u sklopu pružanja usluga generiraju značajne količine miješanog komunalnog otpada, otpadnog papira i otpadnih ulja koji se odvaja na mjestu nastanka.

Elektronički otpad u pravilu nastaje tijekom održavanja brodice i strojeva ili uslijed rashodovanja.

Količine predanog otpada nastalog u Pločanskoj plovidbi

Vrste otpada	Mj. jed.	2021.	2022.
Papir	tone	3,168	3,323
Otpadna jestiva ulja	litre	420,0	480,0
EE otpad	tone	0,470	0,0
Miješani komunalni otpad	tone	23,760	24,948

Tijekom 2022. ukupno je predano na zbrinjavanje 24,9 tone miješanog komunalnog otpada, 480 litara jestivog ulja te 3,3 tone otpadnog papira.

Mjere za smanjenje otpada iz ugostiteljstva

U cilju smanjenja otpada, voće i povrće pakira se u reciklirani papir, dok se hrana dostavlja u povratnoj ambalaži, kako ne bi dolazilo do nepotrebnog gomilanja otpada.

Buka

Prema Zakonu o zaštiti od buke (NN 30/09, 55/13, 153/13, 41/16, 114/18, 14/21) buka okoliša jest neželjen ili po ljudsko zdravlje i okoliš štetan zvuk u vanjskom prostoru izazvan ljudskom aktivnošću, uključujući buku koju emitira i pomorski promet. Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije na zahtjev Lučke Uprave Ploče proveo je u 2019. mjerenje buke okoliša terminala rasutih tereta koji je te godine pušten u rad.¹⁴

Ocjenska ekvivalentna razina buke okoliša koja potječe od korištenja terminala rasutih tereta u Luci Ploče, izmjerena u vanjskom prostoru, je sukladna uvjetima za buku za dan, večer i noć prema Pravilniku o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave (NN 145/04).

Izvešća za ostale godine nisu dostupna.

Ispitivanje sedimenta

Lučka uprava također prati stanje sedimenta morskog dna na kontejnerskom terminalu Luke Ploče. Ispitivanje sedimenta proveo je u listopadu 2022. Zavod za javno zdravstvo Zadar, Služba za zdravstvenu ekologiju i zaštitu okoliša na uzorcima s dvije postaje (PLS-01 na dubini od 20 metara i PLS-2 na dubini od 11,5 metara).¹⁵

Vrijednosti za policikličke aromatske ugljikovodike na postaji PLS-01 su bile u granicama vrijednosti koje bi po standardu Norveške i Švedske klasificirali sediment prema navedenom pokazatelju u Klasu 2, dok postaja PLS-02 prema istom standardu i pokazateljima spada u Klasu 1. Prema izmjerenoj vrijednosti za benzo(a)piren mjerna postaja PLS-01 odgovara Klasi 2, dok vrijednosti na mjernoj postaji PLS02 odgovaraju klasi 1.

Kako se navodi u zaključku, izmjerene količine metala na mjernim postajama su ispod vrijednosti koje bi prema standardu Norveške i Švedske klasificirali sediment u Klasu 1, što potvrđuje nalaze Studije utjecaja na okoliš za zahvat izmjene terminala tekućih tereta u Luci Ploče (2017.), gdje prema provedenoj matematičkoj analizi (str. 331) nije zaključeno da će količina ispuštenog bakra predstavljati značajan utjecaj na okoliš.

¹⁴ https://www.ppa.hr/hr/wp-content/uploads/2016/04/TRT_buka_2019.pdf
Izveštaj o održivosti 2022.

¹⁵ <https://www.ppa.hr/hr/ekologija-izgradnja-kontejnerskog-terminala/>

Potrošnja energenata

Električna energija

Grupa Luka Ploče koristi električnu energiju za prekrcaj tereta putem električnih dizalica, za grijanje i osvjjetljenje u zgradama te za osvjjetljenje u skladištima i vanjskom prostoru.

Ukupna potrošnja električne energije u 2022. godini na razini Grupe iznosila je 6.670.545 kWh. Od toga se 4.280.036 kWh odnosi na aktivnosti Luke Ploče obuhvaćene sustavom upravljanja energijom ISO 50001 (tešku mehanizaciju, terminal rasutih tereta i silos).

Potrošnja električne energije prema potrošačima u kWh

Potrošači	2021.	2022.	Razlika potrošnje %
Teška mehanizacija	1.907.976	1.310.330	-31,3%
TRT	1.420.260	2.696.901	89,9%
Silos	613.623	272.805	-55,5%
Ukupno električna energija	3.941.859	4.280.036	8,6%

Ukupna potrošnja električne energije po potrošačima u 2022. porasla je za 338.177 kWh ili 8,6% u odnosu na 2021. godinu, prvenstveno zbog povećanja prometa na terminalu rasutih tereta i korištenja električne energije kod pretovara, što se odrazilo i na povećanje potrošnje električne energije za 1.276.641 kWh ili 89,9%.

U sklopu sustava upravljanja energijom ISO 50001 u Luci Ploče prate se pokazatelji uspješnosti upravljanja energijom (EnPI) po toni prekrcaje robe i po radnom satu strojeva.

Potrošnja električne energije svih potrošača električne energije po toni prekrcaje robe (EnPI-7) u 2022. godini iznosila je prosječno 2,3 kWh (2,14 kWh/t u 2021.).

Potrošnja električne energije svih potrošača po radnom satu grupe strojeva (EnPI-8) u 2022. godini iznosila je prosječno 436,09 sati (198,23 sati u 2021.). Na značajno povećanje potrošnje električne energije po radnom satu grupe strojeva utjecalo je povećanje prometa te veća učestalost korištenja strojeva/dizalica/postrojenja koje rade na struju u odnosu na prethodnu godinu. Također, za rad hibridnih dizalica, kada god je to moguće, koristi se električna energija, zbog više aspekata: manji CO₂, manja potrošnja goriva, manji napori za stroj i lakše održavanje stroja.

Nasuprot povećanju potrošnje električne energije po toni prekrcaje robe, **znatno su povećane količina istovarene robe na nivou smjena**, što posredno skraćuje vrijeme iskrcaja broda.

Motorna goriva

U sklopu lučkih operacija, motorna goriva pretežito se koriste za pogon lake i teške mehanizacije te za unutrašnji transport (viličare, utovarivače, traktore, kamione, autodizalice, buldožere, vuču vagona, tegljače kontejnera) te ostale strojeve i mehanizaciju održavanja. Radi se o aktivnostima koje se također prate u sklopu sustava upravljanja energijom ISO 50001.

Potrošnja goriva prema potrošačima u litrama

Potrošači	2021.	2022.	Razlika potrošnje %
Laka mehanizacija	464.096	466.291	0,5%
Teška mehanizacija	134.753	257.893	91,4%
Ukupno goriva	598.849	724.184	20,9%

U odnosu na prethodnu godinu, potrošnja goriva u 2022. porasla je za 125.335 litara ili 20,9% prvenstveno uslijed značajnog povećanja količina prekrcaje robe.

Ukupna potrošnja goriva u litrama po toni prekrcaje robe (EnPI-5) iznosila je 0,17 l/tona (0,17 l/tona u 2021.).

Ukupna potrošnja goriva svih potrošača po radnom satu stroja (EnPI-6) iznosila je 14,6 l/sat (20,33 l/sat u 2021.).

Aktivnosti za smanjenje potrošnje energenata

- Sva nova sredstva, koja mijenjaju stara, imaju manji CO₂ otisak, ali i veću sigurnosnu opremu za operatere kao i za ostale djelatnike koji sudjeluju u lučkim manipulacijama
 - Aktivno ulaganje u hibridne dizalice koje pretežno rade na električnu energiju
 - Nabavljena su sredstva u unutrašnjem transportu s manjim CO₂ otiskom
- Ugradnja brojila električne energije na većim potrošačima terminala sipkih tereta
- Izvršena je nova elektrifikacija obale na novom Terminalu rasutih tereta te obalama 1, 2, 3 i 5, što je olakšalo obavljanje manipulacija te podiglo razinu sigurnosti.
- Digitalizirana je kolska i željeznička vaga što je rezultiralo ubrzanim procesom vaganja i smanjenjem potrošnje goriva.

Odnos energenata i potrošača u prebačenim tonama

Potrošači	Prebačeno tona	Udio %	Utrošeno kWh / l
Teška mehanizacija / kWh	420.960	7,04	1.310.330
TRT / kWh	1.320.771	22,08	2.696.901
Silos / kWh	85.341	1,43	272.805
Električna energija / kWh	1.827.072	30,55	4.280.036
Laka mehanizacija / l	3.830.080	64,03	466.291
Teška mehanizacija / l	324.940	5,43	257.893
Gorivo / l	4.155.020	69,46	724.184

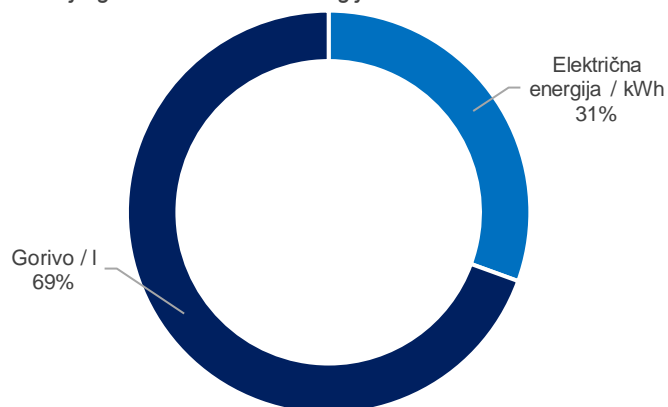
S obzirom na ukupno prebačene tone robe u 2022., udio goriva iznosio je 69,45%, dok je udio potrošnje električne energije iznosio 30,55%.

U sklopu mjera optimizacije potrošnje energenata, kod nabave pretovarnih strojeva i postrojenja uzimaju se u i obzir energetske performanse.

Također je planirana ugradnja mjerila potrošnje goriva u strojeve i uređaje za prekrcaj tereta. Ugradnjom mjerila dobit će se točni podaci o potrošnji pojedinog stroja temeljem kojih će se moći lakše odrediti koje strojeve s lošim energetske performansama treba zamijeniti.

Među ostalim ulaganjima, u 2022. započete su aktivnosti na ugradnji solarne elektrane na terminalu rasutih tereta te fotonaponskih elektrana snage 803 kW na krovovima i ulaganja u dizalice.

Udio potrošnje goriva i električne energije u 2022.

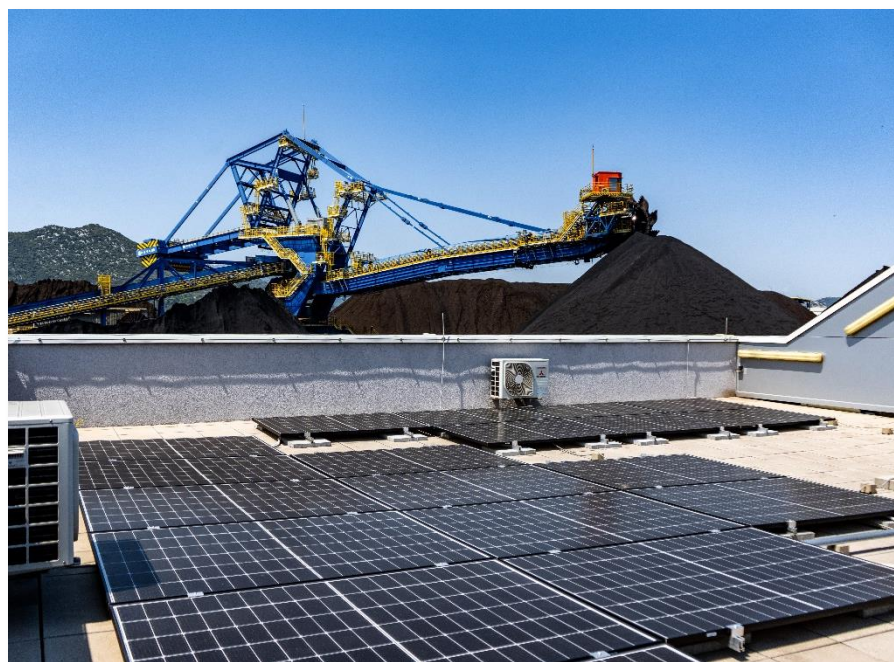

Značajno smanjen udio premještanja robe u ukupnim količinama

U 2022. strojevi lake i teške mehanizacije zajedno sa silosima i TRT-om prebacili su ukupno 5.982.094 tone robe. Od toga, 5.566.686 tona odnosi se na komercijalne tone, a 415.408 tona na tramakanje (premještanje).

Udio tramakanja u ukupnim količinama prebačene robe u 2022. iznosio je 7,5% i **značajno je smanjen** u odnosu na prethodne godine kada je iznosio oko 30%, kao posljedica velikog tramakanja roba unutar luke posebno rasutih tereta.

Punim angažmanom novog terminala rasutih tereta premještanja roba unutar luke smanjena su na prihvatljivu razinu. Uz značajno smanjenje troškove pretovara najzastupljenije skupine roba u luci rasutih tereta, smanjene su i emisije stakleničkih plinova uslijed manje potrošnja goriva.

Emisije stakleničkih plinova

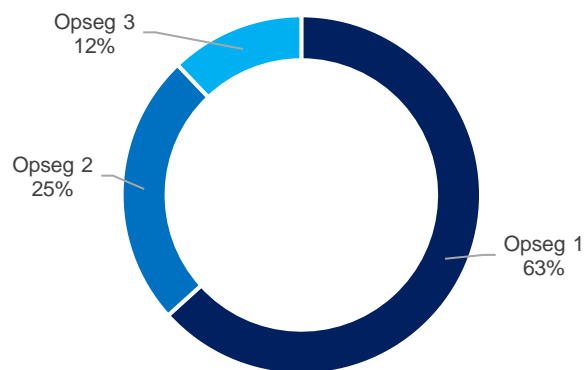
Detaljna analiza emisija stakleničkih plinova, odnosno ugljičnog otiska ključna je za usmjeravanje napora grupe Luka Ploče prema dekarbonizaciji. Usporedo s aktivnostima na izradi ovog Izvještaja, Luka Ploče je u suradnji s Energetskim institutom Hrvoje Požar napravila *Studiju analize ugljikova otiska i prijedloga mjera za smanjenje emisija stakleničkih plinova*. Studija je izrađena u svibnju 2023. (oznaka Studije STU-2023-230008-1/1) za baznu godinu 2022..

Za potrebe Grupe Luka Ploče prvi put je izrađen inventar stakleničkih plinova u skladu s Protokolom o stakleničkim plinovima i standardom ISO 14064-1:2018. Izračunate su emisije stakleničkih plinova za 2022.

Izračun je uključio sljedeće grupe emisija:

- izravne emisije nastale izgaranjem goriva u nepokretnim i pokretnim energetskim izvorima te emisije nastale zbog gubitaka radne tvari u rashladnim sustavima (Opseg 1),
- neizravne emisije koje nastaju izvan lokacija tvrtke, a povezane su s potrošnjom električne energije (Opseg 2) te
- emisije koje nastaju zbog aktivnosti manevriranja i sidrenja brodova u terminalima te prijevoza tereta kamionima unutar administrativnih granica Grupe Luka Ploče (Opseg 3).

Udio opsega 1, 2 i 3 u ukupnim emisijama Luke Ploče u 2022. godini

Ukupne emisije Grupe Luka Ploče u 2022. iznosile su **3.548,6 t CO₂e** pri čemu je procijenjena nesigurnost izračuna ±8,38 %.

Ukoliko se ukupne emisije podijele s ukupnim brojem zaposlenih, dobiva se specifična emisija stakleničkih plinova po zaposleniku koja je u 2022. iznosila 7,4 t CO₂e/zap.

Najveći doprinos ugljičnom otisku imale su izravne emisije nastale u pokretnim energetskim izvorima (61,2 %), zatim izravne emisije iz nepokretnih izvora energije (24,6 %) i neizravne emisije povezane s energijom ulaznog toka goriva i energije (12 %). Slijede ih emisije zbog ulaznog toka energije (1,6 %), fugitivne emisije 0,4 %) i ostale neizravne emisije (0,1 %).

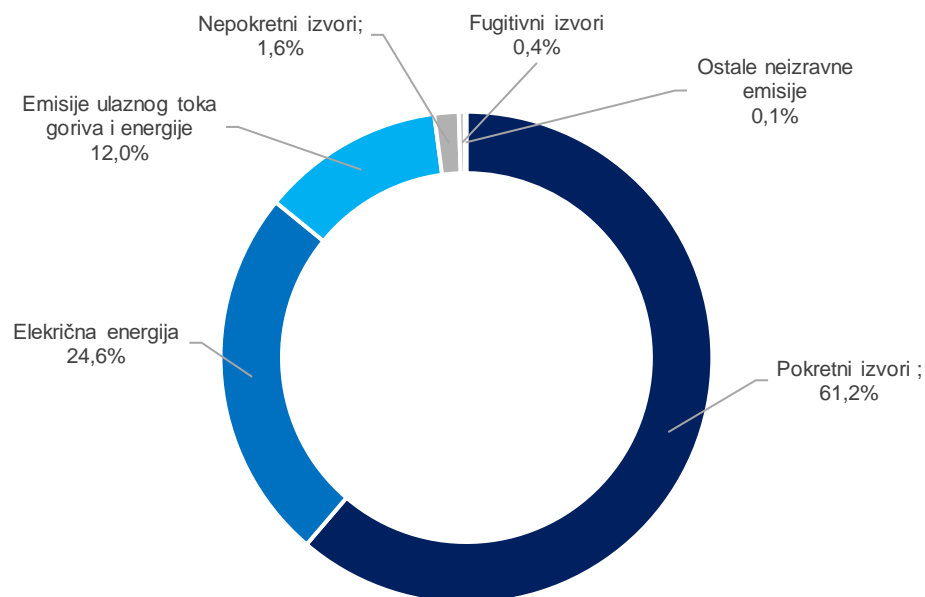
Za Grupu Luka Ploče izračunate su emisije iz sva tri opsega kako je definirano GHG protokolom. Pregled emisija u 2022. dan je u tablici u nastavku.

Opsezi	Izvori	Emisije (t CO ₂ e)	Doprinos %	
Opseg 1	1-1	Nepokretni energetski izvori	56,1	1,6%
	1-2	Pokretni energetski izvori	2.173,4	61,2%
	1-4	Fugitivne emisije	15,8	0,4%
	UKUPNO Opseg 1	2.245,4	63,3%	
Opseg 2	2-1	Kupljena električna energija	873,8	24,6%
		UKUPNO Opseg 2	873,8	24,6%
	UKUPNO Opseg 1 i 2	3.119,2	87,9%	
Opseg 3	3-3	Ulazni tok goriva i energije (nije uključeno u opsege 1 i 2)	424,7	12,0%
		Ostale neizravne izlazne emisije	4,6	0,1%
		UKUPNO Opseg 3	429,4	12,1%
	UKUPNO Opseg 1, 2 i 3	3.548,6	100,0%	

Dugoročni cilj Grupe Luka Ploče je postizanje ugljične neutralnosti do 2050. Za postizanje ovog dugoročnog cilja potrebno je provesti mjere smanjenja emisija stakleničkih plinova na lokacijama tvrtke i ostvariti značajno smanjenje ugljičnog otiska, dok se preostale emisije mogu kompenzirati kupovinom tzv. *carbon offset* kredita.

Izračun ugljičnog otiska je prvi korak, neophodan za definiranje Strategije upravljanja ugljikovim otiskom s prijedlogom mjera za smanjenje emisija stakleničkih plinova.

Doprinos pojedinih izvora ugljičnom otisku

Nakon izračuna ugljičnog otiska i izrade Strategije slijedi najvažniji korak, a to je provedba mjera. Tek će provedba mjera dovesti do smanjenja emisija stakleničkih plinova, odnosno lakšeg ostvarivanja preuzetih obveza i postizanja klimatske neutralnosti do 2050. godine.

Izračun i smanjenje ugljikovog otiska poslovnih subjekata su dio rješenja za ublažavanje klimatskih promjena.

GHG protokol za poslovne subjekte⁵ definira tri opsega. Za Grupu Luka Ploče izračunate su emisije iz sva tri opsega koji uključuju sljedeće aktivnosti:

- izravne emisije iz nepokretnih energetske izvora - Opseg 1
- izravne emisije iz pokretnih energetske izvora - Opseg 1
- fugitivne emisije - Opseg 1
- neizravne emisije povezane s potrošnjom električne energije - Opseg 2
- neizravne emisije vezane uz potrošnju goriva i energije koje nisu uključene u opsege 1 i 2 – Opseg 3
- ostale neizravne emisije – Opseg 3

Mapiranje gospodarskih aktivnosti Luke Ploče u skladu s Taksonomijom EU-a

U okviru pripreme prvog izvještaja o održivosti Luka Ploče provela je mapiranje svojih gospodarskih djelatnosti za 2022. prema kriteriju prihvatljivosti (obuhvaćenosti u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2021/2139), što znači da je utvrđeno da može u znatnoj mjeri doprinijeti ciljevima ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama. Međutim, za te gospodarske aktivnosti u ovoj fazi nije proveden test usklađenosti s tehničkim kriterijima Delegirane uredbe kojim se utvrđuje doprinose li mapirane ekonomske djelatnosti ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbi na klimatske promjene te ispunjavaju li kriterije „nenanošenja bitne štete“ za preostalih pet okolišnih ciljeva i kriterije minimalnih zaštitnih mjera.

Tek nakon što ovaj test bude proveden, Luka Ploče će imati cjelovitu informaciju u udjelu prihoda, kapitalnih rashoda („CapEx“) i operativnih rashoda („OpEx“) ostvarenih obavljanjem taksonomski usklađenih (okolišno održivih) gospodarskih djelatnosti (ključnim pokazateljima uspješnosti).

Taksonomija je jedinstveni klasifikacijski sustav, odnosno 'zelena lista' gospodarskih djelatnosti s ključnim kriterijima za procjenu njihovog doprinosa ostvarenju šest ciljeva očuvanja okoliša. Ovaj sustav je definiran u okviru Uredbe o taksonomiji (Uredba (EU) 2020/852).

Taksonomijom su definirani sljedeći okolišni ciljevi, s time da je poseban naglasak stavljen na ostvarivanje prva dva okolišna cilja:

1. Ublažavanje klimatskih promjena
2. Prilagodba na klimatske promjene
3. Održiva uporaba i zaštita vodnih i morskih resursa
4. Prijelaz na kružno gospodarstvo
5. Sprečavanje i kontrola onečišćenja
6. Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava

Da bi neka gospodarska djelatnost bila usklađena s taksonomijom, mora ispuniti sljedeće kriterije:

- znatno doprinosti barem jednom okolišnom cilju
- ne smije nanositi bitnu štetu preostalim okolišnim ciljevima na temelju tehničkih kriterija provjere definiranih u delegiranim uredbama
- provodi se u skladu s minimalnim socijalnim i upravljačkim zaštitnim mjerama.

Mapiranje gospodarskih djelatnosti Luke Ploče provedeno je na sljedeći način:

- analizirane su sve aktivne djelatnosti i zatim su mapirane sukladno Europskom sustavu klasifikacije industrije (NACE) koji služi kao osnova za definiranje gospodarskih djelatnosti u taksonomiji.
- izračunati su ključne pokazatelji uspješnosti (prihod, CapEx, OpEx) za mapirane ekonomske djelatnosti s obzirom na njihovu prihvatljivost i ukupni ključni pokazatelji uspješnosti za sve mapirane ekonomske djelatnosti
- identificirane su taksonomski neprihvatljive ekonomske djelatnosti i izračunat je udio tih ekonomskih djelatnosti na razini Grupe.

Udio taksonomski prihvatljivih djelatnosti Grupe Luka Ploče:

RB.	DJELATNOST	NACE	PRIHOD %	CAPEX %	OPEX %
A	PRIHVATLJIVE DJELATNOSTI		38,09	100,00%	27,18%
1	6.10. Pomorski i obalni prijevoz robe, plovila za lučke potrebe i pomoćne djelatnosti	H50.2, H52.22, N77.34	37,37%	84,34%	27,17%
2	6.11. Pomorski i obalni prijevoz putnika	H50.10, N77.21, N77.34	0,62%	15,42%	0,01%
3	5.5. Prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru	E38.11	0,10%		
B	NEPRIHVATLJIVE DJELATNOSTI		61,91%	0,00%	72,82%

Napomena: Pojam „taksonomski neprihvatljive ekonomske djelatnosti“ odnosi se na one djelatnosti koje nisu obuhvaćene u delegiranim uredbama EU. U Taksonomiji EU-a prioritet je dan sektorima s najvećim doprinosom emisiji stakleničkih plinova kao što su šumarstvo, energetika, proizvodnja, promet i zgradarstvo. Radio se o gospodarskim djelatnostima koje obuhvaćaju oko 40 posto poduzeća i sektora koji proizvode gotovo 80 posto izravnih emisija stakleničkih plinova u EU te je transformacija gospodarskih djelatnosti tih sektora nužna za postizanje klimatskih ciljeva Europske unije.

Prihvatljive djelatnosti Luke Ploče se odnose na prijevoz i prekrcaj kontejnera (i drugih tereta) i povezane usluge. Za logistiku i usluge prihvatljive aktivnosti uključuju cestovni i željeznički teretni promet, intermodalni prijevoz i usluge te kopnenu infrastrukturu kao što su skladišta i distribucijski centri.

U terminalima i prekrcaju sve su operacije prihvatljive jer se smatraju infrastrukturom koja podržava morski prijevoz.

Taksonomski neprihvatljive aktivnosti Luka ploče d.d. uglavnom se odnose na kupnju i prodaju robe, nabavu goriva za brodove.

Korišteni parametri i metodologija

U procjeni praga materijalnosti pojedinih gospodarskih djelatnosti u obzir su uzeti sljedeći parametri:

- Korištena je ista granica materijalnosti kao što je opisano u računovodstvenim politikama Društva i konsolidiranim financijskim izvještajima
- Udio pojedine stavke u ukupnim prihodima, CapExu, OpExu grupe

Korištena je sljedeća metodologija (s obzirom na raspoloživost podataka):

- **Udio prihoda** računao se kao dio neto prihoda ostvarenih od usluga, uključujući nematerijalnu imovinu, povezanih s pripadajućim ekonomskim djelatnostima (brojnik) podijeljeno s ukupnim neto prihodima grupe (nazivnik). Obračunsko razdoblje je od 1.1.2022. do 31.12.2022.
- **Udio OpExa** računao se kao dio prilagođenih rashoda ostvarenih od pružanja usluga, povezanih s pripadajućim ekonomskim djelatnostima (brojnik) podijeljeno s ukupnim poslovnim prilagođenim rashodima grupe (nazivnik). Kod izračuna prilagođenih poslovnih rashoda koristio se obračun umanjenja poslovnih rashoda za rashode amortizacije i vrijednosnih usklađenja. Obračunsko razdoblje je od 1.1.2022. do 31.12.2022.
- **Udio CapExa** računao se kao dio ulaganja s pripadajućim ekonomskim djelatnostima (brojnik) podijeljeno s ukupnim ulaganjima grupe (nazivnik). Za izračun ovih podataka koristile su se postojeće računovodstvene politike za ulaganja u osnovna sredstva. Obračunsko razdoblje je od 1.1.2022. do 31.12.2022.

Ključni pokazatelji uspješnosti pokazuju da Luka Ploče d.d. ima veliki potencijal za značajan doprinos zelenoj tranziciji s 38% prihoda te 27% OpExa i 100% taksonomski prihvatljivog CapExa.

Međutim, kao što je već naglašeno, ova informacija još uvijek nije potpuna sve dok Luka Ploče u sljedećoj fazi ne provede test usklađenosti mapiranih gospodarskih djelatnosti s tehničkim kriterijima provjere i minimalnim socijalnim i upravljačkim zaštitnim mjerama. Nakon što u sljedećem izvještajnom razdoblju bude provedena analiza taksonomske usklađenosti djelatnosti Društva, stvorit će se preduvjeti za proširenje usklađenih djelatnosti i/ili usklađivanje prihvatljivih djelatnosti s tehničkim kriterijima taksonomije.

LUKA PLOČE

5

Naši zaposlenici

Pristup upravljanju

Posvećenost zaposlenika njihovom poslu, organizaciji i ciljevima Luke Ploče i ovisnih društava temelj su poslovnog uspjeha i preduvjet održive budućnosti. Kroz razvoj ljudskih potencijala nastojimo stvoriti radno okruženje i uvjete u kojima svaki radnik ima mogućnost za osobni i profesionalni razvoj.

Sukladno misiji Luke Ploče, posebna pozornost je posvećena edukacijama i usavršavanju zaposlenika. Grupa je svjesno koliko je sveukupno iskustvo i znanje koje zaposlenici posjeduju neprocjenjiv kapital te je njihovo dijeljenje iznimno korisno i nužno u kvalitetnom obavljanju poslova.

S obzirom na vrstu djelatnosti, u Luci Ploče velika pozornost se polaže zaštititi na radu, uvjetima rada i sredstvima kojima se zaposlenici služe u radu. Grupa ispunjava sve predviđene zakonske obveze u smislu obuke, certificiranja i educiranja radnika. Grupa zaposlenicima također omogućuje usavršavanja u smislu podizanja razine vlastitih kompetencija te osobnog razvoja.

Osnovne organizacijske vrijednosti te etička načela i standardi poslovnog ponašanja ugrađena su u Kodeks poslovnog ponašanja kojeg su se dužni pridržavati svi zaposlenici, bez obzira na položaj u organizaciji.

U cilju unaprjeđenja socijalne i ekonomske sigurnosti radnika te razvoja i ekonomskog prosperiteta Društva, Luka Ploče svake četiri godine potpisuje s Nezavisnim sindikatom djelatnika Luke Ploče d.d. kolektivni ugovor koji se primjenjuje na sve zaposlene u Društvu.

Struktura zaposlenih

Grupa Luka Ploče u 2022. zapošljavala je ukupno 476 radnika što je za 25 ili 5,5% više u odnosu na 2021. godinu. U strukturi zaposlenih udio žena iznosi 21%. Mali udio žena u broj zaposlenih specifičan je za ovu gospodarsku djelatnost jer prevladavaju lučke operativne pozicije koje su tradicionalno vezane uz takozvana muška zanimanja. Jedna od inicijativa Svjetskog programa za održivost luka (engl. *World Port Sustainability Program*) u okviru UN-ovog

cilja održivog razvoja – Rodna ravnopravnost je i osposobljavanje te zapošljavanje većeg broja žena za lučke operativne pozicije (npr. rukovatelji dizalicom) te poduzimanje mjera koje lučko radno okruženje čine privlačnijim ženama.

S druge strane, s visokih 50% udjela žena u Upravi Društva, Luka Ploče je daleko iznad prosjeka RH (20,3% prema SELECTIO indeksu udjela žena u upravama društava u 2022. godini).

Struktura zaposlenih prema spolu u 2022.

	M	Ž	Udio žena
Uprava Društva	1	1	50%
Direktori ovisnih društava	3	1	25%
Direktori sektora/odjela	5	2	29%
Voditelji	37	7	16%
Ostali zaposleni	332	87	21%
UKUPNO	378	98	21%

Na pozicijama direktora ovisnih društava udio žena iznosi 25%, direktora sektora i odjela 29% te voditelja odjela udio žena je 16%. Ukupno gledano sve rukovodeće pozicije, udio žena iznosi 19% na razini Grupe.

Struktura zaposlenih prema vrsti ugovora o radu u 2022.

Društvo	Određeno	Neodređeno
Luka Ploče	1	394
Pomorski servis	1	33
Luka Šped	2	11
Pločanska plovidba	12	22
UKUPNO	16	460

Od ukupnog broja zaposlenih, njih 16 ili 3,4% ima sklopljen ugovor o radu na određeno vrijeme, a 96,6% na neodređeno. Grupa nema radnika koji nisu zaposlenici.

Poštujemo integritet i osobnost pojedinca, uvažavamo i promičemo raznolikost kao izvor talenta, kreativnosti i iskustva. Ne toleriramo niti jedan oblik diskriminacije.

Što je važno?

- Radni uvjeti, zdravlje i sigurnost na radnom mjestu
- Odgovarajuće plaće i sigurno zaposlenje
- Osposobljavanje i razvoj vještina
- Ravnoteža između privatnog i poslovnog života
- Ravnopravnost spolova i jednaka plaća za rad jednake vrijednosti
- Socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje
- Rodno neutralne politike zapošljavanja i nagrađivanja

Ciljevi:

- Postavljanje dobre minimalne plaće za lučke zaposlenike
- Težnja ka zdravom i sigurnom radnom okruženju za sve.
- Konstruktivan dijalog između poslodavca i zaposlenika
- Otvoreni dijalog i suradnja sa svim dionicima
- Transparentna interna i eksterna komunikacija

Dobna struktura zaposlenih

Prema dobnoj strukturi najviše zaposlenih, njih 317 ili 66,6% je od 30 do 50 godina starosti, 109 ili 22,9% je starijih od 50 godina, dok je zaposlenika mlađih od 30 godina 50 ili 10,5%.

10,5% zaposlenih

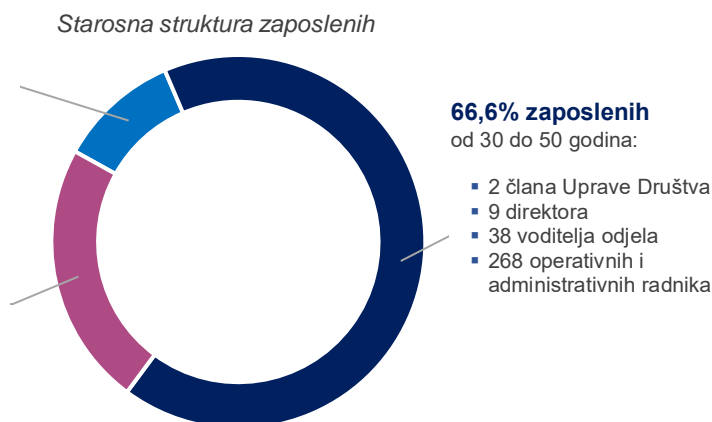
do 30 godina:

- 50 operativnih i administrativnih radnika

22,9% zaposlenih

starijih od 50 godina:

- 1 direktor sektora
- 2 voditelja odjela
- 106 operativnih i administrativnih radnika

Plaće

Najniža ugovorena bruto plaća određuje se sukladno pravnim propisima o najnižoj plaći te je u 2022. godini iznosila 4.687,50 kuna. Iznos bruto plaće uvećava se za dodatke za rad u drugoj i trećoj smjeni, za prekovremeni rad, rad subotom, nedjeljom i blagdanom. U 2022. prosječna bruto plaća iznosila je 11.360 kuna i bila je za 8,2% veća u odnosu na 2021. kada je iznosila 10.500 kuna.

Na povećanje mase plaća prvenstveno se odrazilo značajnog povećanja obima posla i prometa od 42%. Dodatno, u prosincu 2022. svim je zaposlenicima isplaćena nagrada za radne rezultate u iznosu 7.500 kuna, božićnica u iznosu 1.000 kuna te dar u naravi od 600 kuna.

Socijalni dijalog

Prava i obveze radnika Luke Ploče utvrđuju se kolektivnim ugovorom koji se sklapa na rok od četiri godine između Luke Ploče, kao poslodavca i Nezavisnog sindikata djelatnika „Luka Ploče“, kao predstavnika radnika. Novi kolektivni ugovor potpisan je u ožujku 2022. i njime su povećana materijalna prava svih radnika Luke Ploče.

Kolektivnim ugovorom definirano je i zasnivanje radnog odnosa gdje je prioritet sklapanje ugovora o radu na neodređeno vrijeme, a samo u iznimnim slučajevima, predviđenim Zakonom o radu, ugovor o radu može biti sklopljen na određeno vrijeme. Također je definirana obveza poslodavca dostave prijedloga odluka koje će se razmatrati ili će ih poslodavac donijeti, a koje su od značaja za gospodarski i socijalni položaj radnika. Rok za dostavu informacija definiran je Zakonom o radu (čl. 150).

Ovisna društva nisu potpisnici kolektivnog ugovora, no na njihove zaposlenike se primjenjuju ista prava kroz pravilnike o radu koji su usklađeni s kolektivnim ugovorom Luke Ploče.

Materijalna prava radnika

Temeljem kolektivnog ugovora, radnici ostvaruju pravo na oslobođenje od obveze rada uz naknadu plaće (plaćeni dopusti) u sljedećim slučajevima:

1 radni dan	<ul style="list-style-type: none">selidbe u isto mjestosvako dobrovoljno darivanje krvi
2 radna dana	<ul style="list-style-type: none">sklapanje brakarođenje djetetaselidbe u drugo mjesto
3 radna dana	<ul style="list-style-type: none">smrt roditelja supružnika, djeda, bake, braće i sestara
4 radna dana	<ul style="list-style-type: none">slučaj veće nezgode u užoj obitelji (opožarenje stana ili kuće, teža prometna nezgoda)
5 radnih dana	<ul style="list-style-type: none">smrt supružnika, djeteta ili roditeljateška bolest člana uže obitelji (supružnik, roditelji, djeca) u mjestu stanovanja

Kolektivnim ugovorom također su propisane potpore u visini maksimalnog neoporezivanog iznosa prema Pravilniku o porezu na dohodak u sljedećim slučajevima:

- smrti člana obitelji koji živi u zajedničkom kućanstvu
- nastanak invalidnosti zaposlenika preko 50%
- rođenje djeteta
- neprekidnog bolovanja radnika u trajanju duljem od 90 dana.

Radnik ima pravo i na jubilarnu nagradu za neprekidan rad kod Poslodavca u visini maksimalnog neoporezivog iznosa prema Pravilniku o porezu na dohodak (10 godina prva jubilarna nagrada te kasnije za svakih daljnjih navršanih 5 godina) te pravo na otpremninu.

Novim kolektivnim ugovorom propisana su sljedeća materijalna prava:

- radnicima čije je stvarno mjesto stanovanja udaljeno više od 5 km povećana je naknada za prijevoz s posla i na posao s iznosa od 0,75 kn/km na 0,90 kn/km;
- radnicima čije je stvarno mjesto stanovanja udaljeno manje od 5 km uvedena je naknada u neto iznosu od 200,00 kuna;
- uvedeno je pravo na isplatu dodatka za prehranu u iznosu od 300,00 kuna mjesečno;
- propisana je obveza poslodavca za isplatu uskrsnice i božićnice u iznosu od najmanje 500,00 kn do visine maksimalno neoporezivog iznosa prema Pravilniku o porezu na dohodak;
- propisana je obveza poslodavca za osiguravanje poklona za djecu radnika (do navršene 15. godine) u iznosu od najmanje 400,00 kuna do visine maksimalno neoporezivog iznosa prema Pravilniku o porezu na dohodak.

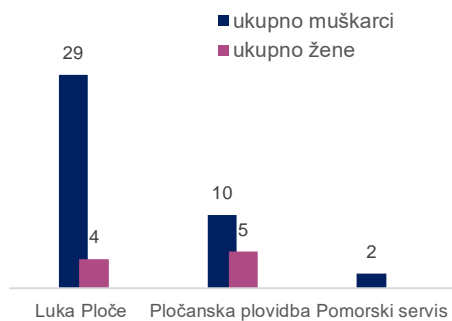
Kolektivnim ugovorom propisano je i pravo radnika na nagradu u vidu stimulacije najviše do 30% od bruto plaće na odrađene sate za tekući mjesec. Isplaćuje se na temelju odluke Poslodavca radniku koji redovite i izvanredne radne zadatke radnog mjesta na kojem radi obavlja u opsegu i kvaliteti koja premašuje uobičajene rezultate.

Fluktuacija i stopa novog zapošljavanja

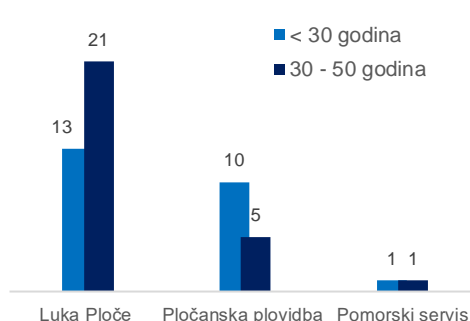
Ukupno je na razini Grupe u 2022. godini zaposlen 61 novi radnik i to 50 radnika u Luci Ploče, 15 u Pločanskoj plovidbi te 2 u Pomorskom servisu. Udio žena u novozaposlenim radnicima iznosio je 13,4%. Stopa novog zapošljavanja iznosila je 10,5%. Od ukupno zaposlenih, 29 radnika ili 43,3% mlađi su od 30 godina, 34 ili 50,8 je od 30 do 50 godina starosti, dok je 4 ili 5,9% zaposlenih starije od 50 godina.

U istom razdoblju iz Grupe su otišla 42 radnika. Stopa fluktuacije iznosila je 8,8%. Pretežito se radi o dobrovoljnoj fluktuaciji.

Novozaposleni radnici prema spolu

Novozaposleni radnici prema dobnoj strukturi

Roditeljski dopusti

Pravo na roditeljski dopust u 2022. godini imalo je 88 zaposlenika. Od toga su 84 žene ili 95,5%, a 4 su muškarci ili 4,5%. Pravo na roditeljski dopust iskoristilo je 12 zaposlenika, od toga 8 žena i 4 muškarca.

Svi zaposlenici imaju pravo povratka na svoje radno mjesto nakon isteka roditeljskog dopusta.

U izvještajnom razdoblju s roditeljskog dopusta vratile su se 3 žene i 3 muškarca nakon završetka roditeljskog dopusta i ostali su zaposleni na svojem radnom mjestu.

Mirovinski plan

U sklopu redovnog poslovanja prilikom isplata plaća Grupa u ime svojih zaposlenika, koji su članovi obveznih mirovinskih fondova, obavlja redovita plaćanja doprinosa sukladno zakonu. Grupa nema dodatni mirovinski plan te, osim redovnih uplata doprinosa, nema drugih obveza u svezi s mirovinama zaposlenika. Također nema obvezu osiguravanja bilo kojih drugih primanja zaposlenika nakon njihova umirovljenja.

Radnici koji odlaze u mirovinu imaju pravo na jednokratnu naknadu (otpreminu) do najviše šest prosječnih mjesečnih plaća (u bruto iznosu) koje je radnik ostvario u tri mjeseca prije odlaska u mirovinu.

Edukacije i osposobljavanja

Luka Ploče poseban naglasak stavlja na edukaciju i usavršavanje zaposlenika. Iskustvo i znanje se prati i vrednuje te potiče njihovo dijeljenje kao koristan i nužan preduvjet za kvalitetno obavljanje posla. Radnicima se omogućuje usavršavanje s ciljem podizanja kompetencija i osobnog razvoja.

S obzirom na vrstu djelatnosti, redovno se provodi obuka o zaštiti na radu, sigurnim uvjetima rada i korištenju sredstva za zaštitu na radu, a povremeno se provodi i certificiranje.

U 2022. ukupno je u Luci Ploče realizirano 20.559 sati edukacija i osposobljavanja, što je prosječno 44 sati po zaposlenome, na koje je utrošeno 199.979,22 kune. Edukacije je polazilo ukupno 90 zaposlenih, od toga 14 žena i 76 muškaraca. Povedena su osposobljavanja za rukovatelje viličarom, utovarivačem, rovokopačem, portalnom i mosnom dizalicom, autodizalicom, bagerom te osposobljavanje za lučko – transportnog radnika. Edukacije su tematski primarno bile vezane uz područja Zakona o radu, Zakona o zaštiti na radu do privatnosti radnika. Organizirani su i webinar i uz isplatu dohotka strancima i dohotka rezidenta iz inozemstva, ISO 50001:2018 – tečaj za interne auditore, GDPR – Službenik za zaštitu podatak.

Edukacije u Luki Šped vezane su uz kontinuirano praćenje propisa, dok Pločanska plovidba ima interni program upoznavanja novozaposlenih s radnim mjestom, procesima rada i temeljnim aktima organizacije. Plaćene usluge vanjskog osposobljavanja organiziraju se za voditelje brodice B i C kategorije te tečajeve ronjenja.

Također su za sve zaposlenike, sukladno Zakonu u zaštiti na radu, održana osposobljavanja za rad na siguran način. (Više na [sljedećoj stranici](#).)

Politika nagrađivanja

Luka Ploče mjesečnom stimulacijom nagrađuje rukovoditelje i izvršitelje, ovisno u radnom učinku, te ih na taj način potiče na veći angažman i bolje rezultate. U 2021. godini Luka Ploče brojala je 395 zaposlenika, od kojih je 219 dobilo stimulaciju. Postotak stimulacija na ukupan broj djelatnika bio je 55,44%, od toga je stimulacijom nagrađeno 12,32% žena te 87,67% muškaraca. Ovisna društva nemaju posebnu politiku nagrađivanja.

Svi djelatnici Grupe su dobili nagradu za radne rezultate.

U Luci Šped svi zaposleni dobivaju ocjenu radnog učinka. Radi se o malom kolektivu gdje je izvršni direktor uključen u sve procese te u neposrednoj komunikaciji s djelatnicima daje komentare na njihov rad. To uključuje pohvale za dobro odrađene zadatke, ali i napomene te prijedloge za poboljšanje kada je to potrebno.

Zdravlje i sigurnost zaposlenih

U Luci Ploče uspostavljen je sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radnom mjestu sukladno Zakonu o zaštiti na radu, što podrazumijeva procjenu rizika za sva radna mjesta, osposobljavanje za rad na siguran način, pravo radnika da odbije rad na bilo kojem radnom procesu ukoliko je njegovo zdravlje ili sigurnost ugrožena te izbor povjerenika radnika za zaštitu na radu. Procjenom rizika utvrđena su radna mjesta koja podliježu povećanom riziku, iziskuju posebne mjere i zaštitu te podliježu periodičkim liječničkim pregledima.

Procesi koje se koriste za identifikaciju opasnosti povezanih s radnim mjestom i procjenu rizika opisani su u tzv. *Info booku* koji opisuje korake i procedure u slučaju izvanrednih situacija. Kvaliteta procesa zaštite zdravlja i sigurnosti na radu osigurava se putem uputa za rad na siguran način za svaki proces te kroz stručno osposobljavanje povjerenika i osposobljavanje zaposlenih za rad na siguran način. Upute za rad na siguran način za svaki proces se periodički mijenjaju i unaprjeđuju. U slučaju nesreća na radu, stručnjak zaštite na radu zajedno s rukovodećim osobljem provodi istragu uzroka nesreće te predlaže korekcije kako se isto ne bi ponovilo. Povjerljivost osobnih informacija povezanih sa zdravstvenim pitanjima radnika osigurana je u skladu s propisima koji uređuju ovo područje. Organizacija ima minimalan pristup podacima vezanim uz zdravstveno stanje radnika i oni su isključivo vezani na ocjenu zdravstvene sposobnost (sposoban, nesposoban ili privremeno nesposoban). Ordinacija medicine rada ima potpuni uvid u zdravstveno stanje te poslodavcu dostavlja samo ocjenu sposobnosti.

Izbor povjerenika

Putem radničkih izbora radnici svake četiri godine biraju povjerenika zaštite na radu. Povjerenik je član odbora zaštite na radu te je dužan biti u stalnom kontaktu s odjelom zaštite na radu, iznositi probleme s kojima se radnici susreću u radu, davati prijedloge poboljšanja sustava i raspraviti ih radnicima. Odbor zaštite na radu zasjeda svakih šest mjeseci. Prijedlozi odluka odbora upućuju se na usvajanje višim tijelima upravljanja.

Osposobljavanje za rad na siguran način

Svi radnici obuhvaćeni su obukom vezanom uz zdravlje i sigurnosti na radnom mjestu. U Luci Ploče kroz obuku za stjecanje certifikata za obavljanje poslova određenog radnog mjesta radnici stječu bazičnu obuku iz zaštite na radu. Prilikom zapošljavanja radnike se dodatno osposobljava za rad na siguran način na tom radnom mjestu. Stručnjaci zaštite na radu neprestano su prisutni na terenu te formalnim i neformalnim putevima radnicima ukazuju na ispravne načine rada te mogućnosti poboljšanja u radu.

U 2022. godini osposobljavanje za rad na siguran način organiziran je za 154 zaposlena u ukupnom trajanju od 616 sati. Ovo osposobljavanje prošlo je 25 žena (100 sati) i 129 muškaraca (516 sati).

Također je za 12 polaznika organizirano osposobljavanje za ovlaštenika poslodavca za zaštitu na radu u ukupnom trajanju od 98 sati.

Ozljede na radu

U 2022. godini zabilježeno je 16 ozljeda na radu. Pretežito se radi o kontuzijama i nagnječenju. Ukupno je izgubljeno 8.416 sati zbog ozljeda na radu.

Sustav zaštite na radu u Luci Šped

Luka Šped zbog svoje veličine nema obavezu uspostave odbora zaštite na radu te se sva komunikacija u vezi zaštite na radu odvija izravno s direktorom društva. Luka Šped angažirala je vanjsku tvrtku za procjenu rizika. Dokument je izrađen u svibnju 2020. Procjena rizika je pokazala da nema posebnih opasnosti povezanih s radnim mjestom. Svi zaposlenici ovog društva prošli su obuku zaštite od požara.

LUKA PLOČE

6

Upravljanje

Korporativno upravljanje

Luka Ploče zajedno s ovisnim društvima razvija se i posluje u skladu s visokim standardima korporativnog upravljanja. U poslovanju primjenjuje načela vlastitog Kodeksa poslovnog ponašanja koji je donesen 2008. godine s ciljem daljnjeg jačanja i uspostavljanja visokih standarda korporativnog upravljanja. Kodeksom poslovnog ponašanja Luke Ploče definirane su procedure korporativnog upravljanja kako bi se dobrim i odgovornim upravljanjem te nadziranjem poslovnih i upravljačkih funkcija Društva zaštitili dioničari, zaposlenici, izabrani i imenovani nositelji odgovornih funkcija u Društvu kao i svi ostali nositelji interesa.

Društvo je izdavatelj dionica na domaćem tržištu kapitala te primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja Zagrebačke burze i Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA). Društvo primjenjuje zakonom propisane mjere korporativnog upravljanja i o istome se detaljno očituje u godišnjem upitniku koji se sukladno propisima objavljuje na internet stranicama Zagrebačke burze dostupnim na <https://zse.hr/>

Upravljačka struktura

Struktura korporativnog upravljanja Luke Ploče definirana je Zakonom o trgovačkim društvima i Statutom dioničkog društva Luka Ploče. Temelji se na dualističkom principu, koji podrazumijeva Nadzorni odbor i Upravu Društva koji zajedno s Glavnom skupštinom predstavljaju temeljne organe Društva.

Ovisnim društvima upravljaju direktori tih društava čiji rad nadzire skupština koju čini Uprava Društva Luka Ploče.

Uprava Društva

Društvom Luka Ploče d.d. upravlja Uprava koju čine dva člana: predsjednik Uprave Hrvoje Livaja i članica Uprave za financije Daniela Marelič. Članove Uprave imenuje

Temeljna načela Kodeksa poslovnog ponašanja Luke Ploče

- Transparentnost poslovanja
- Jasno razrađene procedure za rad Nadzornog odbora, Uprave i drugih tijela i struktura koje donose važne odluke
- Izbjegavanje sukoba interesa
- Efikasna unutarnja kontrola
- Efikasan sustav odgovornosti

Nadzorni odbor na mandat od 5 godina uz mogućnost opoziva i ponovnog izbora.

Članovi Uprave su izvršni članovi i neovisni su te zastupaju društvo pojedinačno i samostalno. Najviše upravljačko tijelo je funkcija predsjednika, koji je ujedno i najviši izvršni direktor u kompaniji. Odluke Uprave donose se običnom većinom danih glasova članova Uprave. Ako su glasovi pri odlučivanju jednako podijeljeni, odlučujući je glas predsjednika Uprave.

Uprava Luke Ploče ovlaštena je voditi poslove Društva u skladu sa Statutom Društva, uputama Nadzornog odbora te uputama i odlukama Skupštine Društva. Vodi operativno poslovanje i utvrđuje poslovnu politiku Društva, donosi planove i programe rada te akte i odluke iz područja poslovanja Društva. Odlučuje o svim pitanjima iz radnih odnosa, poduzima mjere za otklanjanje i ograničenje rizika iz poslovanja Društva, ovlaštena je utvrđivati poslovne knjige Društva te obavlja i druge poslove predviđene Zakonom i Statutom, odredbama ugovora o radu i Poslovnika o radu Uprave Društva.

Članovi Uprave ne obavljaju funkcije u drugim upravljačkim ili nadzornim organima u drugim društvima.

Uz svakodnevnu komunikaciju o temama od izuzetne važnosti za poslovanje Društva, Uprava Društva održava i redovne kolegije s direktorima sektora i ovisnih društava te s ostalim ključnim nositeljima procesa u Grupi, na kojima se priopćuju informacije od izuzetne važnosti za poslovanje, kao i sve ostale informacije iz tekućeg poslovanja.

Politika primitaka članova Uprave

Nadzorni odbor donio je, a Glavna skupština potvrdila politiku primitaka članova Uprave, kojom je definirano da se ukupni primici članova Uprave sastoje od fiksnog i varijabilnog dijela primitka te ostalih primitaka.

Odnos između fiksnog i varijabilnog dijela ukupnih primitaka za sve članove mora biti primjeren, odnosno određen na način da neto godišnji iznos varijabilnog dijela ne prelazi zbroj prosječne 24 neto plaće isplaćene u prethodnoj godini. Fiksni dio primitka članova Uprave predstavlja nepromjenjiv dio primitka definiran ugovorom koji Društvo, zastupano po Nadzornom odboru, sklapa s članovima Uprave.

Fiksni primici su plaćanja ili pogodnosti članovima Uprave koji se, među ostalim, zasnivaju na unaprijed utvrđenim kriterijima, odražavaju razinu profesionalnog iskustva člana Uprave, svrhu i složenost poslova, ključna područja rada, razinu ovlaštenja i odgovornosti, obrazovanje potrebno za obavljanje poslova, poziciju u organizacijskoj strukturi i utjecaj na poslovanje Društva. Transparentni su kada je riječ o pojedinačnom iznosu koji se dodjeljuje pojedinom članu Uprave te ne ovise isključivo o uspješnosti.

Varijabilni primici namijenjeni su nagrađivanju radne uspješnosti člana Uprave, koja se utvrđuje na temelju ostvarenja financijskih i nefinancijskih ciljeva Društva. Ciljeve definira Nadzorni odbor i to unaprijed, u pravilu, za svaku poslovnu godinu.

Struktura Uprave

Hrvoje Livaja,
predsjednik Uprave

Predsjednik Uprave Luke Ploče Hrvoje Livaja diplomirao je 2007. godine na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu smjer financije. Profesionalnu karijeru započeo je u revizorskoj kući Deloitte, gdje je stekao zvanje višeg menadžera.

Godine 2012. postao je voditelj projekata u Centru za praćenje poslovanja u energetskom sektoru i investicijama, gdje je pratio ulaganja svih javnih poduzeća i izvještavao Vladu Republike Hrvatske. Od studenoga 2013. obnašao je dužnost predsjednika Nadzornog odbora HŽ Carga, a nekoliko mjeseci kasnije postao je i član upravnog Vijeća Lučke uprave Ploče. Nadalje je svoju karijeru nastavio kao savjetnik ministra pomorstva, prometa i infrastrukture. Pored navedene funkcije, bio je član i sljedećih nadzornih odbora: predsjednik Nadzornog odbora Hrvatskih autocesta d.o.o. i član Nadzornog odbora HŽ Putnički prijevoz d.o.o.

U 2016. godini preuzeo je ulogu izvršnog direktora za logistiku za ENNA Grupu.

Od veljače 2018. godine obnašao je ulogu savjetnika Uprave Luke Ploče. Dana 27. prosinca 2018. godine, jednoglasnom odlukom Nadzornog odbora Luke Ploče d.d. imenovan je za novog predsjednika Uprave Luke Ploče, koja je stupila na snagu 1. veljače 2019. godine.

Daniela Marelić,
članica Uprave za financije

Članica Uprave za financije Daniela Marelić certificirani je ovlašteni računovođa Instituta ovlaštenih računovođa Južne Afrike [CA (SA)] i "Commissioner of Oaths" u Južnoafričkoj Republici. Diplomirala je 2007. godine na Sveučilištu u Witwatersrandu, gdje je specijalizirala financijsko i upravljačko računovodstvo, oporezivanje i reviziju.

Profesionalnu karijeru je započela 2008. godine u revizorskom društvu PricewaterhouseCoopers South Africa gdje je provela 12 godina u Sektoru za bankarstvo i tržište kapitala (smjer revizija i savjetovanje), primarno u Johannesburgu te u New Yorku, Londonu i ostalim regijama Afrike. Od lipnja 2019. godine karijeru nastavlja na istočnoeuropskom tržištu u Deloitte Hrvatska, na funkciji direktorice u Odjelu revizije i savjetovanja nakon čega se pridružila upravi Luka Ploče

Daniela ima bogato iskustvo u području financijskih usluga s posebnim naglaskom na bankarski sektor. Vodila je niz složenih i istaknutih klijenata od javnog interesa u korporacijskom investicijskom bankarstvu, maloprodajnom i poslovnom bankarstvu, upravljanju imovinom, kreditnim portfeljima pravnih i fizičkih osoba te sekuritizacijskim strukturama. Posljednjih se godina fokusirala na analizu i procjenu poslovnih praksi, rizika ponašanja i usklađenosti te nadzor upravljanja rizicima i prakse rizika.

Za članicu Uprave za financije imenovana je Odlukom Nadzornog odbora Luke Ploče d.d., s mandatom od 1. srpnja 2020. godine.

Upravljanje ovisnim društvima

Najviše upravljačko tijelo ovisnih društava je Skupština koju čini predsjednik Uprave Luke Ploče. Skupština društva bira članove Uprave, odnosno osobe ovlaštene za zastupanje i nadzire poslovanje društava.

Uprava društva Pločanska plovidba sastoji se od dva člana: člana Uprave za nautiku Tea Marinovića i člana Uprave za ugostiteljstvo Bože Škarića.

Luku Šped zastupa direktorica Natalija Petrović, a Pomorski servis direktor Robert Lulić.

Imenovani direktori, odnosno članovi uprava ovisnih društava zastupaju svoja društva pojedinačno i samostalno.

Nadzorni odbor Društva

Nadzornu funkciju društva Luka Ploče obavlja Nadzorni odbor. Sastoji se od pet članova od kojih je jedan član predstavnik radnika kojeg imenuje Radničko vijeće. Četiri člana Nadzornog odbora bira Skupština Društva većinom glasova. Mandat članova Nadzornog odbora traje četiri godine i isti mogu biti ponovno birani.

Članovi Nadzornog odbora u 2022. godini bili su:

- Pavao Vujnovac, predsjednik
- Jeni Krstičević, zamjenica predsjednika
- Ivan Ostojčić, član
- Ana Marinović, članica
- Damir Spudić, član

Tijekom izvještajnog razdoblja Nadzorni odbor je održao ukupno 5 sjednica na kojima su bili prisutni svi članovi Nadzornog odbora. Detaljno izvješće o radu Nadzornog odbora dostupno je u Godišnjem konsolidiranom izvještaju u sklopu Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, stranice 31-35. na <https://www.luka-ploce.hr/investitori/financijska-izvjesca/>

Sukladno Statutu Društva, Nadzorni odbor osnovao je Revizijski odbor, Odbor za nagrađivanje i Odbor za imenovanja.

Revizijski odbor

Revizijski odbor je tijelo koje pruža podršku Upravi i Nadzornom odboru u učinkovitom izvršavanju obveza korporativnog upravljanja, financijskog izvješćivanja i kontrole Društva. Revizijski odbor, imenovan sukladno zakonu, radio je u protekloj godini u sastavu od 3 člana od kojih su svi također članovi Nadzornog odbora.

Tijekom 2022. godine održane su tri sjednice na kojima su bili prisutni svi članovi Revizijskog odbora. Uz pomoć Revizijskog odbora, Nadzorni odbor nadzirao je adekvatnost sustava unutarnjih kontrola, koji se ostvaruje kroz tri međusobno neovisne kontrolne funkcije (unutarnja revizija, kontrola rizika, praćenje usklađenosti), a u cilju uspostave takvog sustava unutarnjih kontrola koji će omogućiti pravodobno otkrivanje i praćenje svih rizika kojima je Društvo izloženo u svome poslovanju.

Odbor za nagrađivanje

Nadzorni odbor Društva osnovao je Odbor za nagrađivanje, koji pruža podršku Upravi i Nadzornom odboru u kreiranju politike nagrađivanja te predlaganja nagrađivanja članova Uprave i višeg rukovodećeg kadra. Odbor za nagrađivanje, imenovan je sukladno zakonu, radio je u protekloj godini u sastavu od 3 člana od kojih su svi također članovi Nadzornog odbora.

Tijekom 2022. godine održana je jedna sjednica Odbora za nagrađivanje na kojima su bili prisutni svi članovi odbora

Odbor za imenovanja

Za imenovanje članova Uprave i Nadzornog odbora zadužen je Odbor za imenovanja, pododbor Nadzornog odbora, čiji zadaci su:

- nadgledanje procesa imenovanja u Nadzorni odbor i Upravu kako bi se osiguralo da je pošten i transparentan
- razvijanje opisa uloga i kandidata za svako upražnjeno mjesto u skladu s profilom Uprave ili Nadzornog odbora (po potrebi, uz savjetovanje s predsjednikom Uprave, odnosno Nadzornog odbora) te identificiranje i preporuka odgovarajućih kandidata Nadzornom odboru
- prilikom traženja neovisnih kandidata Nadzornog odbora utvrđuje da su kandidati neovisni

- dogovaranje uvjeta imenovanja s potencijalnim novim članovima Uprave, odnosno Nadzornog odbora, uključujući očekivano vrijeme potrebno za vršenje njihove funkcije
- pripremanje plana sukcesije za ponovno imenovanje ili zamjenu članova Nadzornog odbora i Uprave, uz savjetovanje s predsjednikom Nadzornog odbora, odnosno Uprave
- nadgledanje napretka u postizanju ciljanog postotka ženskih članova Uprave i Nadzornog odbora
- nadgledanje politike Uprave pri odabiru i imenovanju višeg rukovodstva.

Tijekom 2022. nije održana sjednica Odbora.

Politika upravljanja sukobom interesa

Nadzorni odbor donio je Politiku upravljanja sukobom interesa koja osigurava sprječavanje i ublažavanje sukoba interesa za Nadzorni odbor, Upravu i zaposlenike. Politikom je definirana obveza prijave jesu li sukobi interesa otkriveni među dionicima, uključujući i najmanje sukobe interesa koji se odnose na:

- unakrsno članstvo u odborima (premreženosti utjecajima)
- unakrsno vlasništvo s dobavljačima i drugim dionicima (premreženosti utjecajima)
- postojanje većinskih dioničara
- povezane strane, njih ove odnose, transakcije i nepodmirena stanja.

U 2022. godini nije bilo prijava sukoba interesa.

Glavna skupština Društva

Glavna skupština donosi odluke koje su od bitnog utjecaja na stanje imovine, financijski položaj, rezultate poslovanja, vlasničku strukturu i upravljanje Društvom. Navedene odluke donose se isključivo na Glavnoj skupštini Društva propisanom većinom glasova.

Uprava Društva je dužna, čim prije je moguće, javno objaviti odluke Glavne skupštine kao i podatke o eventualnim tužbama na pobijanje istih.

Poslovna etika

Načela i standardi poslovnog ponašanja kao i etička načela utvrđena su u Kodeksu poslovnog ponašanja Luke Ploče. Temelj poslovne etike je ponašanje u skladu sa zakonom, a takvo ponašanje obuhvaća i pružanje istinitih, transparentnih informacija, poštenu pristup prema konkurenciji, radnicima, partnerima, kao i fokusiranje na društvenu odgovornost i održivi razvoj.

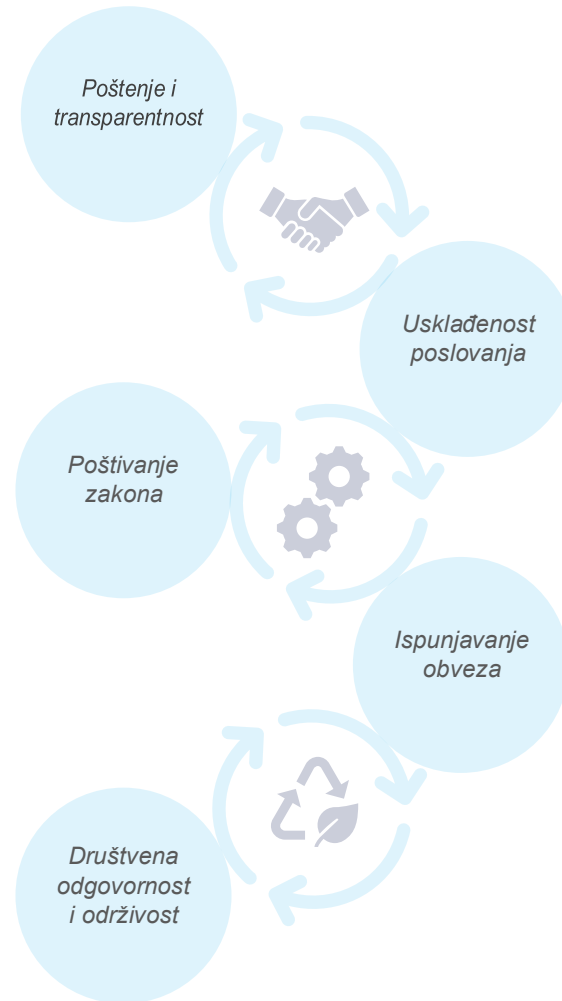
Ponašanje u skladu s načelima i standardima Kodeksa osobna je i profesionalna obveza i odgovornost svih zaposlenika u Luci Ploče. Radnici su obvezni pratiti poštenu li se načela i standardi propisani Kodeksom u njihovoj radnoj okolini. U slučaju da radnik primijeti događaje i situacije koje procjenjuje kao kršenje Kodeksa, dužan je o tome obavijestiti svog neposrednog rukovoditelja, odnosno nadređenu osobu.

Prijave nepravilnosti u radi i poslovanju te pritužbe zbog neetičnog ponašanja mogu se dati usmeno ili pismeno, anonimno ili u povjerenju. Svaka takva pritužba će se preispitati te, ukoliko je primjereno, poduzeti će se odgovarajuće mjere. U slučaju povrede načela propisanih Kodeksom, pokrenuti će se odgovarajući disciplinski postupak u skladu sa zakonom, drugim propisom ili općim aktima Luke Ploče d.d. Kodeks je dostupan na web stranici Društva svim zaposlenima i ostaloj zainteresiranoj javnosti.

U 2022. nije zaprimljena niti jedna prijava kršenja načela iz Kodeksa poslovnog ponašanja.

Antikorupcijska politika

Sprječavanje korupcije i mita definirano je Kodeksom poslovnog ponašanja, Politikom upravljanja sukobom interesa i Pravilnikom o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti, koji su dostupni svim zaposlenima i poslovnim partnerima na internetskoj stranici Društva. Dodatno, dokumentiranom procedurom za nabavu roba, usluga i radova te digitalizacijom poslovnih procesa, mogućnost takvih postupaka svedena je na najmanju moguću mjeru.

U Luci Šped antikorupcijska politika je obuhvaćena svakim inicijalnim razgovorom sa zaposlenicima tvrtke i partnerima. S obzirom na veličinu društva nije provedena posebna obuka.

Svi zaposlenici Grupe dužni su se pridržavati načela i vrijednosti definiranih u navedenim aktima. Budući da pitanje korupcije i mita nije prepoznato kao materijalno za Luku Ploče i ovisna društva, niti kod internih niti kod

eksternih dionika, može se smatrati da su navedene politike priopćene na odgovarajući način.

Tijekom 2022. nije bilo potvrđenih slučajeva korupcije.

Zaštita prijavitelja nepravilnosti

Pitanje prijave nepravilnosti uređeno je sukladno Zakonu o zaštiti prijavitelja nepravilnosti. Uprava Društva donijela je u lipnju 2019. Pravilnik o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti, kojim je uređen postupak prijavljivanja nepravilnosti, kao i prava osoba koja nepravilnosti prijavljuju, obveze Luke Ploče u vezi s prijavom nepravilnosti te druga pitanja važna za prijavu nepravilnosti i zaštitu prijavitelja nepravilnost.

Uprava Društva također je imenovala povjerljivu osobu i zamjenika povjerljive osobe koje su dužne zaprimati prijave nepravilnosti te osigurati postupanje u skladu s Pravilnikom.

Tijekom 2022. nije bilo prijava nepravilnosti.

Raznolikost i jednake mogućnosti

Jednakost, pravičnost i poštivanje ljudskih prava, integriteta i dostojanstva osoba jedno je od temeljnih načela Kodeksa poslovnog ponašanja Luka Ploče.

Kodeksom se promiče jednakost svih radnika, bez obzira na spol, dob, nacionalnost, etničko podrijetlo, religijsku pripadnost, socijalni ili ekonomski status, na području rada i radnih uvjeta, uključujući kriterije za odabir i uvjete pri zapošljavanju, napredovanju i usavršavanju.

Svi radnici imaju jednaku priliku za uspjeh, a položaj u organizaciji ovisi isključivo o rezultatima rada i uspješnosti svakog pojedinca te njihovoj stručnoj spremi.

Nema razlike u osnovnoj plaći prema spolu.

Javne politike

Luka Ploče surađuje s gradskim, županijskim i državnim uredima po pitanjima vezanim uz glavnu djelatnost te prema operativnim potrebama poslovnih aktivnosti.

Luka Ploče ne daje financijske i nefinancijske političke priloge.

Odgovorna nabava

Postupak nabave obuhvaćen je sustavom upravljanja kvalitetom prema normi ISO 9001:2015 te je cjelokupna procedura nabave roba, usluga i radova dokumentirana.

Procedurom se utvrđuje tijek i način nabave roba, usluga i radova. Također su propisane odgovornosti za praćenje realizacije ugovorenih usluga, roba i radova te postupak ocjenjivanja dobavljača. Procedurom je propisana i struktura zahtjeva za nabavu koji, među ostalim, može obuhvatiti norme koje propisuju kvalitetu proizvoda, metode i kontrolu kvalitete te odrednice energetske učinkovitosti.

Kod odabira najpovoljnije ponude, tamo gdje je to primjenjivo, prednost se daje ponudi za predmet nabave s većom energetsom učinkovitošću.

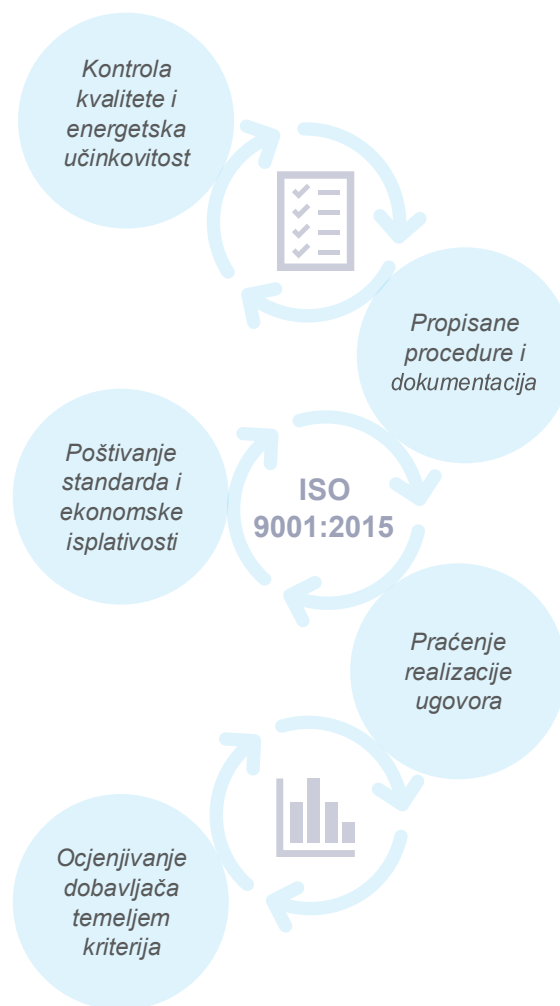
Također su definirane odgovornosti i ovlasti za iznose naručivanja i potpisivanja/odobrenja. Naručivanje roba, radova i usluga (osim usluga osiguranja imovine i bankovnih i financijskih usluga koje su u nadležnosti Ekonomsko-financijskog sektora) u Luci Ploče d.d. obavlja se putem Sektora prodaje i nabave, uzimajući u obzir smjernice sigurnosti, kvalitete, zaštite okoliša i energetske učinkovitosti, poštujući standarde i komercijalnu isplativost.

Direktori/rukovoditelji (vlasnici procesa) odgovorni su za primjenu i provedbu ovih Procedura, dok je nalogodavatelj odgovoran za potpunost definiranja Zahtjeva.

Postupak nabave je digitaliziran čime se gotovo u potpunosti onemogućuje bilo koji vid neetičnog postupanja i korupcije.

Propisana je procedura za procjenjivanje i izbor dobavljača, praćenje sposobnosti dobavljača provjerom kvalitete, količina i dinamike isporuke, pridržavanje ugovornih rokova, cijene te načini i rokovi plaćanja.

Ocjena dobavljača provodi se početkom tekuće godine za proteklu godinu. Na temelju procjene utvrđuju se liste dobavljača koji moraju ispuniti minimalne kriterije ocjenjivanja. Za svaku proizvod na listi mora biti najmanje 3 dobavljača, osim ako ih nema toliko na tržištu. Definirani su i uvjeti za izuzimanje dobavljača s Liste dobavljača.

Propisana je i obveza praćenja realizacije ugovora ili narudžbenica, zaprimanje, pregled i ovjera roba i usluga, prijem, ovjera i likvidiranje ulaznih računa.

Lokacija značajnih dobavljača

Luka Ploče definirala je 34 značajna dobavljača koji su bitni u lancu vrijednosti lučkih procesa.

Od ukupnog broja značajnih dobavljača:

- 70,58% nalaze se u široj lokalnoj zajednici (europske zemlje uključujući Hrvatsku),
- 20,59% nalaze se u srednjoj lokalnoj zajednici (područje Dubrovačko-neretvanske županije i okolnih gradova)
- 8,82% nalaze se u užoj lokalnoj zajednici (Grad Ploče/Općina).

Promicanje etičkih načela duž lanca vrijednosti

Aktima Luke Ploče trenutno nisu propisani uvjeti provjere dobavljača pomoću kriterija utjecaja na društvo niti negativnog utjecaja dobavljačkog lanca na društvo. Novi dobavljači se ne procjenjuju prema okolišnim kriterijima niti se prati negativan utjecaj dobavljačkog lanca na okoliš.

U sklopu izrade ovog izvještaja, Luka Ploče pristupila je izradi Kodeksa poslovnog ponašanja za dobavljače i partnere te pripadajućeg upitnika putem kojeg će se ubuduće pratiti politike i prakse dionika duž vrijednosnog lanca na okoliš, poštivanja ljudskih prava kao i prava radnika te ostale društvene i upravljačke teme.

Luka Ploče u zajednici

Kao jedna od vodećih gospodarstvenika Dubrovačko-neretvanske županije, Luka Ploče prepoznaje značaj ulaganja u zajednicu i grad Ploče te je aktivno uključena u različite aktivnosti od važnosti za građane, ali i gospodarstvo.

Među ostalim, sponzorsko-donacijskim aktivnostima nastoji pružiti pomoć i podršku humanitarnim i društvenim događajima. Putem sponzorstva lokalne nogometne momčadi osigurava podršku amaterskom sportu, dok aktivnom podrškom raznim manifestacijama (Ribarske večeri, Maraton lađa, razne gradske priredbe i događaji), pridonosi prepoznatljivosti grada Ploče te razvoju turizma i gospodarstva lokalne zajednice.

Najvažniji projekt Luke Ploče u zajednici je škola jedrenja. Nastao je kao rezultat višegodišnje uspješne suradnje Luke Ploče i entuzijasta sportova na vodi, odnosno jedrenja.

Projekt je pokrenut 2019. godine s ciljem revitalizacije i popularizacije jedrenja na području Grada Ploča u svim dobnim skupinama, a osobito djece. Školu jedrenja organizira Jedriličarski klub (JK) *Ploče Sailing* uz podršku Grupe Luka Ploče, odnosno Pločanske plovidbe koja osigurava sva ulaganja u jedrilice.

Od osnivanja škole, Grupa je ukupno uložila u plovila i opremu **2.072.083 kuna** (bez PDV-a).

Škola jedrenja danas raspolaže s regatnom jedrilicom dužine 11,8 metara i četiri školske jedrilice dužine 5 metara, kao i pomoćnom brodicom. Brodovi u školi jedrenja namijenjeni su za treninge, edukaciju djece i odraslih o osnovama sportskog jedrenja.

Grupa također sufinancira mjesečnu članarinu za školu jedrenja za sve polaznike osnovnoškolce i srednoškolce u visini 50% komercijalne cijene (250 kuna tijekom ljetnih te 150 kuna tijekom zimskih treninga), dok mjesečna subvencija za drugo dijete u obitelji iznosi 75% komercijalne cijene. Na taj način svoj zainteresiranoj djeci pruža se mogućnost sudjelovanja u jedrenju.

Ukupan iznos subvencije od strane Luke Ploče od 2019. do 2022. godine iznosio je **167.000 kuna**. Od toga, u 2022. godini Luka Ploče osigurala je subvenciju za 101 polaznika u iznosu od 67.400 kuna.

Klub redovito sudjeluje u natjecanjima. U 2022. najbolji rezultat ostvario je na "2. Regati hrvatskih mornara" koju organizira JK Bura, gdje je osvojio 2. mjesto, te na "Mrdujskoj regati", održanoj u Splitu u organizaciji JK Labud, na kojoj je osvojio 3. mjesto. Također je sudjelovao na "Viškoj regati" (JK Labud), "Regati Cavtavskih otoka" (JK Cavtata), "Regati hrvatskih skipera" (JK Zenta) te "Regati Jabuka" (JK Tijat).

7

Zaključna objašnjenja i prilozi

Pristup izvještavanju

Primjena GRI standarda u pripremi izvještaja o održivosti omogućila je upoznavanje članova izvještajnog tima Grupe Luka Ploče s metodologijom prikupljanja i interpretacije podataka vezanih uz održivosti. Tijekom tog procesa sagledani su zahtjevi za uspostavom cjelovitog sustava prikupljanja podataka za pripremu financijskog izvještaja i izvještaja o održivosti, koji će se u perspektivi spojiti u jedan integrirani izvještaja.

Procjena materijalnih utjecaja rađena je na temelju Europskih standarda za izvještavanje o održivosti (ESRS) i popisa pitanja održivosti obuhvaćenih tematskim ESRS-om, kategoriziranih po temama, pod-temama i pod-pod-temama. Ispitanici su procjenjivali ozbiljnost utjecaja pitanja održivosti, na koji načina Luka Ploča pristupa upravljanju pitanjima održivosti te financijskih učinak pitanja održivosti. Cilj je bio stvoriti temelje za procjenu financijske materijalnosti kao sastavnog elementa novog zahtjeva ESRS-a vezanog za izvještavanje o dvostruko materijalnosti. Dodatno, uz pitanja održivosti obuhvaćenih tematskim ESRS-om, identificirana su i pitanja održivosti specifična za morske luke, koje su ispitanici također ocjenjivali.

Izazovi u pripremi izvještaja o održivosti i preporuke

Tijekom pripreme izvještaja uočen je nedostatak procesa za prikupljanje podataka za okolišne, društvene i upravljačke pokazatelje. Jedan od razloga je taj što se ti podaci do sada nisu sustavno prikupljali i/ili što za njihovo prikupljanje nije određena odgovorna osoba/e.

Upoznavanje s metodologijom prikupljanja i interpretacije podataka vezanih uz održivost tek je prvi korak u uspostavljanju cjelovitog sustava prikupljanja podataka za potrebe pripreme financijskog izvještaja i izvještaja o održivosti koji će se u perspektivi spojiti u jedan integrirani izvještaj.

Opće objave (GRI 2 / 2021) te Europski standardi za izvještavanje o održivosti proširuju zahtjeve za izvještavanje i na utjecaje kompanije duž lanca vrijednosti. Dubinska analiza utjecaja, rizika i prilika u cijelom lancu vrijednosti, koja će se provest u okviru izrade strategije održivosti, omogućit će definiranje pristupa upravljanju s ciljevima, mjerama i metrikama za praćenje njihovog ostvarenja u pojedinim ključnim područjima, što su temeljni zahtjevi ESRS-a u pogledu izvještavanja i upravljanja materijalnim temama.

Što se tiče izazova i sljedećih koraka oni se prvenstveno odnose na:

- definiranje jasnih uloga i zaduženja vezano za upravljanje i izvještavanje o okolišnim, društvenim i upravljačkim pitanjima održivosti (ažuriranje i/ili unapređenje postojećih)
- opis lanca vrijednosti i procjenu utjecaja, rizika i prilika u cijelom lancu vrijednosti
- oblikovanje metodologije (pragova materijalnosti) za (postupnu) procjenu financijskih posljedica materijalnih pitanja održivost

→ jačanje kapaciteta najviših upravljačkih tijela za upravljanje materijalnim utjecajima, rizicima i prilikama održivosti i definiranje uloga i zaduženja u ovom procesima te definiranje odgovarajućeg sustava nagrađivanja

→ oblikovanje plana tranzicije za ublažavanje klimatskih promjena i izradu klimatskih scenarija, posebno s obzirom na stanje klimatskih promjena u mediteranskom području.

Izvještajni tim

U pripremi prvog izvještaja o održivosti Grupe Luka Ploče, sudjelovala je radna skupina:

Dražen Pandža	Direktor – Sektor razvoja i investicija
Danica Vlahović	Direktor – Sektor financija, računovodstva i kontrolinga.
Ana Marinović	Direktor – Odjel ljudskih potencijala
Mirko Žderić	Direktor – Sektor pravnih i općih poslova
Natalija Petrović	Direktor – Luka Šped d.o.o.
Jasminka Vrdoljak	Sektor razvoja i investicija
Anita Galaboš	Sektor prodaje i nabave
Mario Milošević	Voditelj Odjela zaštite okoliša
Rajko Barbir	Voditelj Odjela upravljanja kvalitetom I energetskom učinkovitošću
Ante Radaljic	Voditelj Odjela za logistiku i projektnu analizu, Sektor razvoja i investicija
Mate Herceg	Voditelj baze – Pločanska plovidba d.o.o.
Marko Bebić	Voditelj Ekonomsko-financijskih poslova – Pomorski servis d.o.o.

Izjava o lučkim manipulacijama ugljenom¹⁶

Temeljem ugovora o koncesiji sklopljenim s Lučkom upravom Ploče, kao davateljem koncesije, Luka Ploče d.d. (dalje u tekstu: Društvo) ovlaštenik je koncesije na dijelu lučkog bazena luke Ploče i bazena luke Metković, gdje je korisnicima luke ovlašten pružati sljedeće osnovne lučke usluge: ukrcaj, iskrcaj, prekrcaj i skladištenje robe.

Također, temeljem ugovora o koncesiji Društvo obavlja i ostale sporedne lučke usluge (npr. opskrba brodova, pružanje usluga putnicima, servisi lučke mehanizacije i ostale servisne usluge, poslovi zastupanja u carinskom postupku, poslovi kakvoće robe).

Društvo u velikoj mjeri ostvaruje prihode od usluga ukrcaja, iskrcaja, prekrcaja i skladištenja fosilnih goriva na način na koji su definirani u članku 2., točki (62), Uredbe (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te se u cilju razumijevanja učinka Luke Ploče na pitanja održivosti u nastavku daje izjava o izloženosti Luke Ploče aktivnostima povezanim s ugljenom.

Na lučkom području luke Ploče je ovlaštenik prvenstvene koncesije za lučke usluge manipulacije prekrcaja i skladištenja tereta, a koje uključuju prekrcaje brodova vagona i kamiona kako i skladištenje tereta.

U 2022. godini Društvo je na području koncesije ostvarila promet svih tereta ukupne težine 5.566.686,11 tona, od kojih se 56,88 % ili 3.166.394,82 tone odnosi na ugljen.

S obzirom na strukturu tereta, manipulacija rasutim teretom na otvorenom prepoznata je kao najizraženiji ekološki rizik kojim Društvo aktivno upravlja. Navedeno se primarno odnosi na ugljenu prašinu koja je izraženija prilikom manipulacije te predstavlja potencijalni negativni utjecaj na kvalitetu zraka na području lokalne zajednice.

Društvo je u 2020. godini dovršilo izgradnju novog terminala rasutih tereta na rubnom dijelu luke, najudaljenijem od grada Ploče, čime se jamči u potpunosti zanemariv utjecaj na urbanu zonu u ekološkom smislu.

Društvo kontinuirano provodi zaštitne mjere kao što je polijevanje tereta vodom, polijevanje tereta specijaliziranom otopinom za stvaranje vanjske kore, čišćenje prometnica i lagerskih prostora specijaliziranom četkom na utovarivaču te polijevanje prometnica za što se u najvećoj mogućoj mjeri koristi tehnološka voda.

Društvo ni u kojem obliku ne koristi navedeni ugljen kao izvor energije za potrebe svojih operacija, niti ima utjecaj na obujam i vrste tereta koji prolaze kroz luku.

¹⁶ ESRS – 1 (D), i. Izjava o aktivnostima Društva u sektoru fosilnih goriva.
Izveštaj o održivosti 2022.

8

Kazalo sadržaja GRI

Kazalo sadržaja GRI

GRI	Tematski specifične objave	Poglavlje	Broj stranice
	Opće objave (GRI 2 - 3/ 2021)		
1	Organizacija i prakse izvještavanja	Uvodna objašnjenja	3
2-1	Detalji o organizaciji	Osobna iskaznica	7-11
2-2	Subjeki uključeni u izvješćivanje o održivosti organizacije	Uvodna objašnjenja	3
2-3	Razdoblje izvješćivanja i učestalost te kontakt za pitanja o izvješću	Uvodna objašnjenja	3
2	Djelatnosti i radnici		
2-6	Djelatnosti, lanac vrijednosti i drugi poslovni odnosi	Lanac vrijednosti Luke Ploče	13, 14
2-7	Zaposlenici	Struktura zaposlenih	45-49
2-8	Radnici koji nisu zaposlenici	Struktura zaposlenih	45
3	Upravljanje		
2-9	Struktura i sastav upravljanja	Korporativno upravljanje	50-52
2-10	Imenovanje i izbor najvišeg tijela upravljanja	Korporativno upravljanje	50, 51
2-11	Predsjedavajući najvišeg upravljačkog tijela	Uprava Društva	50
2-12	Uloga najvišeg upravljačkog tijela u nadzoru upravljanja utjecajima	Nadzorni odbor Društva	51
2-13	Delegiranje odgovornosti za upravljanje utjecajima	Upravljačka struktura	50
2-14	Uloga najvišeg upravljačkog tijela u izvješćivanju o održivosti	Uvodna objašnjenja	3
2-15	Sukobi interesa	Politika upravljanja sukobom interesa	52
2-16	Komunikacija od izuzetne važnosti	Korporativno upravljanje	50
2-17	Kolektivno znanje najvišeg upravljačkog tijela	Korporativno upravljanje	50
2-18	Ocjena rada najvišeg tijela upravljanja	Korporativno upravljanje	51
2-19	Politike nagrađivanja	Politike nagrađivanja	47, 52
2-20	Proces određivanja naknade	Politike nagrađivanja	47, 52
2-21	Omjer ukupne godišnje naknade	Politika nagrađivanja	47

4	Strategije, politike i prakse		
2-22	Izjava o strategiji održivog razvoja	Naš pristup održivosti	17-19
2-23	Politike organizacije / Vrijednosti, principi, standardi i norme ponašanja	Naše vrijednosti	16
2-24	Ugrađivanje obveza politike	Pristup upravljanju	17
2-25	Procesi za otklanjanje negativnih utjecaja	Pristup upravljanju	17, 32, 45
2-26	Mehanizmi za traženje savjeta i izražavanje zabrinutosti	Poslovna etika	57
2-27	Usklađenost sa zakonima i propisima	Politike i propisi	21
2-28	Članstva u udrugama/asocijacijama	Osobna iskaznica	7, 11
5	Angažman dionika		
2-29	Pristup uključivanju dionika	Dionici Luke Ploče	12
2-30	Kolektivno pregovaranje	Socijalni dijalog	46
GRI 3	Materijalne teme (2021)		
3-1	Proces određivanja materijalnih tema	Materijalni utjecaji i ciljevi održivog razvoja	21-24
3-2	Popis materijalnih tema	Materijalni utjecaji i ciljevi održivog razvoja	24
3-3	Upravljanje materijalnim temama	Materijalnost utjecaja	21
Ekonomске teme			
GRI 201: Ekonomija (2016)			
201-1	Izravna stvorena i distribuirana ekonomska vrijednost	Ekonomski učinak	28
201-2	Financijske posljedice te drugi rizici i prilike za djelatnosti organizacije zbog klimatskih promjena	Materijalni utjecaji	23-24
201-3	Pokrivenost obveza organizacije koje se odnose na definirani mirovinski plan	Mirovinski plan	47
201-4	Financijska pomoć primljena od vlade	Ekonomski učinak	28
GRI 202: Tržišna prisutnost (2016)			
202-1	Omjer standardne početne plaće po spolu i lokalne minimalne plaće u značajnim mjestima poslovanja	Tržišna prisutnost	29
202-2	Udio višeg menadžmenta zaposlenog iz lokalne zajednice u značajnim mjestima poslovanja	Tržišna prisutnost	29
GRI 203: Neizravni ekonomski utjecaji (2016)			
203-1	Razvoj i utjecaj potpomognutih ulaganja u infrastrukturu i usluge	Neizravni ekonomski utjecaji	29
203-2	Značajni neizravni ekonomski utjecaji, uključujući obujam utjecaja	Neizravni ekonomski utjecaji	29

GRI 204: Prakse nabave (2016)			
204-1	Omjer potrošnje na lokalne dobavljače	Održiva nabava	54
GRI 205: Anti-korupcija (2016)			
205-1	Poslovne djelatnosti za koje je izvršena procjena izloženosti riziku od korupcije	Antikorupcijska politika	53
205-2	Komunikacija i obuka o antikorupcijskim politikama i postupcima	Antikorupcijska politika	53
205-3	Potvrđeni slučajevi korupcije i poduzete mjere	Antikorupcijska politika	53
GRI 206: Kršenje tržišnog natjecanja (2016)			
206-1	Pravni postupci pokrenuti zbog ponašanja u suprotnosti s načelom slobode tržišnog natjecanja, antitrustovske i monopolističke prakse te njihovi ishodi	Tržišna prisutnost	29
GRI 207: Porezi (2019)			
207-1	Pristup porezima	Pristup porezima	29
207-2	Upravljanje porezima, kontrola i upravljanje rizicima	Pristup porezima	29
207-3	Angažiranje dionika i upravljanje pitanjima koja se odnose na porez	Pristup porezima	29
Okolišne teme			
GRI 302: Energija (2016)			
302-1	Potrošnja energije unutar organizacije	Potrošnja energenata	38,39
302-2	Potrošnja energije izvan organizacije	Emisije stakleničkih plinova	40
302-3	Energetski intenzitet	Potrošnja energenata	38
302-4	Smanjenje potrošnje energije	Emisije stakleničkih plinova	39
302-5	Smanjenje energetske potrošnje proizvoda i usluga	Aktivnosti za smanjenje potrošnje energenata	38
GRI 303: Voda i otpadne vode (2018)			
303-1	Interakcije s vodom kao zajedničkim resursom	Upravljanje utjecajima povezanim s korištenjem i ispuštanjem vode	34, 35
303-2	Upravljanje utjecajima vezanim uz ispuštanja voda	Upravljanje utjecajima povezanim s korištenjem i ispuštanjem vode	34, 35
303-3	Zahvat vode	Upravljanje utjecajima povezanim s korištenjem i ispuštanjem vode	34, 35
303-4	Ispuštanje vode	Upravljanje utjecajima povezanim s korištenjem i ispuštanjem vode	34, 35
303-5	Potrošnja vode	Upravljanje utjecajima povezanim s korištenjem i ispuštanjem vode	34, 35
GRI 304: Biološka raznolikost (2016)			

304-1	Lokacije poslovanja u vlasništvu, zakupu, pod upravom ili u neposrednoj blizini zaštićenih područja te područja visoke vrijednosti u pogledu biološke raznolikosti izvan zaštićenih područja	Okolišni utjecaji - Pristup upravljanju	32
304-2	Znatan utjecaj djelatnosti, proizvoda i usluga na biološku raznolikost	Rezultati ispitivanja kakvoće mora	35
304-3	Zaštićena ili obnovljena staništa	Okolišni utjecaji - Pristup upravljanju	32
GRI 305: Emisije (2016)			
305-1	Izravne emisije stakleničkih plinova (GHG) (Područje 1)	Emisije stakleničkih plinova	40, 41
305-2	Neizravne emisije stakleničkih plinova (GHG) (područje 2)	Emisije stakleničkih plinova	40, 41
305-3	Ostale neizravne emisije stakleničkih plinova (GHG) (Područje 3)	Emisije stakleničkih plinova	40, 41
305-4	Intenzitet emisija stakleničkih plinova (GHG)	Emisije stakleničkih plinova	40, 41
305-7	Dušikovi oksidi (NOX), sulfatni oksidi (SOX) i ostale značajne emisije u zrak	Emisije stakleničkih plinova	40
GRI 306: Otpad (2020)			
306-1	Nastajanje otpada i značajni utjecaji povezani s otpadom	Gospodarenje otpadom	36
306-2	Upravljanje značajnim utjecajima vezanim uz otpad	Gospodarenje otpadom	36
306-3	Nastali otpad	Gospodarenje otpadom	36
306-4	Otpad preusmjeren s odlaganja	Gospodarenje otpadom	36
306-5	Otpad usmjeren na odlaganje	Gospodarenje otpadom	36
GRI 308: Procjena dobavljača prema kriterijima zaštite okoliša			
308-1	Novi dobavljači procijenjeni prema okolišnim kriterijima	Promicanje etičkih načela duž lanca vrijednosti	54
308-2	Negativni utjecaj dobavljačkog lanca na okoliš i poduzete mjere	Promicanje etičkih načela duž lanca vrijednosti	54
Društvene teme			
GRI 401: Zapošljavanje (2016)			
401-1	Novo zapošljavanje i fluktuacija zaposlenika	Stopa novog zapošljavanja	47
401-2	Povlastice osigurane zaposlenicima koji rade puno radno vrijeme, a koje nisu osigurane zaposlenicima zaposlenima privremeno ili na nepuno radno vrijeme	Materijalna prava radnika	46
401-3	Roditeljski dopusti	Materijalna prava radnika, Roditeljski dopusti	46, 47
GRI 402: Odnosi menadžmenta i zaposlenika (2016)			
402-1	Najkraće razdoblje u kojem se unaprijed obavještava o značajnim promjenama u poslovanju, uključujući i podatak jesu li ti rokovi određeni kolektivnim ugovorima	Socijalni dijalog	46
GRI 403: Zdravlje i zaštita na radu (2018)			

403-1	Sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnošću na radu	Zdravlje i sigurnost zaposlenika	48, 49
403-2	Vrste i stope ozljeda, profesionalnih bolesti, izgubljenih dana i izostanaka te ukupni broj smrtnih slučajeva povezanih s nesrećama na radu prema regiji i spolu	Zdravlje i sigurnost zaposlenika	48, 49
403-3	Usluge medicine rada	Zdravlje i sigurnost zaposlenika	48, 49
403-4	Zdravstvena i sigurnosna pitanja obuhvaćena formalnim sporazumima sa sindikatima	Materijalna prava radnika	46
GRI 403: Zdravlje i zaštita na radu (2018)			
403-1	Sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnošću na radu	Zdravlje i sigurnost zaposlenika	48, 49
403-2	Identifikacija opasnosti, procjena rizika i istraživanje incidenta	Zdravlje i sigurnost zaposlenika	48, 49
403-3	Usluge medicine rada	Zdravlje i sigurnost zaposlenika	48, 49
403-4	Sudjelovanje radnika, savjetovanje i komunikacija o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu	Zdravlje i sigurnost zaposlenika	48, 49
403-5	Osposobljavanje radnika za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu	Zdravlje i sigurnost zaposlenika	48, 49
403-6	Promicanje zdravlja radnika	Zdravlje i sigurnost zaposlenika	48, 49
403-7	Prevenција i ublažavanje utjecaja na zdravlje i sigurnost na radu koji su izravno povezani poslovnim odnosima	Zdravlje i sigurnost zaposlenika	48, 49
403-8	Radnici obuhvaćeni sustavom upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu	Zdravlje i sigurnost zaposlenika	48, 49
403-9	Ozljede na radu	Zdravlje i sigurnost zaposlenika	48, 49
403-10	Bolesti u vezi s radom	Zdravlje i sigurnost zaposlenika	48, 49
GRI 404: Obuka i obrazovanje (2016)			
404-1	Prosječan godišnji broj sati obuke po zaposleniku	Edukacije i obrazovanje	47
404-2	Programi za stjecanje vještina i cjeloživotno učenje, koji podupiru stalnu mogućnost zapošljavanja zaposlenika	Edukacije i obrazovanje	47
404-3	Postotak zaposlenika koji dobivaju redovitu ocjenu radnog učinka i individualnog razvoja	Edukacije i obrazovanje	47
GRI 405: Raznolikost i jednake mogućnosti (2016)			
405-1	Sastav upravljačkih tijela te struktura zaposlenika	Struktura zaposlenih	45
405-2	Omjer osnovne plaće i nagrada za žene i muškarce prema kategoriji zaposlenika, prema značajnim mjestima poslovanja	Raznolikost i jednake mogućnosti	47
GRI 406: Nediskriminacija (2016)			
406-1	Ukupan broj slučajeva diskriminacije i poduzete mjere	Raznolikost i jednake mogućnosti	47
GRI 407: Sloboda udruživanja i kolektivnog pregovaranja (2016)			
407-1	Djelatnosti i dobavljači prepoznati kao oni kod kojih bi ostvarivanje prava na slobodu udruživanja i kolektivnog pregovaranja moglo biti ugroženo	Promicanje etičkih načela duž lanca vrijednosti	54

GRI 413: Lokalne zajednice (2016)			
413-1	Djelatnosti u kojima su provedeni uključivanje lokalne zajednice, procjene utjecaja I razvojni programi	Lokacija značajnih dobavljača	55
GRI 415: Javne politike (2016)			
415-1	Politički prilozi	Javne politike	53
GRI 418: Privatnost kupaca (2016)			
418-1	418-1 Ukupan broj opravdanih pritužbi u vezi s povredama privatnosti kupaca ili gubitkom osobnih podataka o kupcu	Zaštita privatnosti	29

LUKA PLOČE

IMPRESSUM

Izdavač: Luka Ploče d.d.

Savjetnici u izvještavanju: PEERANA pro d.o.o.

Fotografije: Lider media d.o.o., Luka Ploče d.d., Pločanska plovodba d.o.o., Ivomi produkcija d.o.o.

Dio grafičkih elemenata na stranici 5 preuzet je s aplikacije www.canva.com

Podrška u grafičkom oblikovanju: PEERANA pro d.o.o.

Sva prava zadržava Luka Ploče d.d.

www.luka-ploce.hr

LUKA PLOČE

Luka Ploče d.d.
Hrvatska, 20340 Ploče
+385 (0) 20 679 220
info@luka-ploce.hr

